

TALOUSARVIO 2007 JA
TALOUSSUUNNI TELMA 2007 - 2010

KAINUUN MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄ
Maakuntavaltuusto 18.12.2006 § 96

1 KAINUUN MAAKUNTAKOKEILU	3
2 TALOUDELLISIA TAUSTATIETOJA	3
2.1 Yleinen taloudellinen kehitys Suomessa.....	3
2.2 Kunnallistalouden kehitys	4
2.3 Kainuun kuntien talous.....	6
2.4 Kainuun työllisyyden kehitys	7
3. TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA 2007 – 2010	7
3.1 Talousarvion perusteita.....	7
3.1.1 Rahoituksen muodostuminen	7
3.1.2 Kuntien rahoitusosuuden kehitys.....	8
3.1.3 Talousarvion laskentaperusteet.....	11
3.1.4 Ohjelma talouden tasapainottamiseksi	11
3.2 Maakunnan henkilöstö	13
3.2.1 Rekrytoinnin kehittämistoimenpiteet	14
3.2.2 Henkilöstöön liittyvien työkäytäntöjen yhdenmukaistaminen.....	14
3.2.3 Työelämän kehittämishanke	15
3.3 Käyttötalouslyhdistelmä toimialoittain	16
3.4 Investoinnit.....	18
3.5 Tuloslaskelma	19
3.6 Rahoituslaskelma.....	21
3.7 Talousarvion sitovuus ja erityisohjeet	22
4. KÄYTTÖTALOUSOSA 2007 – 2010 TULOSALUEITTAIN	23
4.1 Maakuntavaltuusto	24
4.2 Tarkastuslautakunta, tarkastustoimi.....	29
4.3 Maakuntahallitus	31
4.4 Suunnittelu- ja kehittämissyksikkö	32
4.5 Yhteiset palvelut.....	34
4.6 Alueidenkäyttö ja hanketoimiala.....	36
4.6.1 Alueidenkäyttö	36
4.6.2 Hanketoimi	37
4.7 Koulutustoimiala.....	39
4.7.1 Koulutustoimiala, lukiokoulutus	41
4.8 Sosiaali- ja terveystoimiala.....	43
4.8.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut.....	45
4.8.2 Ympäristöterveydenhuolto	47
4.8.3 Sairaanhoidon palvelut	49
4.8.4 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut.....	52
4.8.5 Perhepalvelut	54
4.8.6 Vanhuspalvelut	58
4.8.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminta	61
5. LIIKELAITOKSET	62
5.1 Kainuun ammattiopisto	62
5.2 Kainuun Työterveys	65

1 KAINUUN MAAKUNTAKOKEILU

Laki Kainuun hallintokokeilusta tuli voimaan 1.6.2003. Varsinainen kokeilu alkoi vuoden 2005 alusta.

Maakuntakokeilun tarkoituksena on hankkia kokemuksia maakunnallisen itsehallinnon vahvistamisen vaikutuksista

- Kainuun kehittämiseen
- peruspalvelujen järjestämiseen
- kansalaisten osallistumiseen
- kunnallishallintoon
- valtion aluehallinnon toimintaan
- maakunnan ja valtion keskushallinnon suhteeseen.

Kokeilun tavoitteena on:

- julkisten palvelujen tuotannon ja rahoituksen turvaaminen; tehokkaampi palvelutuotanto
- kehittämistoimien paremman osuvuuden takaaminen
- kehittämistoimien yhdensuuntaisuuden parantaminen
- nykyistä isompien ja vaikuttavampien kehittämishankkeiden aikaansaaminen
- Kainuun asukkaiden osallistumismahdollisuuksien turvaaminen
- väestön menettämisen pysäyttäminen ja
- työpaikkojen lisääminen.

Kokeilu sisältää kansanvaltaisen maakuntahallinnon kokeilun Kainuussa sekä kuntien vastuulla aiemmin olleista palveluista terveydenhuoltopalvelut ja sosiaalitoimen palvelut lukuun ottamatta lasten päivähoitoa sekä lukiokoulutuksen, ammatillinen koulutuksen ja ammatillinen aikuiskoulutuksen. Maakunta vastaa myös maakunnan yleisestä elinkeinopolitiikasta sekä maakuntasuunnittelusta ja maakunnan aluekehittämisestä.

Maakunnan tehtävänä on päättää Euroopan yhteisön rakennerahastovarojen ja niiden vastinrahoituksen suuntaamisesta käyttötarkoituksiinsa. Valtion talousarviossa on koottu Kainuun kehittämisen kannalta merkittävä kansallinen rahoitus yhdelle momentille. Maakunnalle peruspalveluihin tuleva rahoitus ja kansallinen kehittämisrahoitus muodostavat maakunnan näkökulmasta hallinnon aloista riippumattoman yleiskatteellisen kokonaisuuden, jonka käytöstä maakunnan eri tarkoitukseen päättää maakunta.

Ylintä päätösvaltaa maakunnan toimialaan kuuluvissa tehtävissä käyttää kokeilun alueen asukkaiden yleisillä vaaleilla valitsema maakuntavaltuusto. Maakuntavaltuusto valitsee toimikaudekseen maakuntahallituksen, sosiaali- ja terveyslautakunnan ja koulutuslautakunnan. Lisäksi maakuntavaltuusto valitsee maakuntajohtajan valtuuston toimikaudeksi. Maakuntajohtaja toimii maakuntahallitusten puheenjohtajana hallituksen eri kokoonpanoissa.

Maakuntakokeilussa ovat mukana Kainuun kunnat (Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi) lukuun ottamatta Vaalan kuntaa. Kokeilu on voimassa vuoden 2012 loppuun saakka.

2 TALOUDELLISIA TAUSTATietoJA

2.1 Yleinen taloudellinen kehitys Suomessa

Valtiovarainministeriön suhdannekatsauksen mukaan talouden toimeliaisuus vahvistui ja laajeni tuntuvasti vuoden 2006 alkupuoliskolla, jolloin BKT ylitti noin 6 prosentilla vuotta aiemman tasonsa. Korkeasuhdanne jatkuu, ja tämän vuoden BKT:n kasvu nousee keskimäärin 4,5 prosenttiin, josta se tasaantuu ensi vuonna 3 prosentin tuntumaan.

Julkisen talouden rahoitusasema on vahvistumassa, ja valtiontalous säilyy ylijäämäisenä. Kokonaisuutena korkeasuhdanne näyttää pysyvän hallittuna, mutta paineet resurssirajoihin työmarkkinoilla ja rakentamisessa voimistuvat.

Vuonna 2006 kuluttajahintojen arvioidaan nousevan puolisentoista prosenttia. Kotimaiset inflaatiopaineet ovat toistaiseksi pysyneet vähäisinä, mutta raakaöljyn hinnan korotukset ja yleinen korkotason kohoaminen ovat kiihdyttäneet inflaatiövauhtia. Ensi vuonna inflaatio pysynee maltillisena, tämän vuoden keskimääräisellä tasolla. Pahimmat raakaöljyn hinnannousupaineet näyttävät tällä hetkellä olevan ohi. Korkotason arvioidaan kohoavan euroalueella vielä ensi vuonnakin. Mahdollinen tulopoliittinen ratkaisu vaikuttaa ensi vuonna kotimaiseen kustannuskehitykseen.

Työllisyyden lisäys jatkuu kuluvana ja ensi vuonna, joskin viime vuodesta hidastuvana, joten tavoitteena oleva 100 000 työpaikan lisäys hallituskauden aikana on jäämässä hieman vajaaksi. Tänä ja ensi vuonna työllisten lukumäärän arvioidaan lisääntyvän yhteensä runsaalla 50 000 henkilöllä. Työttömyysaste alenee viime vuoden keskimääräisestä tasosta vuosina 2006 ja 2007 yhteensä prosenttiyksikön. Keskimääräinen työttömyysaste on siten ensi vuonna 7,4 %.

(Lähteet: VM Suhdannekatso, Kuntaliitto)

Kokonaistaloudelliset ennusteet ja taustaoletukset								
Lähde: Peruspalvelubudjetti 12.9.2006								
Prosenttia:	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
BKT, määrän muutos	3,6	2,9	4,5	3,0	2,1	1,9	1,7	1,5
Palkkasumman muutos	4,5	4,9	4,7	3,6	3,3	3,1	2,9	2,6
Ansiotasoindeksin muutos	3,8	3,9	2,9	2,5	3,2	3,1	2,9	2,8
Työttömyysaste	8,8	8,4	7,7	7,4	7,3	7,1	7,0	7,1
Kuluttajahintojen muutos	0,2	0,9	1,5	1,3	1,5	1,7	1,7	1,7
Kuntien kustannustason muutos	3,4	3,3	2,6	2,4	2,7	2,7	2,5	2,5
Valtionosuusindeksin muutos	2,5	2,5	2,4	2,0	2,7	2,7	2,5	2,5
Kuntien ansiotasoindeksin muutos	4,0	4,2	3,0	2,5	3,2	3,1	2,9	2,8
Kunta-alan työlliset, 1000 henk. (Kansantalouden tilinpidon mukaan)	448	448	450	453	456	458	460	463

2.2 Kunnallistalouden kehitys

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2005 ennakkollisten tilinpäätöstietojen perusteella kuntatalous ei enää heikentynyt. Kuntasektorin vuosikate, 1,4 miljardia euroa oli lähes sama kuin vuotta aikaisemmin. Lainamäärä lisääntyi 1 000 miljoonalla eurolla eli yhtä paljon kuin edellisellä vuonna. Kuntien ja kuntayhtymien toimitusmenot kasvoivat kuitenkin edelleen nopeammin kuin verotulojen ja valtionosuuksien kokonaismäärä.

Kuntatalouden arvioidaan pysyvän edelleen kireänä. Kuntien ja kuntayhtymien vuosikatteen ennakoitaan pysyvän poistoja pienempänä vielä vuonna 2006, mutta kattavan poistotason vuosina 2007 - 2011. Kehyskauden mukaisella menokehityksellä vuosikatteen arvioidaan riittävän nettoinvestointien rahoittamiseen vuodesta 2009 lähtien. Kuntien lainakanta kasvaa edelleen, mutta kasvun arvioidaan hidastuvan.

Kuntien toimintamenojen arvioidaan kasvavan lähes kuusi prosenttia vuonna 2006. Tämä vastaa verotulojen ja valtionosuuksien lisäystä. Kehyskaudella 2007 - 2011 toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan noin 3,5 prosenttiin vuodessa. Arviossa on oletettu, että henkilöstön määrä lisääntyy ainoastaan sosiaali- ja terveydenhuollossa ja muissa kuntien palveluissa henkilöstön määrää vähennetään. Menojen kasvun jatkuminen nopeana viime vuosien tapaan painaisi vuosikatteen syvään alijäämään ja merkitsisi kuntatalouden voimakasta velkaantumista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kysyntä kasvaa kehyskaudella väestörakenteen muutoksen, teknologian kehityksen ja vaatimustason johdosta. Päivähoidon kysyntä kasvaa väestön kasvualueilla mutta vähenee muualla. Lapsi-ikäluokkien pieneneminen vähentää esi- ja perusopetuksen menoja.

Kuntien ja kuntayhtymien talous, mrd. €

Lähde: Peruspalvelubudjetti 12.9.2006

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Toimintakate	-18,01	-18,89	-19,64	-20,38	-21,11	-21,84	-22,61
Verotulot	14,26	15,28	16,05	16,68	17,29	17,86	18,44
Käyttötalouden valt.os.	5,07	5,44	5,70	5,86	6,05	6,23	6,40
Muut rahoituserät, netto	0,16	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,15
Vuosikate	1,48	1,97	2,25	2,30	2,37	2,38	2,38
Poistot	-1,75	-1,82	-1,89	-1,96	-2,03	-2,10	-2,18
Satunnaiset erät, netto	0,28	0,60	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Tilikauden tulos	0,01	0,75	0,66	0,64	0,64	0,58	0,50
Vuosikate	1,48	1,97	2,25	2,30	2,37	2,38	2,38
Satunnaiset erät, netto	0,28	0,60	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Tulorahoituksen korjauserät	-0,60	-0,75	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40
Investoinnit, netto	-2,10	-2,04	-2,32	-2,32	-2,32	-2,32	-2,32
Rahoitusjäämä ¹⁾	-0,94	-0,22	-0,17	-0,12	-0,05	-0,04	-0,04
Lainakanta	7,71	8,16	8,34	8,47	8,52	8,56	8,60
Kassavarat	3,19	3,42	3,42	3,43	3,43	3,43	3,43

1) Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät + investoinnit, netto

13.9.2006/hp

Kuntien verotulojen tilitysten arvioidaan kasvavan vuonna 2006 yli 7 prosenttia ja vuosina 2007 - 2011 keskimäärin 3,9 prosenttia. Valtio rahoittaa kuntien peruspalveluja valtionapujen kautta yhteensä 7,8 mrd. eurola vuonna 2007. Valtionavut lisääntyvät yhteensä 293 milj. eurolla 2007. Lisäykseen sisältyvät valtionosuudet uusien tehtävien aiheuttamiin menoihin, valtionosuuksien indeksitarkistukset sekä v. 2007 maksettava osuus valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Vuoden 2006 alusta voimaan tulleen valtionosuusuudistuksen mukaisesti indeksikorotus maksetaan täysimääräisesti vuodesta 2008 lukien. Valtionosuuksien arvioidaan kasvavan keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2008 – 2011. Valtiontalouden kehyksissä valtionosuudet lasketaan vuoden 2007 kustannustasossa.

Kunta- ja palvelurakennemuutos

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi kunta- ja palvelurakennemuutuksesta. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2007 alusta ja se on voimassa vuoden 2012 loppuun. Lailla luodaan edellytykset kunta- ja palvelurakennemuutukselle. Lain tarkoituksena on kunnallisen kansanvallan lähtökohdista vahvistaa kunta- ja palvelurakennetta, kehittää palvelujen tuotantotapoja ja organisointia, uudistaa kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmää sekä tarkistaa kuntien ja valtion välistä tehtäväjakoja siten, että kuntien vastuulla olevien palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen sekä kuntien kehittämiseen on vahva rakenteellinen ja taloudellinen perusta. Tarkoituksena on siten parantaa tuottavuutta ja hillitä kuntien menojen kasvua sekä luoda edellytyksiä kuntien järjestämien palvelujen ohjauksen kehittämiseksi.

Kuntarakennetta vahvistetaan yhdistämällä kuntia ja liittämällä osia kunnista toisiin kuntiin. Tavoitteena on elinvoimainen ja toimintakykyinen sekä eheä kuntarakenne. Kuntaliitokset toteutetaan vapaaehtoiselta pohjalta.

Lakiehdotuksen mukaan lakia sovelletaan vain rajoitetusti Kainuun hallintokokeiluun kuuluviin kuntiin. Parhaillaan toimeenpantavalla Kainuun hallintokokeilulla on kunnan asukkaiden palvelujen kannalta samat tavoitteet kuin kunta- ja palvelurakennemuutoksella eikä ehdotettua soveltamisalarajoitusta voida siten pitää ongelmallisena kuntien asukkaiden yhdenvertaisuuden kannalta.

2.3 Kainuun kuntien talous

Kainuun kuntatalouden lähtötilanne vuoden 2005 tilinpäätöstietojen ja vuoden 2006 ennusteiden perusteella on edelleen muuta maata heikompi. Kunnallisverotulojen maksuunpanon kehitys oli vuosina 2004 ja 2005 vain 1,5 prosenttia, kun se koko maassa oli keskimäärin n. 3,5 prosenttia. Kiinteistöveron maksuunpano kasvoi veroprosenttien korotuksen myötä muuta maata enemmän ja kuntien osuus yhteisöveron tuotosta kasvoi metsäerän kasvun myötä yli 20 prosenttia. Kainuun kuntien verorahoitus (verot ja valtionosuudet yhteensä) kasvaa kuitenkin lähes koko maan keskimääräisen kehityksen mukaisesti verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ansiosta.

Kainuun kuntien vuosikate, eli investointeja varten jäävä omarahoitusosuus, on ollut vuosina 2000 – 2005 koko maan keskiarvoa pienempi. Vuonna 2005 vuosikatteen kehitys on kääntynyt menojen maltillisen kehityksen myötä parempaan suuntaan. Kainuun kuntatalouden pahimpana ongelmana ovat edelleen kertyneet alijäämät, joiden arvioidaan vielä kasvavan kuluvan vuoden aikana.

1 000 €	Vuosikate							
	TP-2004	€/as	TP-2005	€/as	TA-2006	€/as	TP-2006	€/as
6.11.2006							ennuste	
Hyrnsalmi	425	135	275	87	237	75	237	75
Kajaani	3 803	107	6 664	187	4 861	136	7 500	210
Kuhmo	1 044	100	391	37	25	2	25	2
Paltamo	430	102	518	123	-142	-34	35	8
Puolanka	-388	-112	679	196	621	179	400	115
Ristijärvi	-357	-215	-42	-25	-359	-216	-100	-60
Sotkamo	1 654	155	1 298	121	317	30	317	30
Suomussalmi	1 678	164	3 457	337	3 278	320	4 566	446
Vaala	-90	-24	-876	-234	777	207	45	12
Vuolijoki	-419	-159	-178	-67	-416	-157	-200	-76
Kunnat yhteensä	7 780	91	12 186	142	9 199	107	12 825	149
Kunnat (Ilman Vaala)	7 870	96	13 062	159	8 422	102	12 780	155
Maakunta	0	0	802	10	4 159	51	4 159	51
YHTEENSÄ (ilman Vaala)	7 870	96	13 864	169	12 581	153	16 939	206

1 000 €	Vanhat alijäämät		Alijäämä					
	TP-2004	€/as	TP-2005	€/as	TA-2006	€/as	TP-2006	€/as
							ennuste	
Hyrnsalmi	-975	-310	-165	-52	-233	-74	-233	-74
Kajaani	-10 096	-283	-3 270	-92	-2 583	-72	-1 500	-42
Kuhmo	-731	-70	-968	-93	-322	-31	-322	-31
Paltamo	1 236	293	-241	-57	-877	-208	-1 070	-254
Puolanka	-3 267	-941	-328	-94	-579	-167	-700	-202
Ristijärvi	-419	-253	-255	-154	-660	-398	-370	-223
Sotkamo	1 412	132	-543	-51	-1 828	-171	-1 828	-171
Suomussalmi	850	83	257	25	132	13	1 948	190
Vaala	-679	-181	-1 796	-479	1	0	-680	-181
Vuolijoki	-4 561	-1 726	-393	-149	-536	-203	-320	-121
Kunnat yhteensä	-17 230	-200	-7 702	-90	-7 485	-87	-5 075	-59
Kunnat (Ilman Vaala)	-16 551	-201	-5 906	-72	-7 486	-91	-4 395	-53
Maakunta	890	11	-3 822	-46	0	0	0	0
YHTEENSÄ (ilman Vaala)	-15 661	-190	-9 728	-118	-7 486	-91	-4 395	-53

2.4 Kainuun työllisyyden kehitys

Työmarkkinat

TE-keskus	2000	2001	2002	2003	2004	2005	tavoite 2010
Työttömyysaste, Kainuu	20,8	20,5	19,8	18,6	18,3	18,0	13,3
Työttömyysaste, koko maa	12,6	11,7	11,3	11,1	11,1	10,6	
Työllisyysaste, Kainuu	54,6	56,5	56,1	55,3	54,3	56,9	58,9
Työllisyysaste, koko maa	66,9	67,7	67,7	67,3	67,2	68,0	

Kainuussa vallitsee nyt varsin myönteinen työllisyyskehitys. Työttömyys väheni jälleen syyskuun aikana. Merkittävintä työttömyyden väheneminen on ollut teollisen työn sekä terveydenhuollon ja sosiaalialan ammattiryhmissä. Osa työttömistä haluaa turvata tulevaisuutensa ja on hakeutunut koulutukseen, jonka ansiosta erityisesti nuorisotyöttömyys on laskenut selvästi. Kainuun työvoimatoimistoihin oli kirjoittautunut syyskuun lopussa 5 679 työtöntä työnhakijaa, joka on 240 henkilöä vähemmän kuin elokuussa ja 712 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten.

Vaikka Kainuun työttömyys vähenee ripeästi, niin samanaikaisesti työttömyyttä vaivaa paha rakenteellinen ongelma. Rakennetyöttömyyden osuus työvoimasta on jumiutunut korkealle tasolle, eikä pitkäaikaistyöttömyys enää juurikaan vähene. Rakennetyöttömyyteen luetaan vaikeasti työllistyvät pitkäaikaistyöttömät, toistuvaistyöttömät, työvoimapolitiisilta toimenpiteiltä työttömäksi jääneet ja uudelleen toimenpiteille sijoittuneet. Kainuussa rakennetyöttömyyden osuus työvoimasta on 10,6 %, kun se koko maassa on 5,6 %.

Syksyn aikana työvoiman kysynnän ennakoidaan edelleen kasvavan ja työttömyyden painuvan vieläkin alemmaksi.

3. TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA 2007 – 2010

3.1 Talousarvion perusteita

3.1.1 Rahoituksen muodostuminen

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaan maakunta huolehtii maakunnan suunnittelusta, terveydenhuollosta, sosiaalihuollosta ja koulutuksesta sekä niiden rahoituksesta siltä osin kuin nämä tehtävät kokeilulain mukaan kuuluvat maakunnan toimialaan. Maakunta huolehtii myös maakunnan yleisestä elinkeinopolitiikasta, edistää yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten julkis- ja yksityisoikeudellisten yhteisöjen ja säätiöiden kanssa ja valvoo maakunnan etuja. Lain mukaan peruspalveluiden rahoituksesta on sovitava Kainuun kuntien kesken kuntayhtymän perussopimuksessa.

Perussopimuksen mukaan kuntien maksuosuudet maakuntahallinnolle määritellään prosenttiosuutena kuntiin kertyvästä laskennallisesta verorahoituksesta. Laskennallinen verorahoitus sisältää verotulot (kunnallisverot, yhteisöverot ja kiinteistöverot), yleisen valtionosuuden, sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuden ja verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen.

Jäsenkunnan maksuosuutta määriteltäessä valtionosuuksiin ei lasketa mukaan kuntien saamia Opetusministeriön myöntämiä ja maksamia opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia ja / tai -avustuksia, kunnan yleistä harkinnanvaraista rahoitusavustusta, kuntajaon muutoksen perusteella kunnille maksettavia yhdistymisavustuksia ja investointi- ja kehittämishankkeiden tukea.

Kunnallisverotulot ja kiinteistöverotulot lasketaan maakunnan keskimääräisillä verotuloilla painotetuilla veroprosenteilla lukuun ottamatta voimalaitosten kiinteistöverotuloa, joka lasketaan enintään 1,4 veroprosentilla.

Yhteisöverotulot lasketaan todellisten maksuunpantujen verotulojen mukaisina. Verotulot lasketaan viimeimmän valmistuneen verotuksen perusteella ja valtionosuudet kunkin talousarviovuoden mukaisina.

Siirtymäsäännös vuosille 2005 – 2008:

Kainuun maakunnan toimintojen rahoituksessa sovelletaan neljän (4) vuoden siirtymäsäännöstä siten, että vasta vuoden 2009 alusta lähtien sovelletaan täysimääräisesti rahoitusmallia, jossa kuntien maksuosuus määräytyy prosenttiosuutena kuntiin kertyvästä laskennallisesta verorahoituksesta siten, kuin yllä on esitetty.

Siirtymäkautta varten maakunnalle siirtyvien toimintojen kustannuksista lasketaan kunnittain kolmen (3) vuoden toteutuneiden kustannusten keskiarvot ja näiden keskimääräisten kustannusten prosenttiosuudet kaikkien kuntien yhteenlasketuista keskimääräisistä kustannuksista (pois luettuna Vaalan kunta, joka ei kuulu hallintokokeilulain piiriin). Toteutuneet kustannukset lasketaan Tilastokeskuksen virallisen talous- ja toimintatilaston mukaisesti.

Siirtymäkauden maksuosuudet lasketaan seuraavasti:

Vuoden 2005 maksuosuudesta määräytyy 1/5 laskennallisen verorahoituksen perusteella ja 4/5 kolmen (3) vuoden (vuosien 2001, 2002 ja 2003) keskimääräisten kustannusten prosenttiosuuksien suhteessa. Vuoden 2006 maksuosuudesta määräytyy 2/5 laskennallisen verorahoituksen perusteella ja 3/5 kolmen (3) vuoden (vuosien 2002, 2003 ja 2004) keskimääräisten kustannusten prosenttiosuuksien suhteessa. Vuoden 2007 maksuosuudesta 3/5 laskennallisen verorahoituksen perusteella ja 2/5 kolmen (3) vuoden (2002, 2003 ja 2004) keskimääräisten kustannusten prosenttiosuuksien suhteessa. Vuoden 2008 maksuosuudesta määräytyy 4/5 laskennallisen verorahoituksen perusteella ja 1/5 kolmen (3) vuoden (vuosien 2002, 2003 ja 2004) keskimääräisten kustannusten prosenttiosuuksien suhteessa. Vuoden 2009 maksuosuus määräytyy täysin laskennalliseen verorahoitukseen perustuen.

Siirtymäkaudella muodostuvaa kunnan maksuosuutta verrataan keskimääräisten kustannusosuuksien perusteella laskettuun maksuosuuteen ja jos kunnan siirtymäkaudelta muodostuva maksuosuuden muutos on jonakin vuonna suurempi kuin 50,00 euroa/asukas verrattuna keskimääräisellä kustannusosuudella laskettuun maksuosuuteen, leikataan kunnan maksuosuuden muutos vastaamaan korkeintaan -50,00 euroa/asukas - maksuosuutta. Näiden kuntien todellisen maksuosuuden ja leikatun maksuosuuden väliin jää alijäämää, jonka kattamiseen osallistuvat vastaavasti kaikki ne kunnat, joiden maksuosuus jää siirtymäsäännöksillä laskettuna pienemmäksi kuin keskimääräinen kustannusosuus olisi. Alijäämän kattamiseen osallistuvien kuntien maksuosuuksia korjataan suhteessa heille kertyneisiin ylijäämiin. Maksuosuuskorjausten jälkeen saadaan kuntien lopulliset maksuosuudet kunakin siirtymävuonna.

Maksuosuuden ennako kannetaan kunkin varainhoitovuoden kuntien talousarvotietojen perusteella ja oikaistaan talousarviovuoden aikana sen jälkeen, kun lopulliset tiedot edellisvuoden verotuksesta ja kuluvan vuoden valtionosuuksista valmistuvat. Maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana kuukausittain kahdessa erässä.

Kuntien ja maakunnan toimintaympäristössä ja / tai rahoituksessa tapahtuvien suurten ja olennaisten lakimuutosten tai muiden seikkojen muutosten johdosta voidaan kuntien maksuosuuden määrittelyperusteet päättää uudelleen.

3.1.2 Kuntien rahoitusosuuden kehitys

Kuntien maksuosuudet Kainuun maakunta -kuntayhtymälle määritellään prosenttiosuutena kuntiin kertyvästä laskennallisesta verorahoituksesta. Kainuun kuntien rahoitusosuus Kainuun maakunnalle ja sen kasvu määräytyvät rahoitusosuuden pohjana olevien verorahoituserien kehityksen perusteella. Valtionosuuksien kehitys on arvioitu suunnitteluvuosille yleisen taloudellisen kehityksen ja valtion peruspalveluohjelman 2007 - 2011 tietoihin perustuen. Verotulojen ennustamisessa on käytetty taustatietona Kuntaliiton verotulojen ennustamiskehikkoa.

Kainuussa sosiaali- ja terveystoimen valtionosuudet ovat kasvaneet väestön ikääntymisen vuoksi hieman muuta maata enemmän. Yleinen valtionosuus on pienentynyt ja tulee pienentymään myös tulevina vuosina, mikäli väestön vähenemistä ei saada pysähtymään.

Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus turvaa verotulojen kompensaation tasausrajaan saakka, joka on tällä hetkellä 91,86 prosenttia maan keskimääräisistä verotuloista.

Valtionosuuksien kehitys

YLEINEN VO	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kainuu	-1,7	47,3	-6,6	-2,0	-2,0	-2,0
Koko maa	3,1	19,1	-4,8	2,0	2,0	2,0
STM	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kainuu	9,2	7,9	7,8	5,0	5,0	5,0
Koko maa	10,2	6,6	6,9	5,0	5,0	5,0
TASAUS	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kainuu	-7,5	9,8	2,7	2,0	2,0	2,0
Koko maa	0,1	2,1	4,3	4,0	4,0	4,0

Kunnallisveron maksuunpannut verotulot ovat viime vuosina Kainuussa kehittyneet huomattavasti muuta maata hitaammin. Vuonna 2006 Kajaani, Sotkamo ja Suomussalmi nostivat kunnallisveroprosenttiaan siten, että maakunnan keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 18,81 prosentista 19,03 prosenttiin. Tämän vaikutus kunnallisverokertymään on noin yksi prosentti. Tulevina vuosina kunnallisveron maksuunpanoon vaikuttaa mm. ansiotulovähennyksen pienentyminen valtion ja kuntien kustannustenjaon tarkistuksen osana vuonna 2007.

Kuntien verotulojen maksuunpanon valmistuu kunnallisveron ja yhteisöveron osalta aina verotusvuotta seuraavan vuoden lokakuun loppuun mennessä. Kiinteistöverotulojen maksuunpano tapahtuu kunkin talousarviovuoden elokuun loppuun mennessä.

Verojen maksuunpanon kehitys

Suunnitteluvuosi	2005	2006	2007	2008	2009	2010
KUNNALLISVERO	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kainuu	1,4	1,5	3,0	2,5	2,5	2,5
Koko maa	2,6	4,2	6,1	5,6	4,0	3,9
KIINTEISTÖVERO	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kainuu (maakunnan osuus)	-0,6	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Koko maa	4,0	7,3	3,5	3,3	4,1	4,0
YHTEISÖVERO	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kainuu	7,6	23,4	5,0	0,0	-10,0	-10,0
Koko maa	-1,0	12,4	10,3	4,7	3,7	2,1

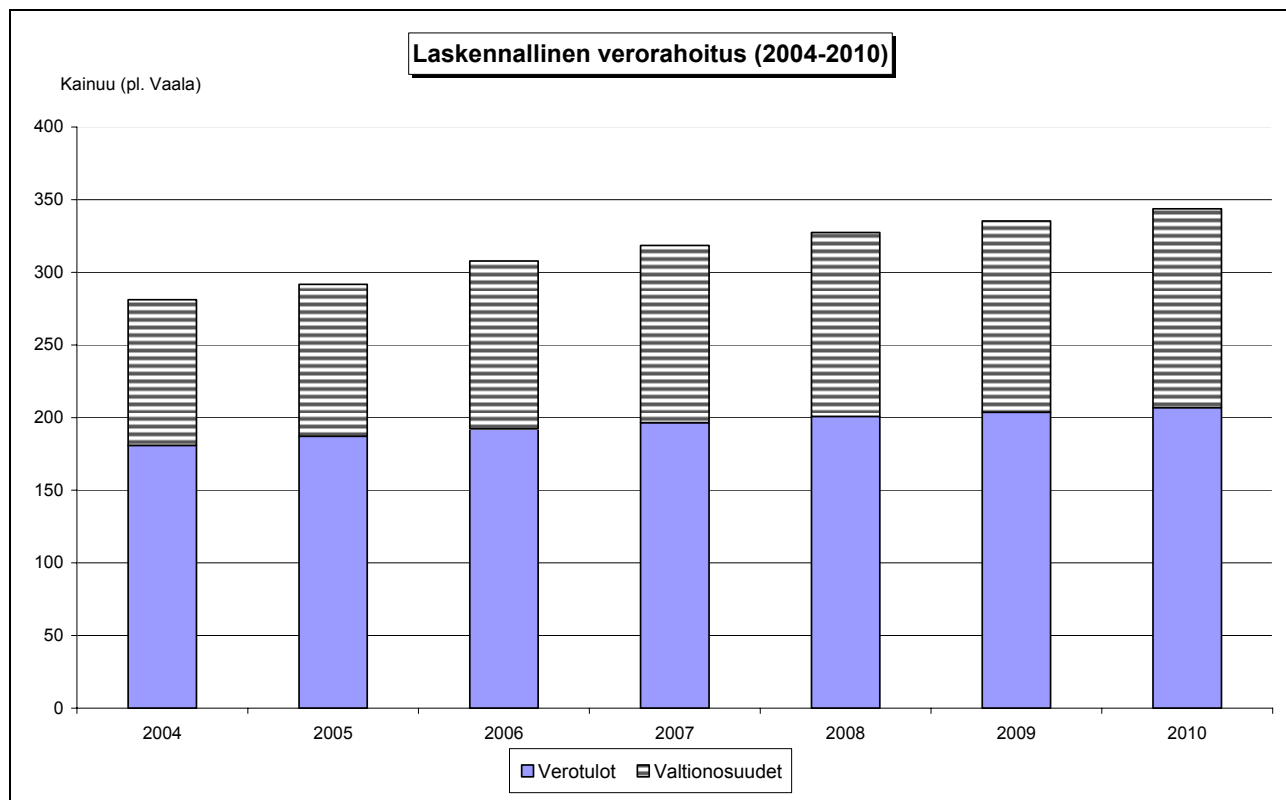
Maakunnan ja kuntien välillä käydään vuosittain neuvottelut kuntien palvelutarpeista, maakunnan tarjoamien palveluiden rakenteesta ja maksuosuudesta. Kuntien rahoitusosuus vuodelle 2007 on 58,5 prosenttia kuntien laskennallisesta verorahoituksesta. Tämän hetkisten arvioiden mukaan maksuosuus on euroina n. 184,2 miljoonaa euroa (liitteet 1-5). Lopullinen kuntien euromääräinen rahoitusosuus varmistuu vuoden 2006 lopullisen verotuksen valmistuessa syksyllä 2007.

Kuntien rahoitusosuus -%	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Alkuperäinen tavoite	59,9	59,6	59,2	58,9	58,9	58,9
Vo muutoksilla korjattu	59,9	58,8	58,5	58,2	58,2	58,2

Verorahoituserien kehitys										
	2004	2005	Muutos €	%	2006	Muutos €	%	2007	Muutos €	%
Yleinen	5 047 000	5 883 143	-163 857	-2,71	8 665 512	2 782 369	47,29	8 089 482	-576 030	-6,85
STM	68 800 000	75 121 000	6 321 000	9,18	81 073 427	5 952 427	7,82	87 372 368	6 298 941	7,77
Tasaus	25 404 000	23 504 908	-1 899 092	-7,48	25 807 065	2 302 177	9,79	26 495 948	688 883	2,67
Valtionosuudet	100 251 000	104 509 051	4 258 051	4,25	115 546 024	11 036 973	10,56	121 958 818	6 412 794	5,55
Tulovero	157 595 366	159 755 061	2 159 695	1,37	162 204 332	2 449 271	1,53	167 282 964	5 078 632	3,13
Kintostövero	10 375 452	10 259 444	-116 008	-1,12	11 100 337	840 893	8,20	11 095 272	-5 085	-0,05
Yhteisövero	10 281 483	11 063 551	782 068	7,61	13 770 578	2 707 027	24,47	14 459 107	688 529	5,00
Verot	178 252 281	181 078 056	2 825 775	1,58	187 075 247	5 997 191	3,21	192 837 343	5 762 086	3,08
Rahoituspohjan kasvu	278 503 281	285 587 107	7 083 826	2,54	302 621 271	17 038 164	5,96	314 795 161	12 174 890	4,02
Kunnan rahoitusosuus	169 526 000	171 066 730	1 540 730	0,91	177 980 960	6 914 230	4,44	184 155 754	6 174 774	3,47
Rahoitus-%	60,9	59,9			58,8			58,5		

Kuntien rahoitusosuudet

Kunta	2005	2006	2007	2008	2009	2010					
Hyrynsalmi	7 434	7 776	4,6	8 041	3,4	8 255	2,7	8 479	2,7	8 701	2,6
Kajaani	68 071	70 705	3,9	80 426	13,7	82 338	2,4	84 369	2,5	86 532	2,6
Kuhmo	22 826	23 911	4,8	24 547	2,7	25 120	2,3	25 679	2,2	26 278	2,3
Paltamo	9 530	9 789	2,7	10 126	3,5	10 327	2,0	10 101	-2,2	10 375	2,7
Puolanka	9 308	9 665	3,8	9 882	2,2	10 055	1,8	9 555	-5,0	9 786	2,4
Ristijärvi	4 523	4 618	2,1	4 746	2,8	4 817	1,5	4 436	-7,9	4 550	2,6
Sotkamo	20 855	21 735	4,2	22 511	3,6	23 165	2,9	23 824	2,8	24 406	2,4
Suomussalmi	21 968	23 088	5,1	23 871	3,4	24 423	2,3	26 555	8,7	27 171	2,3
Vuolijoki	6 552	6 694	2,2	0		0		0		0	
	171 067	177 980	4,0	184 150	3,5	188 500	2,4	193 000	2,4	197 800	2,5

3.1.3 Talousarvion laskentaperusteet

Kainuun maakunta -kuntayhtymän talousarvion 2007 laadinnan lähtökohtana on käytetty vuoden 2005 tilinpäätöstietoja ja vuoden 2006 arvioitua toteutumaa.

Talousarviossa on varauduttu kustannusvaikutukseltaan yhteensä 1,5 prosentin palkankorotuksiin. Tämä pitää sisällään kuluvan vuoden korotusten vaikutuksen tulevalle vuodelle sekä sopimuksen mukaisesti 1.9.2007 toteutettavan 0,5 prosentin paikallisen järjestelyerän. Sosiaalivakuutusmaksut ovat seuraavat: sosiaaliturvamaksut (kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu) 4,02 %, työttömyysvakuutusmaksu 2,8 %, tapaturmavakuutusmaksu 0,29 % ja ryhmähenkivakuutus 0,075 %. Kunnallinen eläkevakuutusmaksun (KuEL) työntäjän palkkaperusteinen maksuosuus on 16,5 % ja varhaiseläkemaksu (varhe-maksu) on noin 0,6 % palkkasummasta, joka budjetoidaan kuitenkin euromääräisenä. Eläkemenoperusteinen maksuosuus 2,5 milj. euroa on budjetoitu euromääräisenä summana sosiaali- ja terveystoimen yhteisiin palveluihin. Kunnat vastaavat eläkemenoperusteisesta maksusta, joka on syntynyt ennen vuotta 2005. Työntekijän maksama eläkemaksu on alle 53 -vuotiailla 4,3 % ja yli 53-vuotiailla 5,4 %.

Muilta osin talousarviossa toimintaa on mahdollisuuksien mukaan sopeutettu käytettävissä oleviin määrärahoihin.

3.1.4 Ohjelma talouden tasapainottamiseksi

Kuntalain taloutta ja tarkastusta koskevia säännöksiä on muutettu 1.8.2006 voimaan tulleessa kuntalain muutoksessa. Talousarviota ja -suunnitelmaa koskevaa pykälää on muutettu siten, että kunnat veloitetaan laatimaan tasapainottava taloussuunnitelma alijäämässä kunnassa ja toimenpideohjelma jo kertyneen alijäämän kattamiseksi. Alijäämän kattamista koskevaa sääntelyä ei sovelleta yleensä kuntayhtymässä, paitsi Kainuun hallintokokeilusta annetun lain muutoksen mukaan Kainuun maakuntaan sovelletaan kuntalaissa säädettyä veloitetta päättää toimenpiteistä, joilla taseen osoittama ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitua alijäämää katetaan.

Kainuun maakunta -kuntayhtymällä on vuoden 2005 tilinpäätöksen mukaan kattamatonta alijäämää yhteensä 2 932 114,35 euroa. Lisäksi kuluva vuoden 2006 tilinpäätöksen arvioidaan olevan n. 1 milj. euroa alijäämäisenä.

Alijäämä katetaan siten, että vuosien 2007 - 2010 taloussuunnitelmat laaditaan ylijäämäisiksi seuraavasti: vuonna 2007 ylijäämä on 1 000 000 euroa, vuonna 2008 ylijäämä on 1 000 000 euroa, vuonna 2009 ylijäämä on 1 000 000 euroa ja vuonna 2010 ylijäämä on 1 000 000 euroa.

Suunnitelma tarkistetaan vuoden 2006 tilinpäätöksen yhteydessä.

Menoja vähentävät toiminnalliset muutokset suunnitelmakaudella:

- Teknologian hyödyntäminen prosesseissa siten, että päällekkäinen työ poistuu ja tietojen saatavuus paranee
  - o Sähköiset lomakkeet henkilöstöhallintoon
  - o Taloushallinnossa sähköisten laskujen käyttöönotto laajenee
  - o Sosiaali- ja terveystoimen sähköisten asiointipalvelujen kehittäminen
  - o Sähköinen tiedonsiirto; tiedot järjestelmiin vain kerran ja viiveettä; mobiilijärjestelmien käyttöönotto
  - o Etä- ja monimuoto-opetus toisella asteella
- Synergiahöyryjen hakeminen
  - o Perhekeskusten perustaminen sosiaalityöhön
  - o Päivystysjärjestelyt koko maakunnan alueella
  - o Erikoissairaanhoidon ja kansanterveystyön hoitoketjujen yhteensovittaminen
  - o Lukiot ja ammatillinen koulutus; yhteiset resurssit
- Organisaatiomuutokset toteutetaan siten, että hallinnollisesta työstä siirretään voimavaroja sosiaali- ja terveystoimialan suoritusportaan työhön.
- Oman / ulkoisen toiminnan jatkuva vertaaminen ja kokonaistaloudellisesti edullisimman valitseminen.

- Kansalaisten vastuunoton lisääminen omasta kunnostaan ja terveydestään
- Vuosityöaikaan siirtymisen mahdollisuuksien selvittäminen
- Sosiaalityön henkilöstörakennemuutos; työn uusjako
- Palvelujen tuottamisen kehittäminen julkishallinnon, elinkeinoelämän kolmannen sektorin kanssa.

Menoja vähentävät rakenteelliset muutokset suunnitelmakaudella:

- Päivystyksen maakunnallinen uudelleen organisointi
- Lastensuojelulaitoksen perustaminen ostopalvelujen menojen kasvun hillitsemiseksi
- Nuorisopsykiatrian avohuollon kuntoutusyksikön perustaminen ostopalvelujen menojen kasvun hillitsemiseksi
- Vanhustenhuollossa kotiin suuntautuvan hoidon lisääminen ja laitospaikkojen vähentäminen 9 prosenttiin yli 75-vuotiaista.
- Tilojen käytön optimointi
- Ravintohuollon tehostaminen koko Kainuun alueella

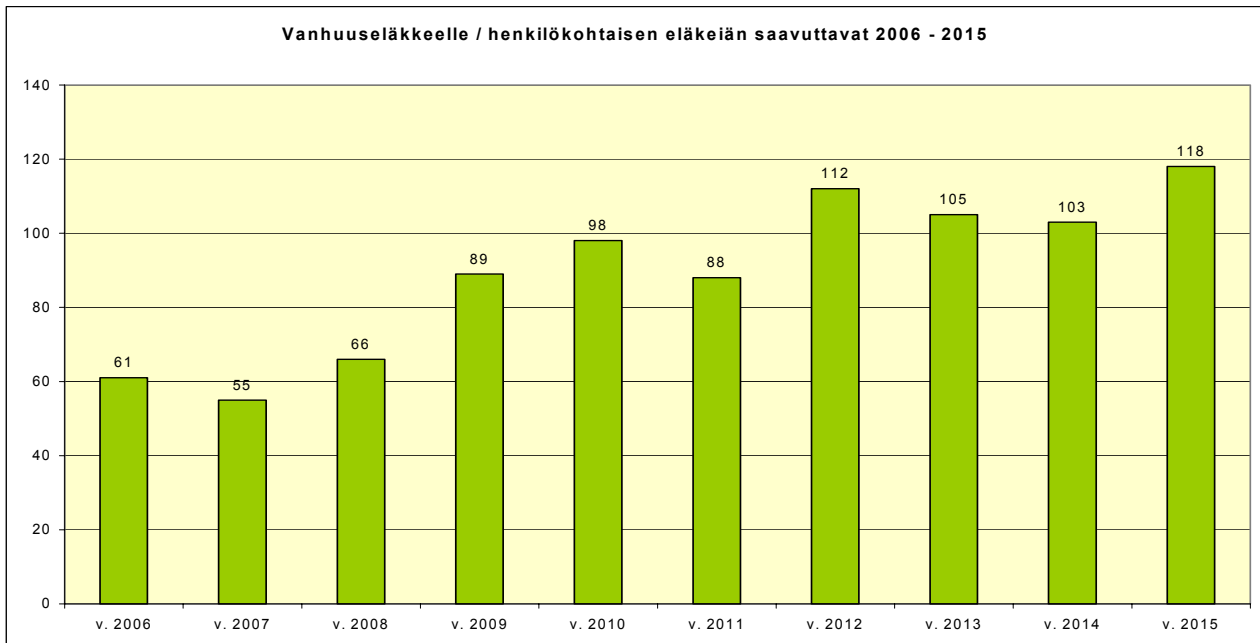
Toiminnallisista muutoksista seuraavat henkilöstömuutokset suunnitelmakaudella:

- Yhteisten palveluiden tulosalueella henkilömäärä vähenee tietotekniikan hyödyntämisen myötä noin 10 henkilötyövuodella.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstömäärää kasvatetaan avopalveluissa niin, että kyettäisiin ehkäisemään kalliita laitostkustannuksia toimivalla ja riittävällä avohoidolla.
- Sijaisten käyttö tehostuu siten, että saavutetaan n. 15 henkilötyövuoden
- Luonnollinen poistuma hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Henkilömäärä tavoitteet:

Tulosalue	31.12.2005	30.9.2006	Tavoite 2007	muutos-%
	Henkilötyövuodet			
Maakuntahallitus	3,0	3,0	3,0	1,0
Suunnittelu ja kehittäminen	11,4	14,7	13,7	20,5
Yhteiset palvelut	254,4	246,1	245,0	-3,7
Alueiden käyttö ja hanke	8,9	8,8	8,9	-0,2
Koulutustoimiala	175,7	173,5	175,0	-0,4
Soten yhteiset palvelut	50,2	44,3	45,0	-10,3
Ympäristöterveydenhuolto	43,4	41,1	41,0	-5,6
Sairaanhoidon palvelut	296,3	280,7	285,0	-3,8
Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	980,3	961,4	970,0	-1,0
Perhepalvelut	587,1	562,0	575,0	-2,1
Vanhuspalvelut	838,4	832,3	845,0	0,8
Projektit	15,8	10,6	15,0	-4,9
Maakunta yhteensä	3 264,8	3 178,4	3 221,6	-1,3
Kainuun ammattiopisto	388,9	432,1	396,4	1,9
Koko organisaatio yhteensä	3 653,7	3 610,5	3 618,0	-1,0

Toimitetaan maakuntavaltuustolle hallinnon rakenneselvitys 1.6.2007 mennessä, jossa ilmenee, onko hallinto keventynyt vai paisunut Kainuun maakunnassa. Vertailussa vuodet 2004 kunnat omana ja 2006 Kainuun mallissa. Tavoitteena oli, että hallinto kevenee ja hallinnosta saadaan voimavaroja perustyöhön.

Eläkkeelle siirtyvät 2008 - 2015:**3.2 Maakunnan henkilöstö**

Vakinaisten työsuhteiden kokonaismäärä 1.1.2005 – 30.9.2006 väheni 19:llä. Määräaikaisten työntekijöiden määrä oli 30.9.2006 79 enemmän kuin 1.1.2005. Määräaikaisten määrä vaihtelee sosiaali- ja terveystoimialalla päivittäin 450 - 1100 keskiarvon ollessa noin 700/pv.

Vuoden 2007 alusta vakinaistetaan sosiaali- ja terveystoimialalla 64 määräaikaista hoitohenkilöä laajentamalla varahenkilöstöä. Lisäksi vakinaistetaan 49 määräaikaista hoitajaa pitkäaikaisten sijaisuuksien hoitamista varten.

Vajaakuntoisille on suunniteltu henkilökohtainen tukiohjelma. Tarvittaessa sijoitetaan vajaakuntoinen työkeiluun muutaman kuukauden ajaksi ylimääräisenä työntekijänä henkilöstöhallinnon kustannuksella. Poistumaksi arvioidaan vuodessa 150 henkilöä, joista eläkkeelle siirtyy n. 70 henkilöä ja muun siirtymän osuus on n. 80.

Palvelussuhteiden määrä tulosalueittain vuosina 2005 ja 2006

Tulosalue	1.1.2005			30.6.2005			30.9.2005		
	Vak.	M.aik.	Yht.	Vak.	M.aik.	Yht.	Vak.	M.aik.	Yht.
Maakuntahallitus	1	1	2	3	0	3	3	0	3
Suunn. ja kehittäminen	9	3	12	9	3	12	9	4	13
Yhteiset palvelut	223	31	254	220	57	277	221	43	264
Alueiden käyttö ja hanke	6	3	9	6	3	9	6	3	9
Koulutustoiminta (lukio)	130	53	183	125	43	168	118	55	173
Kainuun ammattiopisto	277	151	428	272	104	376	268	168	436
Soten yhteiset palv.	40	11	51	36	15	51	38	11	49
Ympäristöth.	34	8	42	35	13	48	33	8	41
Sairaanhoidoll. palvelut	239	62	301	234	81	315	234	63	297
Terv. ja sair.hoidon palvelut	766	245	1011	763	314	1077	778	261	1039
Perhepalvelut	480	143	623	472	165	637	474	152	626
Vanhuspalvelut	636	199	835	631	316	947	631	219	850
Projektit	4	12	16	4	9	13	6	12	18
	2845	922	3767	2810	1123	3933	2819	999	3818

(Palvelussuhteiden määrä, raportti 294)

Tulosalue	1.1.2006			30.6.2006			30.9.2006		
	Vak.	M.aik.	Yht.	Vak.	M.aik.	Yht.	Vak.	M.aik.	Yht.
Maakuntahallitus	3	0	3	4	0	4	4	0	4
Suunn. ja kehittäminen	9	3	12	8	6	14	8	6	14
Yhteiset palvelut	222	49	271	227	54	281	227	35	262
Alueiden käyttö ja hanke	6	3	9	6	4	10	6	3	9
Koulutustoiminta (lukio)	117	53	170	118	45	163	119	56	175
Kainuun ammattiopisto	263	168	431	260	101	361	263	168	431
Soten yhteiset palv.	38	11	49	36	8	44	37	7	44
Ympäristöth.	33	12	45	32	18	50	32	17	49
Sairaanhoidoll. palvelut	240	58	298	245	75	320	246	59	305
Terv. ja sair.hoidon palvelut	777	278	1055	790	316	1106	787	227	1014
Perhepalvelut	470	144	614	467	174	641	470	139	609
Vanhuspalvelut	634	255	889	625	355	980	622	260	882
Projektit	6	15	21	7	16	23	5	24	29
	2818	1049	3867	2825	1172	3997	2826	1001	3827
Ero henkilömäärä kk 2005-2006	-27	127	100	15	49	64	7	2	9

3.2.1 Rekrytoinnin kehittämistoimenpiteet

Rekrytoinnin tehostettuja toimenpiteitä jatketaan mm.

- yhteistyöllä yliopistojen ja oppilaitosten kanssa, osallistumalla erilaisiin messutapahtumiin
- käynnistämällä alueellisen rekrytoinnin kehittämistyö kainuulaisten yritysten ja julkisyhteisöjen kanssa
- tehostamalla sijaisrekisterin käyttöä
- lisäämällä henkilöstön saatavuutta jakamalla tietoa maakunnasta turvallisena, monipuolisena ja kilpailukykyisenä työnantajana
- toteuttamalla paluumuuttajien, ulkomaalaisten ja muualla töissä olevien terveydenhuollon koulutettujen rekrytoinnin kehittämishankkeita.

3.2.2 Henkilöstöön liittyvien työkäytäntöjen yhdenmukaistaminen

Henkilöstöstrategia ja henkilöstöohjelma jalkautetaan järjestämällä tiedotus – ja keskustelutilaisuuksia ja osallistumalla työpaikkakokouksiin. Ohjelman kehittämishankkeet toteutetaan laadittavan aikataulun mukaisesti.

Suunnitteluvuoden aikana toteutetaan seuraavat merkittävät henkilöstöön liittyvät **hankkeet**: sisäisen liikkuvuuden tehostaminen – sisäisen resurssipankin työkäytäntöjen tehostaminen, lähtöhaastattelut osana rekrytoinnin kehittämistä, strategisen henkilöstösuunnittelun työkäytännöt, henkilöstöasioiden esimiesvalmennus, maakunnan yhdenmukaisen perehdyttämisen valmistelu, tulokasesimiesten perehdyttämisen työkäytännöt, varhaisen puuttumisen malli, työolobarometri ja yhdenmukaiset kyselyn hyödyntämisen työkäytännöt, tasa-arvosuunnitelman jalkauttaminen, yhdenvertaisuus-suunnitelman laadinta, kelpoisuusehtojen yhdenmukaistaminen sekä muutosturvan työkäytäntöjen määrittely.

Jatkotyönä työn vaatavuuden arvioinnille ja henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnille laaditaan yhdessä järjestöjen kanssa **palkkaohjelma**, jolla aikataulutetaan palkkarakenteen yhdenmukaistaminen maakunnassa.

Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto laajennetaan koskemaan koko maakuntaa ja kaikkia kuntia.

Osaamisen johtamisen tietojärjestelmän suunnittelu käynnistyy toimintavuoden aikana ja käyttöönotto tahtuu vuosien 2008 - 2009 kuluessa.

3.2.3 Työelämän kehittämishanke

Valtakunnallisen tykes-hankkeen rahoittama **työyhteisöjen hyvinvointiin ja tuottavuuteen** liittyvä kehittämishanke suunnataan sekä kuntien että maakunnan työyhteisöille ja toteutetaan työyhteisöjen kehittämisprosesseina, esimiehille suunnattuna erilaisina tukiprosesseina, työyhteisöjen muutostukena, johtoryhmien valmennuksena sekä esimiesvalmennuksena. Hankkeen piirissä on vuositasolla 400 - 500 henkilöä. Vuositason ulkopuolinen rahoitus noin 150 000 euroa.

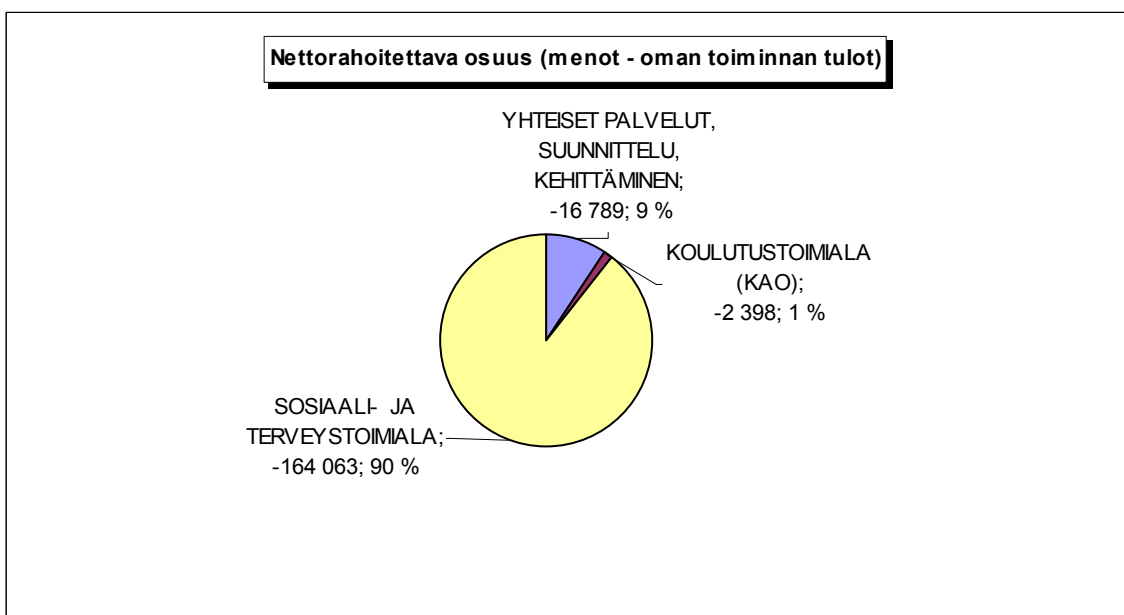
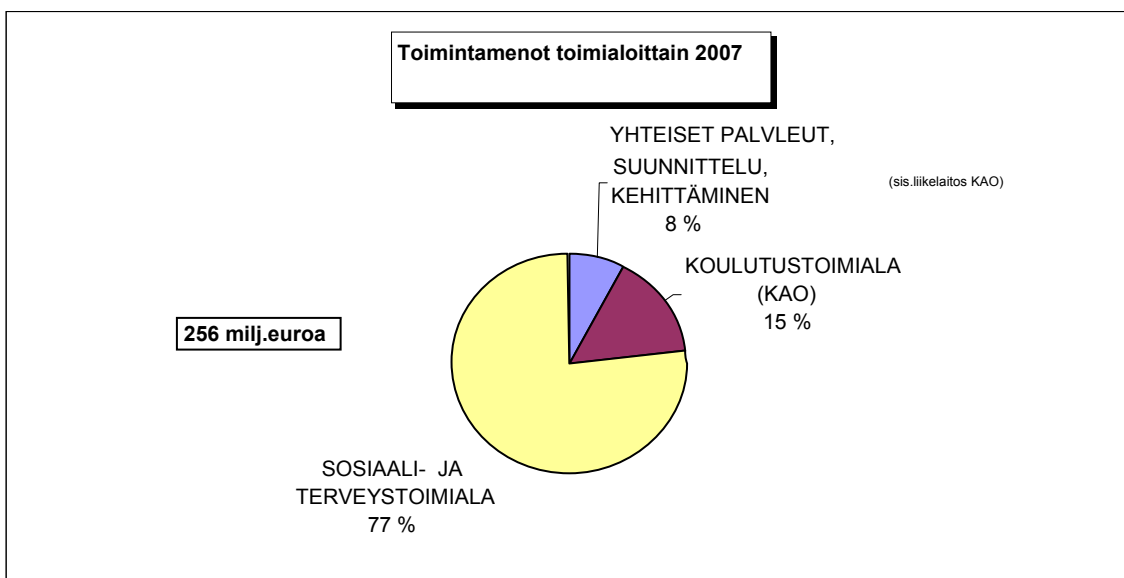
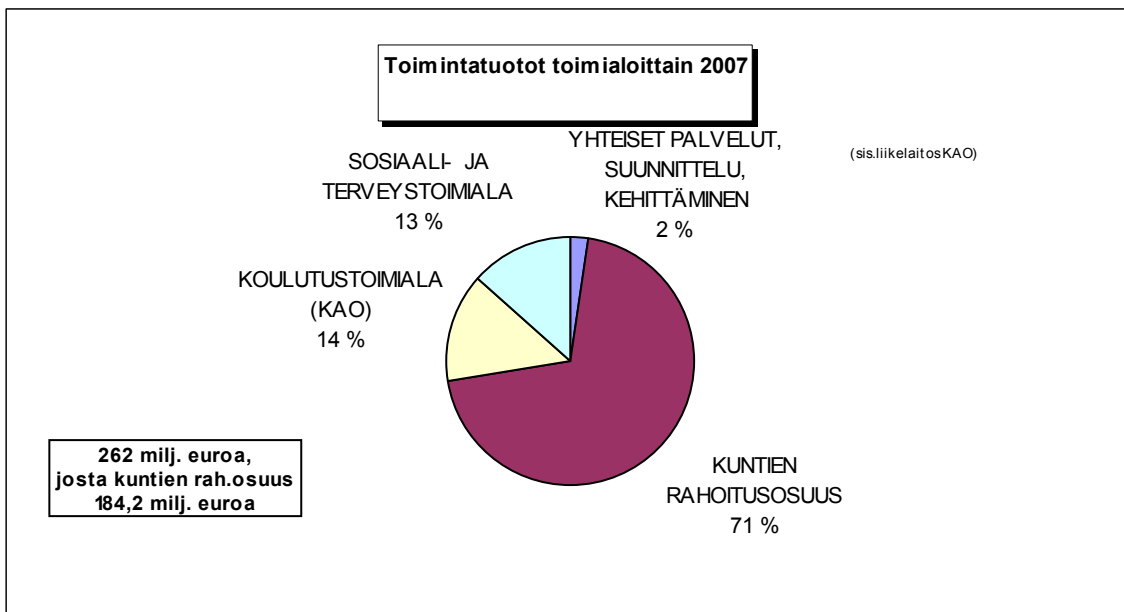
Työhyvinvoinnin suunnittelu- ja toteutuskäytäntöjen mahdollistamiseksi jatketaan kehittämishanketta, joka tuottaa yhdenmukaiset työhyvinvoinnin työprosessit ja työkäytännöt sekä seurannan ja raportoinnin. Aloitetaan työyhteisökohtaisten hyvinvointisuunnitelmien laadinta.

Muutostilanteet ovat erityisesti vaatineet työyhteisöiltä ja esimiehiltä uuden oppimista ja toimintojen uudelleen järjestämistä. Esimiesten jaksamisen ja esimiesvalmiuksien tukemiseksi on käynnistetty esimiesten tukitoimenpiteiden kehittämistyö, jossa painopiste on **esimiesvalmennuksessa**. Pilottiryhmä toteutetaan vuoden 2007 kuluessa johtamisen erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen rungon mukaisena.

3.3 Käyttötalouslyhdistelmä toimialoittain

TOIMIALOITTAIN 1 000 €	TP-2005	MTA-2006	ENN - 2006		TA-2007	TS-2008		TS-2009		TS- 2010		
KUNTIEN RAHOITUSOSUUS	171 140	176 200	178 000	4,0	184 250	3,5	188 600	2,4	193 100	2,4	197 900	2,5
KESKUSVAALILAUTAKUNTA												
Toimintamenot	0	0	0		0		0		100		0	
MAAKUNTAVALTUUSTO												
Toimintatuotot	0	0	0		0		0		0		0	
Toimintamenot	244	200	200	-18,0	247	23,5	247	0,0	247	0,0	247	0,0
Toimintakate	-244	-200	-200		-247		-247		-247		-247	
Poistot	0	0	0		0		0		0		0	
Tilikauden tulos	-244	-200	-200	-18,0	-247	23,5	-247	0,0	-247	0,0	-247	0,0
TARKASTUSLAUTAKUNTA												
Toimintatuotot	0	0	0		0		0		0		0	
Toimintamenot	66	98	98	48,5	98	0,0	100	2,0	100	0,0	100	0,0
Toimintakate	-66	-98	-98		-98		-100		-100		-100	
Poistot	0	0	0		0		0		0		0	
Tilikauden tulos	-66	-98	-98	48,5	-98	0,0	-100	2,0	-100	2,0	-100	0,0
MAAKUNTAHALLITUS												
Toimintatuotot	4 726	5 787	5 287	11,9	5 501	4,0	5 501	0,0	5 501	0,0	5 501	0,0
Toimintamenot	15 694	17 320	16 790	7,0	18 556	10,5	18 556	0,0	18 556	0,0	18 556	0,0
Toimintakate	-10 968	-11 533	-11 503		-13 055		-13 055		-13 055		-13 055	
Rahoitus- tuotot ja kulut	-529	-567	-567		-785		-785		-785		-785	
Poistot	-1 510	-1 693	-1 693		-1 920		-2 100		-2 200		-2 300	
Satunnaiset erät	500											
Rahastojen muutos	12											
Tilikauden tulos	-12 495	-13 793	-13 763	10,1	-15 760	14,5	-15 940	1,1	-16 040	0,6	-16 140	0,6
ALUEIDEN KÄYTTÖ JA HANKETOIMIALA												
Toimintatuotot	103	266	266	158,3	306	15,0	306	0,0	306	0,0	306	0,0
Toimintamenot	584	917	917	57,0	990	8,0	990	0,0	990	0,0	990	0,0
Toimintakate	-481	-651	-651		-684		-684		-684		-684	
Poistot	0	0	0		0		0		0		0	
Tilikauden tulos	-481	-651	-651	35,3	-684	5,1	-684	0,0	-684	0,0	-684	0,0
KOULUTUSTOIMIALA												
Toimintatuotot	9 481	9 663	9 663	1,9	9 591	-0,7	9 591	0,0	9 591	0,0	9 591	0,0
Toimintamenot	11 399	11 871	11 871	4,1	11 802	-0,6	11 802	0,0	11 802	0,0	11 802	0,0
Toimintakate	-1 918	-2 208	-2 208		-2 211		-2 211		-2 211		-2 211	
Rahoitus- tuotot ja kulut	0	0	0		0		0		0		0	
Poistot	-109	-191	-191		-187		-187		-187		-187	
Tilikauden tulos	-2 027	-2 399	-2 399	18,4	-2 398	0,0	-2 398	0,0	-2 398	0,0	-2 398	0,0
SOSIAALI - JA TERVEYSTOIMIALA												
Toimintatuotot	26 985	29 079	29 794	10,4	31 893	7,0	31 893	0,0	31 893	0,0	31 893	0,0
Toimintamenot	185 603	186 996	190 557	2,7	194 614	2,1	198 911	2,2	203 411	2,3	208 080	2,3
Toimintakate	-158 618	-157 917	-160 763		-162 721		-167		-171 518		-176	
Rahoitus- tuotot ja kulut	-4						018				187	
Poistot	-1 453	-1 488	-1 488		-1 492		-1 513		-1 563		-1 594	
Tilikauden tulos	-160 075	-159 405	-162 251	1,4	-164 213	1,2	531	2,6	-173 081	2,7	781	2,7
LIKELAITOS: KAINUUN TYÖTERVEYS												
Toimintatuotot	2 263	2 185	2 168	-4,2	2 884	33,0	3 034	5,2	3 184	4,9	3 184	0,0
Toimintamenot	1 829	1 828	1 825	-0,2	2 728	49,5	2 728	0,0	2 728	0,0	2 728	0,0
Toimintakate	434	357	343		156		306		456		456	
Rahoitus- tuotot ja kulut	0	0	0		0		0		0		0	
Poistot	-8	-11	-11		-6		-6		-6		-6	
Tilikauden tulos	426	346	332		150		300		450		450	
LIKELAITOS: KAINUUN AMMATTIOPISTO												
Toimintatuotot	27 209	25 652	25 652	-5,7	27 847	8,6	26 600	-4,5	26 000	2,3	26 000	0,0
Toimintamenot	25 131	24 862	24 862	-1,1	27 125	9,1	25 886	-4,6	25 386	1,9	25 386	0,0
Toimintakate	2 078	790	790		722		714		614		614	
Rahoitus- tuotot ja kulut	-21	-14	-14		-14		-14		-14		-14	
Poistot	-674	-776	-776		-708		-700		-600		-600	
Satunnaiset erät	-500											
Rahastojen muutos	-883											
Tilikauden tulos	0	0	0		0		0		0		0	
YHTEENSÄ												
Toimintatuotot	241 907	248 832	250 830	3,7	262 272	4,6	265 525	1,2	269 575	1,5	274 375	1,8
Toimintamenot	240 550	244 092	247 120	2,7	256 160	3,7	259 220	1,2	263 220	1,5	267 889	1,8
Toimintakate	1 357	4 740	3 710		6 112		6 305		6 355		6 486	
Rahoitus- tuotot ja kulut	-554	-581	-581		-799		-799		-799		-799	
Poistot	-3 754	-4 159	-4 159		-4 313		-4 506		-4 556		-4 687	
Satunnaiset erät	0	0	0		0		0		0		0	
Rahastojen muutos	-871	0	0		0		0		0		0	
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN												
Tilikauden tulos	-3 822	0	-1 030		0		1 000		1 000		1 000	

3.4 Investoinnit

INVESTOINTIOSA (kuntayhtymä ja liikelaitokset)

1 000 €	TP-2005	TA-2006	TA-2007	TS-2008	TS-2009	TS-2010
MAAKUNTAHALLITUS	1 354	600	400	300	300	300
Koneet ja kalusto						
Yhteisten tietojärjestelmien hankinta	1 354	600	400	300	300	300
KOULUTUSTOIMILA	804	947	874	850	850	850
Koneet ja kalusto						
Lukion kalusteet	182	250	200	200	200	200
Kainuun ammattiopisto	622	697	674	650	650	650
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA	2 177	3 900	3 900	4 900	2 600	2 600
Rakennukset						
KAKS; korjaus ja lisärakentaminen	0	1 500	1 500	2 500	0	0
Muut korjaukset	595	800	800	800	1 000	1 000
Koneet ja kalusto						
Tietojärjestelmät	509	500	500	500	500	500
Muut koneet ja kalusto	1 073	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
YHTEENSÄ	4 335	5 447	5 174	6 050	3 750	3 750

INVESTOINTIOSA (pl. liikelaitokset)

	TP-2005	TA-2006	TA-2007	TS-2008	TS-2009	TS-2010
MAAKUNTAHALLITUS	1 354	600	400	300	300	300
Koneet ja kalusto						
Yhteisten tietojärjestelmien hankinta	1 354	600	400	300	300	300
KOULUTUSTOIMILA	182	250	200	200	200	200
Koneet ja kalusto						
Lukion kalusteet	182	250	200	200	200	200
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA	2 177	3 900	3 900	4 900	2 600	2 600
Rakennukset						
KAKS; korjaus ja lisärakentaminen	0	1 500	1 500	2 500	0	0
Muut korjaukset	595	800	800	800	1 000	1 000
Koneet ja kalusto						
Tietojärjestelmät	509	500	500	500	500	500
Muut koneet ja kalusto	1 073	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
YHTEENSÄ	3 713	4 750	4 500	5 400	3 100	3 100

Rakennushankkeet:

Keskussairaalan tilojen saneeraus ja lisärakentaminen liittyen koko maakunnan päivystysjärjestelyihin ja nopean diagnostiikan yksikön perustamiseen. Hankkeen pinta-ala on n. 2000 m² ja kustannusarvio n. 4,0 milj. euroa.

Kukin toimiala tekee käyttösuunnitelman investoinneista, jonka hallitus ja lautakunta hyväksyvät oman toimintansa osalta.

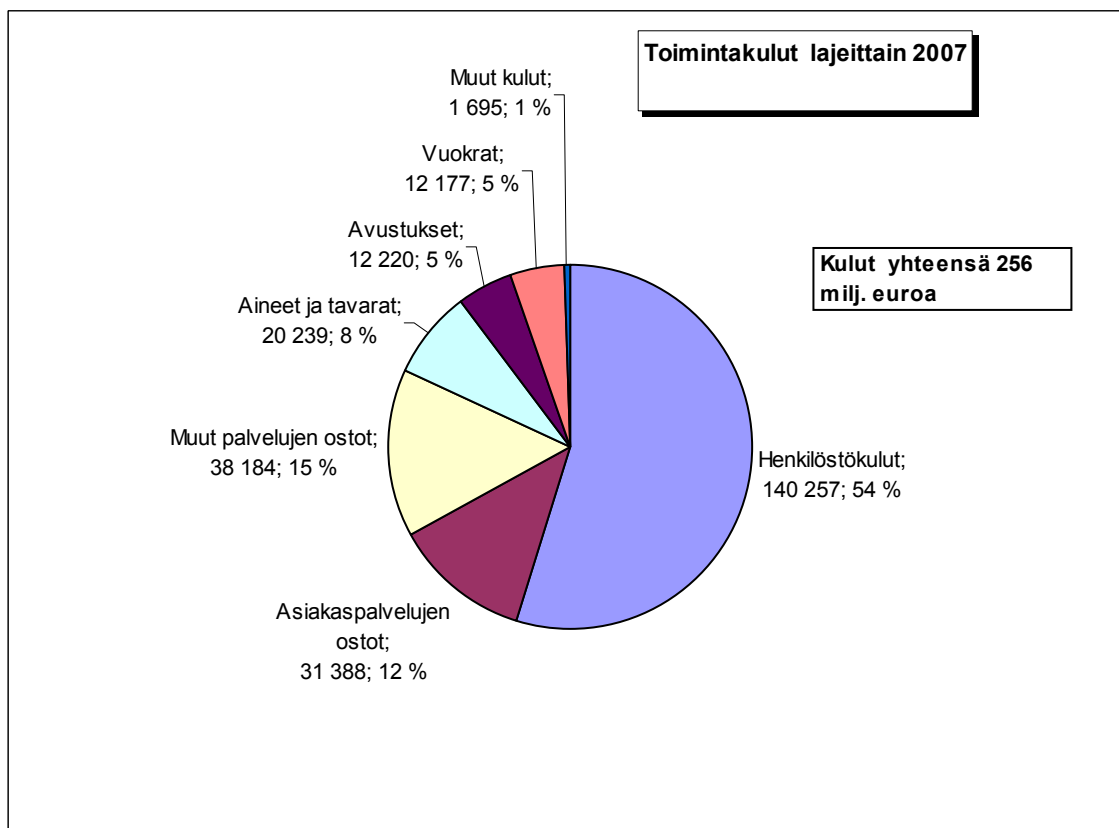
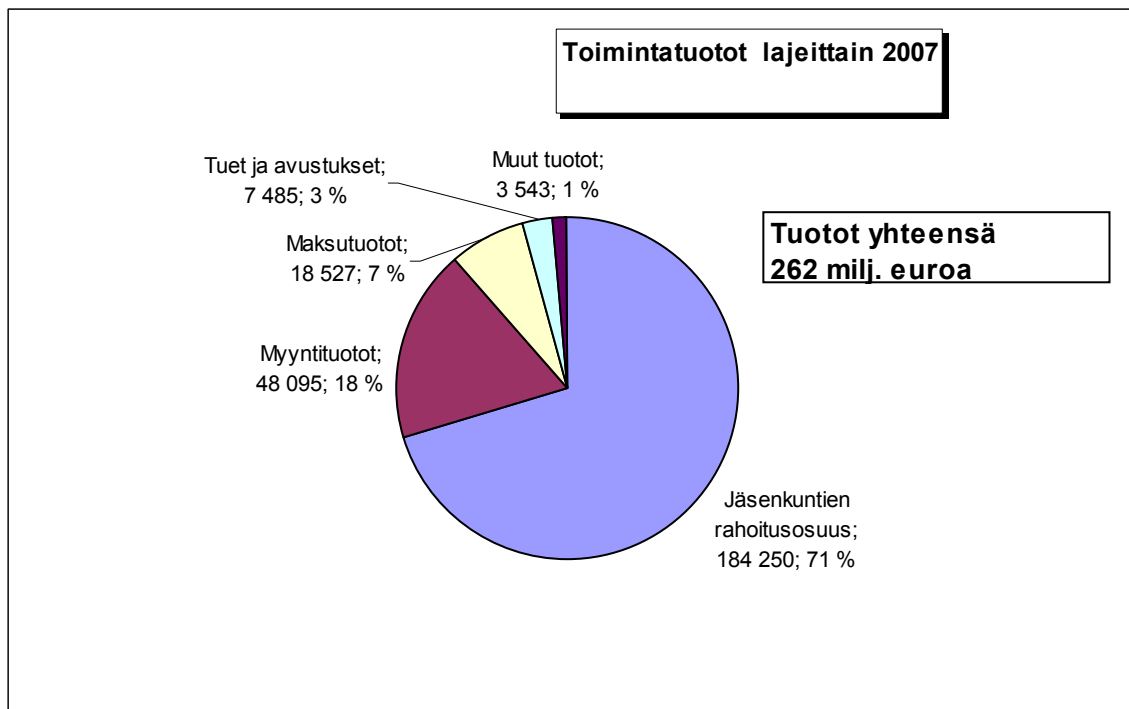
3.5 Tuloslaskelma

TUOSLASKELMA (kuntayhtymä ja liikelaitokset)

1 000 €	TP2005	MTA 2006	Ennuste 2006	m-%	TA 2007	m- %	2008	m- %	2009	m- %	2010	m- %
TOIMINTATUOTOT												
Myyntituotot	217 180	221 484	223 495	2,9	232 648	4,1	236 339	1,6	240 489	1,8	245 289	2,0
./. Jäsenkunnilta	171 140	176 200	178 000	4,0	184 250	3,5	188 600	2,4	193 100	2,4	197 900	2,5
Maksutuotot	15 952	16 766	16 818	5,4	18 527	10,2	18 527	0,0	18 527	0,0	18 527	0,0
Tuet ja avustukset	4 913	7 117	6 839	39,2	7 485	9,4	7 108	-5,0	7 008	-1,4	7 008	0,0
Muut tuotot	3 862	3 508	3 678	-4,8	3 612	-1,8	3 551	-1,7	3 551	0,0	3 551	0,0
TUOTOT YHTEENSÄ	241 907	248 875	250 830	4,1	262 272	4,6	265 525	1,2	269 575	1,5	274 375	1,8
TOIMINTAKULUT												
Henkilöstökulut	132 565	134 820	136 517	3,0	140 257	2,7	140 686	0,3	141 967	0,9	143 937	1,4
Asiakaspalvelujen ostot	32 705	33 334	32 607	-0,3	31 388	-3,7	32 369	3,1	33 605	3,8	34 435	2,5
Muiden palvelujen ostot	32 760	32 930	33 312	1,7	38 184	14,6	38 492	0,8	38 557	0,2	39 232	1,8
Palvelujen ostot	65 465	66 264	65 919	0,7	69 572	5,5	70 861	1,9	72 162	1,8	73 667	2,1
Aineet ja tavarat	18 981	17 898	20 019	5,5	20 239	1,1	20 979	3,7	21 768	3,8	22 198	2,0
Avustukset	12 068	11 883	12 140	0,6	12 220	0,7	12 592	3,0	12 885	2,3	13 215	2,6
Vuokrat	10 893	11 661	11 294	3,7	12 177	7,8	12 225	0,4	12 352	1,0	12 692	2,8
Muut kulut	578	1 609	1 231	113,0	1 695	37,7	1 877	10,7	2 086	11,1	2 180	4,5
KULUT YHTEENSÄ	240 550	244 135	247 120	2,7	256 160	3,7	259 220	1,2	263 220	1,5	267 889	1,8
TOIMINTAKATE	1 357	4 740	3 710	173,4	6 112	64,7	6 305	3,2	6 355	0,8	6 486	2,1
Valtionosuudet	0	0	0		0		0		0		0	
Rahoituskulut ja -tuotot	-554	-581	-581	4,9	-799	37,5	-799	0,0	-799	0,0	-799	0,0
VUOSIKATE	803	4 159	3 129	289,7	5 313	69,8	5 506	3,6	5 556	0,9	5 687	2,4
POISTOT	-3 754	-4 159	-4 159	10,8	-4 313	3,7	-4 506	4,5	-4 556	1,1	-4 687	2,9
Satunnaiset erät	0	0	0		0		0		0		0	
Rahastojen lisäys	-871											
Vanhan alijäämän kattaminen					-1 000		-1 000		-1 000		-1 000	
TILIKAUDEN TULOS	-3 822	0	-1 030		0		0		0		0	

TUOSLASKELMA (pl. liikelaitokset)

1 000 €	TP2005	MTA 2006	Ennuste 2006	m-%	TA 2007	m- %	2008	m- %	2009	m- %	2010	m- %
TOIMINTATUOTOT												
Myyntituotot	191 790	197 156	199 167	3,8	203 559	2,2	207 909	2,1	212 409	2,2	217 209	2,3
./. Jäsenkunnilta	171 140	176 200	178 000	4,0	184 250	3,5	188 600	2,4	193 100	2,4	197 900	2,5
Maksutuotot	15 952	16 766	16 818	5,4	18 423	9,5	18 423	0,0	18 423	0,0	18 423	0,0
Tuet ja avustukset	3 797	6 227	5 949	56,7	6 308	6,0	6 308	0,0	6 308	0,0	6 308	0,0
Muut tuotot	3 159	3 074	3 244	2,7	3 251	0,2	3 251	0,0	3 251	0,0	3 251	0,0
TUOTOT YHTEENSÄ	214 698	223 223	225 178	5,4	231 541	2,8	235 891	1,9	240 391	1,9	245 191	2,0
TOIMINTAKULUT												
Henkilöstökulut	117 253	119 603	121 300	3,5	122 416	0,9	123 399	0,8	124 680	1,0	126 650	1,6
Asiakaspalvelujen ostot	32 705	33 334	32 607	-0,3	31 328	-3,9	32 309	3,1	33 545	3,8	34 375	2,5
Muiden palvelujen ostot	28 579	28 296	28 678	0,3	31 926	11,3	32 902	3,1	33 467	1,7	34 142	2,0
Palvelujen ostot	61 284	61 630	61 285	0,0	63 254	3,2	65 211	3,1	67 012	2,8	68 517	2,2
Aineet ja tavarat	16 563	16 116	18 237	10,1	18 157	-0,4	18 914	4,2	19 703	4,2	20 133	2,2
Avustukset	12 028	11 883	12 140	0,9	12 214	0,6	12 586	3,0	12 879	2,3	13 209	2,6
Vuokrat	7 798	8 548	8 181	4,9	8 696	6,3	8 744	0,6	8 871	1,5	9 211	3,8
Muut kulut	493	1 493	986	100,0	1 570	59,2	1 752	11,6	1 961	11,9	2 055	4,8
KULUT YHTEENSÄ	215 419	219 273	222 129	3,1	226 307	1,9	230 606	1,9	235 106	2,0	239 775	2,0
TOIMINTAKATE	-721	3 950	3 049	522,9	5 234	71,7	5 285	1,0	5 285	0,0	5 416	2,5
Rahoituskulut ja -tuotot	-533	-567	-567	6,4	-785	38,4	-785	0,0	-785	0,0	-785	0,0
VUOSIKATE	-1 254	3 383	2 482	297,9	4 449	79,3	4 500	1,1	4 500	0,0	4 631	2,9
POISTOT	-3 080	-3 383	-3 512	14,0	-3 599	2,5	-3 800	5,6	-3 950	3,9	-4 081	3,3
Satunnaiset erät	500	0	0		0		0		0		0	
Rahastojen muutos	12											
Vanhan alijäämän kattaminen					-1 000		-1 000		-1 000		-1 000	
TILIKAUDEN TULOS	-3 822	0	-1 030		-150		-300		-450		-450	

3.6 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (kuntayhtymä ja liikelaitokset)

1000 €	TP 2005	MTA 2006	TA 2007	TS 2008	TS 2009	TS 2010
Varsinainen toiminta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	802	4 159	5 313	5 506	5 556	5 687
Satunnaiset erät	0					
Korjauserät	-90					
	712	4 159	5 313	5 506	5 556	5 687
Investoinnit						
Käyttöomaisuus	4 433	5 447	5 174	6 050	3 750	3 750
Rahoitusosuudet	-1 703					
Käyttöomaisuuden myynnit						
	2 730	5 447	5 174	6 050	3 750	3 750
Varsinaisen toiminnan ja investoinnin nettokassavirta	-2 018	-1 288	139	-544	1 806	1 937
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Lainankannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-4 500	1 350	0	900	-850	-850
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-496					
	-15					
Oman pääoman muutokset	-15					
Muut maksuvalmiuden muutokset	8 289					
	1 260	62	139	356	956	1 087
Kassavarojen muutos						
Kassavara 31.12.	3 165	3 227	3 366	3 722	4 678	5 765
Kassavarat 1.1.	1 905	3 165	3 227	3 366	3 722	4 678
	1 260	62	139	356	956	1 087

RAHOITUSLASKELMA (pl. liikelaitokset)

1000 €	TP 2005	MTA 2006	TA 2007	TS 2008	TS 2009	TS 2010
Varsinainen toiminta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	-1 255	3 349	4 449	4 500	4 500	4 631
Satunnaiset erät	500					
Korjauserät	75					
	-680	3 349	4 449	4 500	4 500	4 631
Investoinnit						
Käyttöomaisuus	3 811	4 750	4 500	5 400	3 100	3 100
Rahoitusosuudet	-1 703					
Käyttöomaisuuden myynnit						
	2 108	4 750	4 500	5 400	3 100	3 100
Varsinaisen toiminnan ja investoinnin nettokassavirta	-2 788	-1 401	-51	-900	1 400	1 531
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Lainankannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-4 500	1 350	0	900	-850	-850
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-496					
	-15					
Oman pääoman muutokset	-15					
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 674					
	-125	-51	-51	0	550	681
Kassavarojen muutos						
Kassavara 31.12.	1 250	1 199	1 148	1 148	1 698	2 379
Kassavarat 1.1.	1 375	1 250	1 199	1 148	1 148	1 698
	-125	-51	-51	0	550	681

3.7 Talousarvion sitovuus ja erityisohjeet

Taloussäännön mukaan talousarvion laadinnan lähtökohtana ovat kuntayhtymän strategiset päämäärät ja taloussuunnitelmassa määritellyt tavoitteet. Maakuntavaltuusto asettaa toimialoille tulosaluekohtaiset ja toiminnalliset tavoitteet ja osoittaa niiden toteuttamiseen vaadittavat voimavarat.

Taloussuunnitelma laaditaan vähintään kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Investoinneista ja käyttöomaisuushankinnoista laaditaan vähintään kolmen vuoden suunnitelma.

Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvioasetelman mukaisesti. Määrärahat ja tuloarviot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä ja investoinnit hankekohtaisesti. Talousarvion muusta sitovuudesta määrätään sen perusteluissa.

Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarvion ja suunnitelman tulosalueille määrärahojen ja tuloarvioiden osalta bruttona. Maakuntavaltuuston hyväksymään talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat hyväksyy alaisensa toiminnan osalta maakuntahallitus ja ko. lautakunta.

Talousarvio 2007 on maakuntavaltuustoon nähden sitova toimialoittain toimintakatteen osalta. Investointien osalta sitovuustaso on kunkin toimialan nettomääräraha. Lisäksi talousarviositovuus määrätään Kiinteistötekniikan tulosityksikössä öljyn, sähkön ja veden määrärahavarausten osalta, siten että mahdollinen säästö ei ole käytettävissä muihin menojen katteeksi.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää maakuntavaltuusto, jos määrärahat ylittyvät tai toiminnalliset tavoitteet alittuvat toimielimen toimintakatteen osalta. Muista käyttösuunnitelmien muutoksista päättää kukin toimielin toimintansa osalta.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA 2007 – 2010 TULOSALUEITTAIN

KAINUUN MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄ KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (sis. liikelaitokset)						
1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	241 907	248 875	262 272	265 525	269 575	274 375
Myyntituotot	217 180	221 484	232 648	236 339	240 489	245 289
./. Jäsenkunnilta	171 140	176 200	184 250	188 600	193 100	197 900
Maksutuotot	15 952	16 766	18 527	18 527	18 527	18 527
Tuet ja avustukset	4 913	7 117	7 485	7 108	7 008	7 008
Muut tuotot	3 862	3 508	3 612	3 551	3 551	3 551
TOIMINTAKULUT	240 550	244 135	256 160	259 220	263 220	267 889
Henkilöstökulut	132 565	134 820	140 257	140 686	141 967	143 937
Asiakaspalvelujen ostot	32 705	33 334	31 388	32 369	33 605	34 435
Muut palvelujen ostot	32 760	32 930	38 184	38 492	38 557	39 232
Palvelujen ostot	65 465	66 264	69 572	70 861	72 162	73 667
Aineet ja tavarat	18 981	17 898	20 239	20 979	21 768	22 198
Avustukset	12 068	11 883	12 220	12 592	12 885	13 215
Vuokrat	10 893	11 661	12 177	12 225	12 352	12 692
Muut kulut	578	1 609	1 695	1 877	2 086	2 180
TOIMINTAKATE	1 357	4 740	6 112	6 305	6 355	6 486
Rahoituskulut ja -tuotot	-554	-581	-799	-799	-799	-799
VUOSIKATE	803	4 159	5 313	5 506	5 556	5 687
POISTOT	-3 754	-4 159	-4 313	-4 506	-4 556	-4 687
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 951	0	1 000	1 000	1 000	1 000
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	-871	0	0	0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN			-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-3 822	0	0	0	0	0
Toimintakulut, kasvu		1,5	4,9	1,2	1,5	1,8
Jäsenkuntien osuus, kasvu		3,0	4,6	2,4	2,4	2,5

KAINUUN MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄ KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (ilman liikelaitoksia)						
1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	212 435	221 038	231 541	235 891	240 391	245 191
Myyntituotot	189 530	195 017	203 559	207 909	212 409	217 209
./. Jäsenkunnilta	171 140	176 200	184 250	188 600	193 100	197 900
Maksutuotot	15 949	16 763	18 423	18 423	18 423	18 423
Tuet ja avustukset	3 797	6 184	6 308	6 308	6 308	6 308
Muut tuotot	3 159	3 074	3 251	3 251	3 251	3 251
TOIMINTAKULUT	213 590	217 445	226 307	230 606	235 106	239 775
Henkilöstökulut	115 878	118 300	122 416	123 399	124 680	126 650
Asiakaspalvelujen ostot	32 588	33 184	31 328	32 309	33 545	34 375
Muut palvelujen ostot	28 406	28 118	31 926	32 902	33 467	34 142
Palvelujen ostot	60 994	61 302	63 254	65 211	67 012	68 517
Aineet ja tavarat	16 485	16 055	18 157	18 914	19 703	20 133
Avustukset	12 028	11 883	12 214	12 586	12 879	13 209
Vuokrat	7 713	8 412	8 696	8 744	8 871	9 211
Muut kulut	492	1 493	1 570	1 752	1 961	2 055
TOIMINTAKATE	-1 155	3 593	5 234	5 285	5 285	5 416
Rahoituskulut ja -tuotot	-533	-567	-785	-785	-785	-785
VUOSIKATE	-1 688	3 026	4 449	4 500	4 500	4 631
POISTOT	-3 072	-3 372	-3 599	-3 800	-3 950	-4 081
SATUNNAISET ERÄT	500	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-4 260	-346	850	700	550	550
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	12	0	0	0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN			-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-4 248	-346	-150	-300	-450	-450
Toimintakulut, kasvu		1,8	4,1	1,9	2,0	2,0
Jäsenkuntien osuus, kasvu		3,0	4,6	2,4	2,4	2,5

4.1 Maakuntavaltuusto

Oheinen luonnos konsernistrategiaksi on alustavasti käsitelty 30.10.2006 maakuntavaltuuston kokouksessa ja siitä päätetään tammikuun 2007 kokouksessa.

Toiminta-ajatus			
Edistämme alueemme elinvoimaa, kainuulaisten hyvinvointia ja osallisuutta.			
Vastaamme alueemme suunnittelusta ja kehittämisestä sekä elinkeinoelämän edellytysten vahvistamisesta.			
Järjestämme vastuullamme olevat sosiaali-, terveys-, koulutus- ja muut palvelut asiakaslähtöisesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti.			
Arvot			
Tulevaisuuden usko, Avoimuus ja luottamus, Oikeudenmukaisuus, Asiakaslähtöisyys, Vastuullisuus, Tulokellisuus			
Visio 2015			
Kainuun maakunta on arvostettu edelläkävijä alueensa kehittäjänä ja palveluiden järjestäjänä.			
Kainuun elinvoima			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Konsernitason toimenpiteet ja hankkeet
Toimintaympäristön muutoksen tunnistaminen ja muutokseen vastaaminen	Muutosten tunnistaminen ja ennakointi Maakunnan suunnittelun osuvuus ja toteuttaminen Elinkeinoelämän uudistumiskyky	Aluekehityksen indikaattorit ennakointi- ja seuranta-järjestelmässä Maakuntaohjelmassa ja -kaavassa asetetut tavoitteet ja varaukset Uudistumisen mittarit Kasvuyritykset (määrä ja osuus) Tuotekehityspanostus – yksityinen ja julkinen Barometrit (aluebarometri ja yritysbarometri) Osaavan työvoiman saatavuus	Ennakointi- ja seuranta-järjestelmä Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma Maakuntakaava Tietoyhteiskuntastrategia
Toimiva kehittämiskumppanuus	Viranomais- ja rahoittajarooleista ja työnjaosta sopiminen Verkostojen ja prosessien toimivuus Kasvu- ja kehittämissopimus Kansainväliset kumppanuudet	Palautekyselyt sidosryhmille Foorumitoiminnan vakiintuminen Verkostojen ja foorumien arviointi Sopimuksen allekirjoitus, toteutuksen arviointi Kansainvälisten kumppanuuksien arviointi	Kasvu- ja kehittämissopimus Kansainvälistymisohjelma

Aluetalouden vahvistaminen	Kehittämisesurssien varmistaminen Kehittämistoimien osuvuus ja vaikuttavuus	Kainuun kehittämisrahan kehitys suhteessa yleiseen kehitykseen EU – rahoituksen määrä Alueen BKT:n kehitys suhteessa muuhun maahan	Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma Seurantareportit
Myönteinen maakuntakuva	Menestystarinat Viestinnän onnistuminen	Maakuntakuvan muutokset Tiedotusvälineiden uutiointi maakunnan ja valtakunnan tasolla, media-seuranta Yhteisten perusviestien välittäminen	Maakuntakuvatutkimus (2008) (sis. kansalais- ja viranomaisarviointi) Viestintäsuunnitelma
Talous			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Konsernitason toimenpiteet ja hankkeet
Tasapainoinen talous	Maakunnan tulojen ja menojen tasapaino Peruskuntien talouden tila	Vuosikate ja vuosikate/asukas Alijäämä ja alijäämä/asukas Kuntatalouden indikaattorit	
Kustannustehokkuus	Palvelujen tuotteistaminen ja kustannuslaskentajärjestelmän luominen Palvelujen tarpeen ja kustannusten yhteensovittaminen	Tuotteistamisen toimintamalli on luotu v. 2008 loppuun mennessä. Kustannuslaskentajärjestelmä on laadittu ja otettu käyttöön v.2008 Palvelutoimintojen arviointijärjestelmä ja ennakointi	Palvelujen tuotteistaminen ja kustannuslaskentajärjestelmän kehittäminen Arviointijärjestelmän luominen

Henkilöstö ja uudistuminen			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Konsernitason toimenpiteet ja hankkeet
Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys ja saatavuus	Ennakoiva henkilöstösuunnittelu ja henkilöstöresurssien oikea kohdentaminen Onnistunut rekrytointi Hyvä työnantajakuva	Henkilöstöraportti Työnhakijoiden määrä / täytettävä vakanssi Vakanssien täyttöaste pätevällä henkilökunnalla Kilpailukykyiset palvelusuhteiden ehdot Kannustava palkitseminen Tehtävien vaativuuden arvioinnin ja työsuorituksen arvioinnin toimivuuden seuranta Työhyvinvointikysely Mediaseuranta Lähtöhaastattelut	Strategisen henkilöstösuunnittelun työkäytännöt Alueellisen rekrytoinnin yhteistyön kehittäminen Määräaikaisten vakinaistaminen Palkka- ja palkitsemisstrategian laatiminen Joustavat työajat
Hyvinvoiva työyhteisö	Hyvä ja vastuullinen esimiestyö ja johtaminen Sisäisen viestinnän ja vuorovaikutuksen parantaminen Toimiva ajantasaisesti palveleva työterveyshuolto Henkilöstön yhdenvertaisuus	Työhyvinvointikysely Kehityskeskustelut Palveluitten saatavuus Asiakaspalaute	TYKES – hanke Esimiesvalmennus Esimiesten työkäytäntöjen kehittäminen Viestintäohjelman kehittäminen Työterveyshuollon toiminnan kehittäminen Henkilöstöstrategia Henkilöstöohjelma Tasa-arvosuunnitelma Yhdenvertaisuussuunnitelma
Osaava henkilöstö ja oppiva organisaatio	Toimiva osaamisen arviointi Tulosyksikötason ja yksilötason kehittämissuunnitelmat Riittävä henkilöstökoulutus Urasuunnittelu ja jatkuva oppiminen	Kehityskeskustelut käytössä kaikissa yksiköissä (vuonna 2007) Koulutus- ja kehittämisspanostukset Koulutussuunnitelman toteutuminen Henkilöstön kehittämiseen käytetty osuus palkkasummasta	eHRM-järjestelmän käyttöönotto (vuonna 2009) - osaamisen hallinta - koulutustietojen hallinta - kehittämiskeskustelut Henkilöstön kehittämisen työkäytännöt Koulutuksen vaikuttavuuden ja laadun seurantajärjestelmä Perehdyttämisen työkäytännöt

Asiakas ja asukas			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Konsernitason toimenpiteet ja hankkeet
Hyvinvoiva ja terve kainuulainen	<p>Kokonaisterveystilanteen parantaminen</p> <p>Ennaltaehkäisevän toiminnan onnistuminen</p> <p>Elinkeino- ja työvoimapolitiikan onnistuminen</p> <p>Nuorten sijoittuminen opiskeluun ja työhön</p> <p>Koulutustason nouseminen</p> <p>Osallisuuden (kansalaisaktiivisuuden) kehittäminen</p>	<p>Sairastavuusindeksi</p> <p>Esimerkiksi:</p> <p>Kotihoidossa olevien osuus yli 75-vuotiaista</p> <p>Lasten huostaanottojen määrä</p> <p>Erityisopetuksen määrä</p> <p>Työllisyysaste</p> <p>Peruskoulun läpäisseiden sijoittuminen toisen asteen koulutukseen ja toisen asteen koulutuksen läpäisseiden määrä ikäluokasta</p> <p>Koulutusindeksi</p> <p>Korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden osuus</p>	<p>Väestöryhmien välisen terveyserojen kaventaminen</p> <p>Kuntalaisten osallistuminen</p> <p>Kansalaisvaikuttamisen ohjelma</p>
Tyytyväinen asiakas	<p>Palvelujen saatavuus</p> <p>Hyvä palvelu</p> <p>Valinnanvapauden toteutuminen</p> <p>Tieto palveluista</p>	<p>Hoito- ja palvelutakuun toteutuminen</p> <p>Laatujärjestelmä</p> <p>Asiakaskyselyt</p> <p>Sidosryhmä- ja asiakaspalaute</p> <p>Ilmoitusten määrä</p> <p>Asiakaskyselyt</p> <p>Sidosryhmä- ja asiakaspalaute</p> <p>Asiakaskyselyt</p> <p>Sidosryhmä- ja asiakaspalaute</p>	

Johtaminen, palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Konsernitason toimenpiteet ja hankkeet
Toimivat, laadukkaat ja riittävät palvelut	<p>Uudet toimintatavat ja joustavat toimintaprosessit</p> <p>Synergiamahdollisuuksien hyväksikäyttö</p> <p>Elämänkaariajattelun toteuttaminen kaikessa toiminnassa</p> <p>Yhteistyösopimukset yritysten ja yhteisöjen kanssa</p> <p>Keskitetyn / hajautetun johtamisjärjestelmän kehittäminen ja toteuttaminen</p>	<p>Yhteiset resurssit</p> <p>Jonotusajat</p> <p>Laatujärjestelmät</p> <p>Yhteisten prosessien toimivuus</p> <p>Yhteiset resurssit</p> <p>Yhteisten prosessien toimivuus</p> <p>Asiakkaan oikea sijoittuminen</p> <p>Laatu ja kustannustehokkuus</p>	TYKES – ohjelma
Palvelutuotannon tuottavuuden parantaminen	<p>Tilaaaja-tuottaja -mallin onnistunut soveltaminen</p> <p>Tilankäytön optimointi</p> <p>Tukipalveluiden optimointi</p> <p>Teknologian hyödyntäminen</p>	<p>Käyttöönotto ja menettelytapojen kehittäminen</p> <p>Yksikkökustannukset</p> <p>Tilakustannusten osuus käyttömenoista</p> <p>Tukipalveluiden osuus käyttömenoista</p>	Tilaaaja-tuottajamalli -projekti
Johtamisjärjestelmän kehittäminen	<p>Toimiva poliittinen johtaminen</p> <p>Onnistunut konsernijohdaminen</p> <p>Reaaliaikainen toiminnan ja talouden seuranta ja analysointijärjestelmä</p> <p>Yhdenmukaiset työkäytännöt</p>	<p>Valtuuston, hallituksen ja lautakuntien roolien täsmentäminen</p> <p>Luottamushenkilöiden itsearviointi</p> <p>Konsernijohtamisen arviointi</p> <p>Talouden raportointi</p> <p>Esimieskysely</p> <p>Työhyvinvointikysely</p>	<p>Hallinto- ja johtosäännön kehittäminen</p> <p>Esimiesvalmennus</p>

MAAKUNTAVALTUUSTO 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	244	200	247	247	247	247
Henkilöstökulut	173	145	177	177	177	177
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	69	50	63	63	63	63
Palvelujen ostot	69	50	63	63	63	63
Aineet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	1	1	1	1
Vuokrat	1	5	6	6	6	6
Muut kulut	1	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-244	-200	-247	-247	-247	-247
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-244	-200	-247	-247	-247	-247
POISTOT	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-244	-200	-247	-247	-247	-247
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-244	-200	-247	-247	-247	-247
Toimintakulut, kasvu		-18,0	23,5	0,0	0,0	0,0

4.2 Tarkastuslautakunta, tarkastustoimi

Perustehtävä

Kuntalain 71 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastuksen hoitaa julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHTT-yhteisö), jonka valtuusto on valinnut tarkastuslautakunnan esityksestä. Tilintarkastus hoidetaan kuntalain, hyvän tilintarkastustavan ja yhteisössä käytettyjen standardien mukaan.

Arvot

Tarkastuslautakunta toimii oikeudenmukaisesti ja tapapuolisesti arvioitavien kohteidensa suhteen. Tarkastuslautakunnan toiminta on avointa ottaen kuitenkin huomioon ne reunaehdot, joita tehtävän hoidossa käytävien keskustelujen luottamuksellisuus ja mahdollisesti salassa pidettävyys edellyttävät.

Visio 2015

Tarkastustoimi tukee, ohjaa ja valvoo, että toimialat ja tulosalueet täyttävät palvelujen järjestämiselle asetetut vaatimukset maakuntavaltuuston tahtoa toteuttaessaan sekä varmistaa kirjanpidon oikeellisuuden ja turvaa toiminnan laillisuuden ja julkisen luotettavuuden.

Henkilöstö ja uudistuminen

Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
* Tarkastustoimen ja arviointitoiminnan ammattitaidon kehittäminen	* Koulutustarjonnan hyödyntäminen	* Koulutuksiin osallistuminen, vähintään 3 pv/jäsen
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
* Arviointitoiminnan valmisteluprosessin kehittäminen	* Mittariston kehittyminen * Lautakunnan ja valtuuston sekä hallituksen puheenjohtajiston vuoropuhelu	* Arviointikertomuksen sisällön kehittyminen * Palaute puheenjohtajistolta

Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
* Voimavarojen riittävyys	* Voimavarojen oikea kohdentaminen	* Voimavarojen seuranta säännöllisesti

Toimintasuunnitelma vuodelle 2007

Tarkastuslautakunnan päätavoitteena vuonna 2007 on jatkaa maakunnan toimintojen kokonaisvaltaista läpikäymistä kuulemalla katsauksia eri tulosalueiden ja -yksiköiden toiminnasta ja tutustumalla maakunnan eri toimipisteisiin.

Kevään toimintaa ohjaa arviointikertomuksen laadinta. Alkuvuodesta järjestetään yhteinen kokous ainakin Suomussalmen tarkastuslautakunnan kanssa.

Loppuvuodesta päätavoitteiden painopiste kohdistetaan edelleen maakunnan henkilöstöasioiden toimintaan ja henkilöstöpolitiikan toteutumiseen sekä sosiaali- ja terveystoimialan ongelma-alueisiin. Lisäksi järjestetään yhteistä koulutusta maakunnan muiden tarkastuslautakuntien kanssa.

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
1 000 €						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	66	98	98	100	100	100
Henkilöstökulut	15	12	17	17	17	17
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	51	85	80	82	82	82
Palvelujen ostot	51	85	80	82	82	82
Aineet ja tavarat	0	1	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	1	1	1	1
Muut kulut	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-66	-98	-98	-100	-100	-100
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-66	-98	-98	-100	-100	-100
POISTOT	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-66	-98	-98	-100	-100	-100
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-66	-98	-98	-100	-100	-100
Toimintakulut, kasvu		48,5	0,0	2,0	0,0	0,0

4.3 Maakuntahallitus

MAAKUNTAHALLITUKSEN ALAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	175 969	182 253	190 057	194 407	198 907	203 707
Myyntituotot	174 595	180 173	187 773	192 123	196 623	201 423
./ Jäsenkunnilta	171 140	176 200	184 250	188 600	193 100	197 900
Maksutuotot	2	365	500	500	500	500
Tuet ja avustukset	748	1 104	1 135	1 135	1 135	1 135
Muut tuotot	624	611	649	649	649	649
TOIMINTAKULUT	16 278	18 237	19 546	19 546	19 546	19 546
Henkilöstökulut	8 805	9 379	9 813	9 813	9 813	9 813
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	3 522	3 735	4 447	4 447	4 447	4 447
Palvelujen ostot	3 522	3 735	4 447	4 447	4 447	4 447
Aineet ja tavarat	2 715	2 620	2 978	2 978	2 978	2 978
Avustukset	68	8	8	8	8	8
Vuokrat	853	1 144	1 095	1 095	1 095	1 095
Muut kulut	315	1 351	1 205	1 205	1 205	1 205
TOIMINTAKATE	159 691	164 016	170 511	174 861	179 361	184 161
Rahoituskulut ja -tuotot	-529	-567	-785	-785	-785	-785
VUOSIKATE	159 162	163 449	169 726	174 076	178 576	183 376
POISTOT	-1 510	-1 693	-1 920	-2 100	-2 200	-2 300
SATUNNAISET ERÄT	500	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	158 152	161 756	167 806	171 976	176 376	181 076
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	12	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	158 164	161 756	167 806	171 976	176 376	181 076
Toimintakulut, kasvu		12,0	7,2	0,0	0,0	0,0

MAAKUNTAHALLITUS 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	171 140	176 500	184 320	188 670	193 170	197 970
Myyntituotot	171 140	176 300	184 250	188 600	193 100	197 900
./ Jäsenkunnilta	171 140	176 200	184 250	188 600	193 100	197 900
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	200	50	50	50	50
Muut tuotot	0	0	20	20	20	20
TOIMINTAKULUT	669	957	1 125	1 125	1 125	1 125
Henkilöstökulut	390	143	379	379	379	379
Asiakaspalvelujen ostot	0	0				
Muut palvelujen ostot	179	11	94	94	94	94
Palvelujen ostot	179	11	94	94	94	94
Aineet ja tavarat	16	3	2	2	2	2
Avustukset	57	0	0	0	0	0
Vuokrat	2	0	0	0	0	0
Muut kulut	25	800	650	650	650	650
TOIMINTAKATE	170 471	175 543	183 195	187 545	192 045	196 845
Rahoituskulut ja -tuotot	-439	-567	-785	-785	-785	-785
VUOSIKATE	170 032	174 976	182 410	186 760	191 260	196 060
POISTOT	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET TUOTOT	500	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	170 532	174 976	182 410	186 760	191 260	196 060
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	170 532	174 976	182 410	186 760	191 260	196 060
Toimintakulut, kasvu		43,0	17,6	0,0	0,0	0,0

4.4 Suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Perustehtävä		
Maakunnan ja maakunta -kuntayhtymän strateginen suunnittelu, edunvalvonta, kansainvälinen yhteistoiminta ja viestintä sekä yleisen elinkeinopolitiikan valmistelu.		
Maakunnan kehityksen seuranta ja ennakointi sekä maakunta -kuntayhtymän palvelutuotannon seuranta ja arviointi.		
Arvot		
Vastuullinen asiantuntemus, toimiva vuorovaikutus, avoin tiedonkulku ja keskinäinen luottamus.		
Visio 2015		
Suunnittelu- ja kehittämissyksikkö on haluttu ja luotettava yhteistyökumppani, jonka henkilöstön asiantunte- musta arvostetaan.		
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit
<p>Aluekehittämisohjelmien ja -toimenpiteiden vaikuttavuus maakunnan kilpailukykyyn, aluetalou-teen ja työllisyyteen paranee.</p> <p>Kehittämiskumppanuus sidosryh- mien kesken on hyvin toimivaa ja luottamuksellista.</p> <p>Kainuu toimii aktiivisena osapuole- na maakuntaa hyödyttävissä stra- tegisissa liittoutumisissa alueiden välisessä ja kansainvälisessä yh- teistyössä.</p> <p>Kainuun maakuntakuva paranee ja maakunnan tunnettuus lisääntyy</p> <p>Kehittämishankkeet tukevat maa- kunnan aluetaloutta ja hyvinvointia</p>	<p>Sidosryhmät ovat ottaneet maa- kuntasuunnitelman ja -ohjelman linjaukset oman toimintansa lähtö- kohdaksi</p> <p>Maakunta -kuntayhtymä toteuttaa omalta osaltaan maakuntaohjel- maa.</p> <p>Menestystarinat – onnistunut vies- tintä</p> <p>Hankkeet ovat strategian mukaisia ja vaikuttavia</p> <p>Kainuu on edelläkävijä tietoyhteis- kunnan mahdollisuuksien hyödyn- täjänä</p>	<p>Vaikuttavuuden arviointitutkimuk- set</p> <p>Kasvu- ja kehittämissopimus</p> <p>Sidosryhmäpalaute</p> <p>Maakuntakuvatutkimus 2008</p> <p>Hankearvioinnit</p>
Talous		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit
<p>Maakunnan suunnittelu vahvistaa aluetaloutta ja ohjaa resurssien käyttöä tehokkaaseen suuntaan</p> <p>Maakunta -kuntayhtymän oma suunnittelu tukee toimintojen kus- tannustehokkuutta.</p>	<p>Turvataan käytettävissä olevat resurssit (ml. tietoyhteiskunta- asioiden hoito)</p> <p>Tieto- ja viestintätekniikan laajami- tainen hyödyntäminen ja käytön tuki</p> <p>Maakunta -kuntayhtymän kehitys- toiminnan turvaaminen</p>	<p>Budjetin kehitys</p> <p>Kainuun kehittämisrahan kehitys suhteessa yleiseen kehitykseen</p>

Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit
Henkilöstöllä on oman alansa paras asiantuntemus maakunnassa. Henkilöstö on osaavaa ja motivoitunutta.	Henkilöstöllä on halu, valmius ja resurssit oman ammattitaitonsa kehittämiseen. Henkilöstön osaaminen on lisääntynyt seuraavilla toiminta-alueilla: Liiketoiminta-ajattelu ja liikkeenjohdon toiminta-tapojen tuntemus, Strategiatyön menetelmät ja prosessien hallinta, Kansainvälinen yhteistoiminta, Viestinnän valmiudet, ja Tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntäminen Henkilöstö vahvistuu koulutusalan osaamisella. Yhteistyön osaaminen ja siinä onnistuminen	Henkilöstötilinpäätös Riittävä henkilöstön koulutus (pv/hlö) Työhyvinvoinnin kartoitus
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit
Kainuun vetovoiman ja kilpailukykyyn vahvistaminen Sosiaalisen pääoman luominen Kainuulaisten tulevaisuuden uskon vahvistaminen	Uusien toimintatapojen kehittäminen ja käyttöönoton tukeminen Osallistavat, kannustavat ja avoimet suunnittelu- ja kehittämissprosessit Maakunnan maine paranee	Palautekyselyt Asiakaspalautteet Demokratiatilinpäätös (seuraavien maakuntavaalien jälkeen 2009)
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit
Aluekehittämis- ja edunvalvontaprosessit ovat sujuvia ja sitouttavia. Maakunta -kuntayhtymän oma suunnitteluprosessi kytkeytyy saumattomasti maakunnan aluekehitysprosesseihin ja tukee toimialojen suunnittelua. Maakunta -kuntayhtymän suunnittelu- ja kehittämistoiminta tukee seurannalla ja tulevaisuuden ennakkoinnilla uudistumista ja hallittua muutosta maakunnan ja kuntayhtymän toiminnoissa Johdon seurantajärjestelmä on selkeä, ajantasainen ja luotettava Maakunnan viestintä tukee perustoimintoja	Kainuuseen kohdistuvat strategiat ja ohjelmat ovat maakuntaohjelman mukaisia ja ohjelmia on nykyistä vähemmän Hyvin toimivat yhteistoimintafoorumit maakuntaohjelman avainaloilla Maakunnan kehityksen seuranta- ja ennakkointijärjestelmä on toiminnassa ja sen jatkuvasta ylläpidosta on sovittu sidosryhmien kanssa. Edunvalvonnan reagointi ja oikea ajoitus Keskeisten tilastotietojen vaivaton saanti Jokainen henkilökunnasta vastaa viestinnästä omalta osaltaan	Aikatauluissa pysyminen Osallistuminen foorumeihin ja koontumisten lukumäärä Seurantaraportit Indikaattoriseuranta

SUUNNITTELU JA KEHITTÄMINEN 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	222	193	313	313	313	313
Myyntituotot	6	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	211	193	313	313	313	313
Muut tuotot	5	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	881	1 244	1 447	1 447	1 447	1 447
Henkilöstökulut	519	572	669	669	669	669
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	321	467	589	589	589	589
Palvelujen ostot	321	467	589	589	589	589
Aineet ja tavarat	21	36	35	35	35	35
Avustukset	2	8	8	8	8	8
Vuokrat	11	25	29	29	29	29
Muut kulut	7	136	117	117	117	117
TOIMINTAKATE	-659	-1 051	-1 134	-1 134	-1 134	-1 134
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-659	-1 051	-1 134	-1 134	-1 134	-1 134
POISTOT	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET ERÄT						
TILIKAUDEN TULOS	-659	-1 051	-1 134	-1 134	-1 134	-1 134
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-659	-1 051	-1 134	-1 134	-1 134	-1 134
Toimintakulut, kasvu		41,2	16,3	0,0	0,0	0,0

4.5 Yhteiset palvelut

Perustehtävä		
Tuotamme ja järjestämme maakunnalle ja kunnille kilpailukykyiset tukipalvelut: hallintopalvelut, tietohallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tekniset palvelut, materiaalipalvelut, ravintopalvelut ja yleisen edunvalvonnan.		
Arvot		
<ul style="list-style-type: none"> • Tulevaisuuden usko • Avoimuus ja luottamus • Oikeudenmukaisuus • Asiakslähtöisyys • Vastuullisuus • Tuloksellisuus 		
Visio 2015		
Yhteiset palvelut on keskitetysti johdettu ja hajautetusti toimiva palveluyksikkö, joka kykenee kilpailukykyisesti tarjoamaan palveluja myös muille julkishallinnon ja yksityissektorin toimijoille.		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
1. Tyytyväiset asiakkaat, jotka saavat lisäarvoa palveluistamme	1. Toimivat tietojärjestelmät 2. Toimivat, laadukkaat ja helposti saatavat palvelut.	1. Asiakastyytyväisyyskysely: - tyytyväisyys on kasvanut vuoden 2007 aikana
Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit

1. Osaava, toimintakykyinen, työhönsä sitoutunut ja työtyytyväinen henkilöstö	1. Koulutustason nostaminen 2. Maakunta on kiinnostava ja haluttu työnantaja 3. Tulosityksiköiden työhyvinvointisuunnitelmat 4. Oikeudenmukainen ja tuloksiin kannustava palkkaus – palkkarakenteen yhdenmukaisuus	1. Kehityskeskustelut on käyty vakinaisen henkilöstön kanssa 2. Työtyytyväisyys on kasvanut – mittaukset suoritetaan joka toinen vuosi – tavoite tasolla hyvä
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
1. Tehokkaasti tuotetut palvelut	1. Työprosessit ja työkäytännöt on määritelty 2. Sähköisten järjestelmien mahdollisuudet on käytetty hyväksi. 3. Kuntien yhteisen ravintohuollon ja puhtaanapidon kehityshankkeen onnistuminen	1. Sähköiset web-lomakkeet on otettu käyttöön 80 %. 2. Laskuista saadaan 40 % sähköisinä v. 2007 3. Laskuista 10 % lähetetään verkkolaskuina
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
1. Tukipalveluiden henkilömäärä on vähentynyt 20 % vuoden 2008 loppuun mennessä 2. Kilpailukyky suhteessa muihin palveluntuottajiin on hyvä	1. Vanhoista ja tehottomista tietojärjestelmistä luopuminen 2. Kunnilta ostettavien palveluiden kilpailukyvyyn paraneminen	1. Palveluiden kustannukset eivät reaalisesti kasva
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
1. Tulokellinen alueellinen yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa	1. Yhteistyön toimivuus ja osallistuminen	1. Yhteistyösopimusten määrä kasvaa

YHTEISET PALVELUT 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	4 504	5 294	5 118	5 118	5 118	5 118
Myyntituotot	3 447	3 873	3 523	3 523	3 523	3 523
Maksutuotot	2	365	500	500	500	500
Tuet ja avustukset	436	450	471	471	471	471
Muut tuotot	619	606	624	624	624	624
TOIMINTAKULUT	14 144	15 119	15 984	15 984	15 984	15 984
Henkilöstökulut	7 474	8 200	8 262	8 262	8 262	8 262
Asiakaspalvelujen ostot		0				
Muut palvelujen ostot	2 909	2 860	3 355	3 355	3 355	3 355
Palvelujen ostot	2 909	2 860	3 355	3 355	3 355	3 355
Aineet ja tavarat	2 649	2 561	2 907	2 907	2 907	2 907
Avustukset	9	0	0	0	0	0
Vuokrat	824	1 090	1 030	1 030	1 030	1 030
Muut kulut	279	408	430	430	430	430
TOIMINTAKATE	-9 640	-9 825	-10 866	-10 866	-10 866	-10 866
Rahoituskulut ja -tuotot	-90	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-9 730	-9 825	-10 866	-10 866	-10 866	-10 866
POISTOT	-1 510	-1 693	-1 920	-2 100	-2 200	-2 300
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-11 240	-11 518	-12 786	-12 966	-13 066	-13 166
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	12	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-11 228	-11 518	-12 786	-12 966	-13 066	-13 166
Toimintakulut, kasvu		6,9	5,7	0,0	0,0	0,0

4.6 Alueidenkäyttö ja hanketoimiala

4.6.1 Alueidenkäyttö

Perustehtävä		
Alueidenkäytön viranomaistehtävät, maakuntakaavoitus osana maakunnan suunnittelua, paikkatietojärjestelmän ylläpito ja hyödyntäminen, osallistuminen yhteistyöprojekteihin ja maakunnan edunvalvontatyöhön.		
Arvot: Asiantuntevaa, avointa, luotettavaa ja rakentavaa yhteistyötä.		
Visio 2015 Toimintaympäristön tunteva alueidenkäytön asiantuntija.		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Maakuntakaava on tuonut uuden välineen maakunnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Toimiva yhteistyö sidosryhmien kanssa on edistänyt kaavan toteutusta ja seuranta. Osallistuminen yhteistyöprojekteihin on tuonut lisäarvoa maakunnan kehittämiseen.	Laadukas toteuttamiskelpoinen maakuntakaava. Yhteistyön toimivuus. Henkilösuhteet sidosryhmiin. Laadukkaat ja tulokselliset yhteistyöprojektit.	Maakuntakaavan toteutuminen. Maakuntakaavan ajantasaisuus. Yhteistyön sujuvuus. Yhteistyöprojektien määrä ja vaikuttavuus.
Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Osaaminen on kehittynyt jatkuvan oppimisen ja koulutuksen avulla. Henkilöstö on jaksavaa ja hyvinvoivaa. Henkilöstö on säilyttänyt ja syventänyt omaa osaamistaan ja asiantuntemustaan erityistehtävässään.	Oppimisresurssit. Jaksaminen. Terveystila. Nykyaikaiset menetelmät ja välineet.	Koulutusmäärärahat. Suoritettujen opintojen määrä. Sairauspoissaolot ja työhyvinvointi. Työviihtyvyys. Työvälineiden käyttö.
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Ydinprosessien hallinta on tehokasta. Toimintaympäristön muutoksen seuranta on kehittynyt ja joustava reagointi on parantunut. Vuorovaikutukseen ja sidosryhmä-työhön on haettu uusia tapoja. Alueidenkäyttö on kytkeytynyt saumattomasti maakunnan suunnitteluun.	Prosessiosaaminen. Seurantamenetelmät. Ajankäytön hallinta. Vuorovaikutusmenetelmät.	Prosessien sujuvuus. Aikataulujen pitävyys.

Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Talousarvio ja työympäristö ovat antaneet edellytykset työtehtävien toteuttamiselle. Kuntayhtymä on tukenut toimintojen tehostamista ja tuottavuuden kasvua. Tehokas talousseuranta on ollut toiminnan tukena.	Laadukkaan toiminnan mahdollistava talousarvio. Tehokkaat toimintatavat. Toimiva talousseuranta. Joustava organisaatio.	Talousarvio ja sen toteutumisen. Henkilöstön määrä ja motivoituminen työhön.
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Maakuntasuunnitelma ja -kaava toteutuvat tavoitteiden mukaisesti. Toiminta on tukenut edunvalvonnan ja maakuntien välisen yhteistyön toteutumista.	Toimiva suunnittelujärjestelmä, jossa maakuntakaava liittyy kiinteästi maakunnan muuhun suunnitteluun (erityisesti maakuntasuunnitelma, maakuntaohjelma). Osaava henkilöstö.	Maakuntakaavan tavoitteiden toteutuminen. Kaavan aluevarausten toteutuminen. Maakunnalle tärkeiden tavoitteiden tms. toteutuminen.

4.6.2 Hanketoimi

Perustehtävä
Valmistella maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma ja hankepäätökset sekä huolehtia sidosryhmätyökentelystä. Vastata rahoitusryhmän toiminnan sujuvuudesta ja toteuttaa osaltaan maakunnallista elinkeinopolitiikkaa.
Arvot Asiantuntevaa, avointa, luotettavaa ja rakentavaa yhteistyötä.
Visio 2015 Toimintaympäristön ja eri rahoittajien toiminnan tunteva hankerahoituksen asiantuntija.

Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Asiakkaat saavat asiantuntevaa, linjakasta ja ripeää palvelua. Rahoitettavat hankkeet edistävät tuloksekkaasti maakuntaohjelman toteutusta.	Eri alojen toimintatavan ja hankkeetjun hyvä tuntemus. Yhteistyön toimivuus. Toimivat henkilösuhteet.	Hankkeiden vaikuttavuuden ja osuvuuden erillisarvioinnit.
Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Henkilöstö on oman alansa paras asiantuntija maakunnassa, erityisosaaminen on vahvistunut. Henkilöstö on jaksavaa ja hyvinvoivaa.	Oppimisresurssit. Jaksaminen. Terveystila. Nykyaikaiset menetelmät ja välineet.	Työhyvinvoinnin kartoitus. Henkilöstön koulutus (pv/hlö)

Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Hanketiimi vastaa talon sisäisen hankeprosessin hyvästä toiminnasta. Rahoitusryhmän toiminta parantaa Kainuussa rahoituksen suuntaamista, hanketoiminnan koordinaatiota ja rahoittajien yhteistyötä. Ydinprosessien hallinta on tehokasta ja aikatauluissa pysytään.	Tiimityöskentely. Prosessiosaaminen. Kehittyneet työ- ja seurantamenetelmät. Ajankäytön hallinta. Yhteistyön toimivuus.	Prosessien sujuvuus. Aikataulujen pitävyys: rahoituspäätökset 3 kk kuluessa, maksatusten tarkastus 30 pv kuluessa.
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Käytettävissä riittävät resurssit toiminnan menestyksekkääseen hoitamiseen.	Onnistunut budjetointi. Toimiva talousseuranta.	Talousarvio ja sen toteutuminen.
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Hankerahoitus kohdennettu Kainuun elinkeinoelämää tukeviin ja maakuntaohjelman painopisteitä toteuttaviin hankkeisiin.	Hyvin suunnitellut hankkeet. Onnistunut ja osaava henkilöstö.	Maakuntaohjelman painopisteiden toteutuminen hankkeiden osalta.

ALUEIDEN KÄYTTÖ JA HANKETOIMIALA 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	103	266	306	306	306	306
Myyntituotot	2	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	101	261	301	301	301	301
Muut tuotot	0	5	5	5	5	5
TOIMINTAKULUT	584	917	990	990	990	990
Henkilöstökulut	422	464	503	503	503	503
Asiakaspalvelujen ostot	0	0				
Muut palvelujen ostot	113	397	409	409	409	409
Palvelujen ostot	113	397	409	409	409	409
Aineet ja tavarat	29	20	34	34	34	34
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	16	29	36	36	36	36
Muut kulut	4	7	8	8	8	8
TOIMINTAKATE	-481	-651	-684	-684	-684	-684
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-481	-651	-684	-684	-684	-684
POISTOT	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-481	-651	-684	-684	-684	-684
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-481	-651	-684	-684	-684	-684
Toimintakulut, kasvu		57,0	8,0	0,0	0,0	0,0

4.7 Koulutustoimiala

<p>Missio / perustehtävä</p> <p>Kainuun koulutustoimiala tuottaa korkeatasoisia toisen asteen koulutuspalveluita pääasiassa maakunnan tarpeisiin. Toiminnan tarkoituksena on tukea ja edistää maakunnan asukkaiden hyvinvointia.</p> <p>Visio 2015</p> <p>Valtakunnallisesti kilpailukykyinen ja uutta luova toisen asteen koulutuksen järjestäjä</p> <p>Toimintaperiaatteet</p> <p>osaaminen, asiakaskeskeisyys, luotettavuus ja yhteiskuntavastuu</p>
--

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

ASIAKAS JA ASUKAS, ELINVOIMAINEN KAINUU	HENKILÖSTÖ JA UUDISTUMINEN	PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT	TALOUS
Koulutus rakenne vastaa kysyntää	Henkilöstön kokonaisosaaminen on kysynnän mukaista	Prosessit ovat sujuvia ja luotettavia	Terve talous
Kainuun kehitystä tukeva osaamisverkosto	Työkykyinen ja uudistushaluinen henkilöstö	Keskitytään omaan ydintoimintaan	
Tulevaisuuden osaamisen varmistaminen Kainuussa		Toimiva johtamisjärjestelmä	

MENESTYSTEKIJÄT

Asiakaslähtöinen koulutussuunnittelu ja ennakointi	Kokonaisosaamisen tunnistaminen ja hyödyntäminen	Muutoshallinta	Toiminta tukee tervettä talouskehitystä
Ennakoiva ja toimiva verkostoyhteistyö	Sitoutunut henkilöstö	Opiskelijan oppimistarpeiden mukainen toimintatapa.	Kehittämisinvestoinnit kohdennetaan ja hyödynnetään tehokkaasti
	Kehityskeskusteluprosessin vaikuttavuus	Työelämän ja jatko-opintojen tarpeet otetaan huomioon	Kiinteistöjen tehokas käyttö

SITOVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Peruskoulun päättävän ikäluokan sijoittumista toisen asteen koulutukseen seurataan	Henkilöstöpalaute $\chi_{2007} > \chi_{2006}$	Negatiivisten keskeyttämisten osuus on $< 4\%$ lukuvuodessa	Pysytään sovitussa talousarvioraamissa
Opiskelijapalaute kerätään keskitetysti, systemaattisesti ja vertailltavasti	Oppilaitosten kehittämistyön seuranta aloitetaan	Monimuoto-opetuksen määrällinen seuranta aloitetaan	Kiinteistöjen käytön tehokkuutta kuvaava mittari määritetään
Koulutuksen läpäisyarvo $>$ valtakunnan keskiarvo		Työaikoja työaikoja yhdenmukaistetaan	
Jatko-opintoihin sijoittumista ja työllistymistä mitataan		Riittävä opiskelijamäärä	
Maakunnan ulkopuolelta olevien opiskelijoiden määrä			

KOULUTUSLAUTAKUNNAN ALAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ (sis. liikelaitoksen)						
1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	36 690	35 315	37 438	36 191	35 591	35 591
Myyntituotot	34 369	33 494	35 539	34 730	34 230	34 230
Maksutuotot	305	320	142	142	142	142
Tuet ja avustukset	1 247	1 030	1 388	1 011	911	911
Muut tuotot	769	471	369	308	308	308
TOIMINTAKULUT	36 530	36 733	38 927	37 688	37 188	37 188
Henkilöstökulut	23 019	23 582	23 877	23 323	23 323	23 323
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	6 571	6 628	7 777	7 109	6 609	6 609
Palvelujen ostot	6 571	6 628	7 777	7 109	6 609	6 609
Aineet ja tavarat	2 571	2 048	2 327	2 310	2 310	2 310
Avustukset	40	0	6	6	6	6
Vuokrat	4 233	4 340	4 775	4 775	4 775	4 775
Muut kulut	96	135	165	165	165	165
TOIMINTAKATE	160	-1 418	-1 489	-1 497	-1 597	-1 597
Rahoituskulut ja -tuotot	-21	-14	-14	-14	-14	-14
VUOSIKATE	139	-1 432	-1 503	-1 511	-1 611	-1 611
POISTOT	-783	-967	-895	-887	-787	-787
SATUNNAISET ERÄT	-500	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 144	-2 399	-2 398	-2 398	-2 398	-2 398
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	-883	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-2 027	-2 399	-2 398	-2 398	-2 398	-2 398
Toimintakulut, kasvu		0,6	6,0	-3,2	-1,3	0,0

KOULUTUSLAUTAKUNNAN ALAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ (Ilman KAO)						
1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	9 481	9 663	9 591	9 591	9 591	9 591
Myyntituotot	8 979	9 166	9 230	9 230	9 230	9 230
Maksutuotot	305	320	142	142	142	142
Tuet ja avustukset	131	140	211	211	211	211
Muut tuotot	66	37	8	8	8	8
TOIMINTAKULUT	11 399	11 871	11 802	11 802	11 802	11 802
Henkilöstökulut	7 707	8 365	7 873	7 873	7 873	7 873
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	2 390	1 994	2 155	2 155	2 155	2 155
Palvelujen ostot	2 390	1 994	2 155	2 155	2 155	2 155
Aineet ja tavarat	153	266	310	310	310	310
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	1 138	1 227	1 424	1 424	1 424	1 424
Muut kulut	11	19	40	40	40	40
TOIMINTAKATE	-1 918	-2 208	-2 211	-2 211	-2 211	-2 211
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-1 918	-2 208	-2 211	-2 211	-2 211	-2 211
POISTOT	-109	-191	-187	-187	-187	-187
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2 027	-2 399	-2 398	-2 398	-2 398	-2 398
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-2 027	-2 399	-2 398	-2 398	-2 398	-2 398
Toimintakulut, kasvu		4,1	-0,6	0,0	0,0	0,0

1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
KOULUTUSTOIMIALA YHTEISET PALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	74	110	200	200	200	200
Myyntituotot	74	110	200	200	200	200
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	147	371	381	381	381	381
Henkilöstökulut	108	263	280	280	280	280
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	39	95	91	91	91	91
Palvelujen ostot	39	95	91	91	91	91
Aineet ja tavarat	0	4	2	2	2	2
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	4	3	3	3	3
Muut kulut	0	5	5	5	5	5
TOIMINTAKATE	-73	-261	-181	-181	-181	-181
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-73	-261	-181	-181	-181	-181
POISTOT	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-73	-261	-181	-181	-181	-181
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-73	-261	-181	-181	-181	-181
Toimintakulut, kasvu		152,4	2,7	0,0	0,0	0,0

4.7.1 Koulutustoimiala, lukiokoulutus

Missio / perustehtävä

Kainuun lukiokoulutus tarjoaa opiskelijalle laaja-alaisen yleissivistyksen sekä antaa valmiudet jatko-opintoihin yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa.

Visio 2015

Valtakunnallisesti kilpailukykyinen verkostoituneen lukiokoulutuksen kehittäjä

Toimintaperiaatteet

yleissivistys, opiskelijakeskeisyys, luotettavuus ja yhteiskuntavastuu

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

ASIAKAS JA ASUKAS, ELINVOIMAINEN KAINUU	HENKILÖSTÖ JA UUDISTUMINEN	PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT	TALOUS
Vastaa yksilöllisiin opiskelutarpeisiin Laaja-alainen pohja jatko-opinnoille	Osaava, hyvinvoiva ja uudistushaluinen henkilöstö	Toimivat opiskelijapolut Keskitytään omaan ydintoimintaan Toiminnan kannalta riittävän suuret tulosyksiköt	Terve talous

MENESTYSTEKIJÄT

Oppiaineissa monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta	Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	Toimivat opetusjärjestelyt	Opetuslähtöisesti kohdenetut resurssit
Toisen asteen yhteistyö	Kannustava ja avoin työkykyä parantava ilmapiiri	Toimiva opiskelijan ohjaus- ja tukijärjestelmä	Kiinteistöjen tehokas käyttö
	Opiskelijälähtöisyys	Yhteistyö sidosryhmiin	

SITOVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Opiskelijapalaute mitataan vuosittain: tavoitetaso kyse-ly/valtakunnan keskiarvon yläpuolella	TOB (työolobarometri) otetaan käyttöön	Negatiivisten keskeyttämisten osuus on < 4 % lukuvuodessa	Pysytään sovitussa talousarvioraamissa
Jatko-opintoihin sijoittumista seurataan ja mitataan (Tilastokeskus)	Henkilöstöpalaute $\chi_{2007} > \chi_{2006}$	Tutkinnon suorittamisai-ka, neljännen vuoden opiskelijat	Opiskelijakohtaisten kustannusten oikeudenmukainen vertailu
	Varaudutaan yo-tutkinnon uudistukseen	Hallintokulut (filiaali vs. Kajaani, Kuhmo ja Sotkamo >< maan keskiarvot)	
	Henkilöstön osallistumisen täydennyskoulutukseen ja muu kehittämistyö	Riittävä opiskelijamäärä (verkon rakenne)	
	Koulutuksen kehittämisen seuranta aloitetaan		

LUKIOT	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
1 000 €						
TOIMINTATUOTOT	9 407	9 553	9 391	9 391	9 391	9 391
Myyntituotot	8 905	9 056	9 030	9 030	9 030	9 030
Maksutuotot	305	320	142	142	142	142
Tuet ja avustukset	131	140	211	211	211	211
Muut tuotot	66	37	8	8	8	8
TOIMINTAKULUT	11 252	11 500	11 421	11 421	11 421	11 421
Henkilöstökulut	7 599	8 102	7 593	7 593	7 593	7 593
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	2 351	1 899	2 064	2 064	2 064	2 064
Palvelujen ostot	2 351	1 899	2 064	2 064	2 064	2 064
Aineet ja tavarat	153	262	308	308	308	308
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	1 138	1 223	1 421	1 421	1 421	1 421
Muut kulut	11	14	35	35	35	35
TOIMINTAKATE	-1 845	-1 947	-2 030	-2 030	-2 030	-2 030
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-1 845	-1 947	-2 030	-2 030	-2 030	-2 030
POISTOT	-109	-191	-187	-187	-187	-187
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 954	-2 138	-2 217	-2 217	-2 217	-2 217
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-1 954	-2 138	-2 217	-2 217	-2 217	-2 217
Toimintakulut, kasvu		2,2	-0,7	0,0	0,0	0,0

4.8 Sosiaali- ja terveystoimiala

Perustehtävä		
Kainuun väestön terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen sekä itsenäisen selviytymisen tukeminen.		
Arvot		
Ihmisarvon kunnioittaminen, Asiakaslähtöisyys, Vastuullisuus, Oikeudenmukaisuus, Avoimuus ja luottamus		
Visio 2015		
Kainuu on paikallisesti ja valtakunnallisesti arvostettu sosiaali- ja terveydenhuollon edelläkävijämaakunta		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Toimivat, tarpeenmukaiset, laadukkaat ja helposti saavutettavat palvelut</p> <p>Terveiden elämäntapojen omaksuminen ja terveyserojen kaventuminen ja terveyttä edistävää ympäristöstä huolehtiminen</p> <p>Tyytyväinen asiakas</p> <p>Vapaavalinta</p>	<p>Väestön palvelutarpeet ovat tiedossa</p> <p>Tutkittuun tietoon perustuvat menetelmät ennalta ehkäisevässä työssä ja sairauksien hoidossa</p> <p>Oikea-aikainen tarpeenmukainen palvelujen saanti</p> <p>Väestön palvelutarpeen seuranta-järjestelmän rakentaminen</p>	<p>Valtakunnallinen vertailutieto sairastavuudesta ja kuolleisuudesta</p> <p>Terveyskäyttäytymisen mittaaminen (valitut valtakunnalliset indikaattorit - seuranta)</p> <p>Asiakaspalautteenseuranta</p> <p>Hoitoonpääsaika (toteutuu vähint. normien mukaisena)</p> <p>Onnistuneiden puhelinkontaktien prosentti</p> <p>Läpikulkuajat</p>
Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Riittävä, ammattitaitoinen, innovatiivinen, motivoitunut, yhteistyökykyinen ja sitoutunut henkilöstö</p> <p>Henkilöstön hyvinvointi</p>	<p>Hyvä henkilöstöhallinto ja -johtaminen (innovatiivinen, salliva ja avoin työilmapiiri)</p> <p>Oikeudenmukainen kannustava palkkausjärjestelmä</p> <p>Jatkuva palvelujen tarpeista lähtevä henkilöstön koulutus</p> <p>Henkilöstöressurssien tarkoituksenmukainen suuntaaminen</p> <p>Vastuunotto oman perustehtävän hoidosta ja työyhteisön tilasta (sisäinen yrittäjyys)</p>	<p>Työyhteisöjen tilan arvioinnit</p> <p>Kehityskeskustelut</p> <p>Henkilöstötilinpäätökset</p> <p>Henkilöstömitoitukset v. 2007</p> <p>Johtamisen mittari</p>
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Keskeisillä potilas- ja asiakasryhmillä on alueellisesti kattavat toimivat hoito- ja palveluketjut</p> <p>Tietohallinnon järjestelmät ja teknologia toimii</p>	<p>Toimiva asiakaslähtöinen työnjako ja yhteistyö eri toimijoiden ja palveluntuottajien kesken</p> <p>Ajanmukainen teknologian käyttö hallitaan</p>	<p>Asiakaskyselyt / Sidosryhmäkyselyt</p> <p>Auditointien ja johdon katselmusten toteutuminen vuosittain</p>

Hyvinvointialan yhteistyöverkosto toimii	Toimiva laadunhallinnan järjestelmä	
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Pitkäjänteisyys talouden suunnittelussa Kokonaistaloudellinen näkökulma ohjaa toiminnan ja talouden suunnittelua Palvelut järjestetään taloudellisesti ja kustannustehokkaasti Hankintaosaamisen lisääminen	Painopistealueiden oikea-aikainen määrittely Kustannustietoisuuden lisääntyminen Henkilöstö osallistuu talousarvion suunnitteluun ja sitoutuu sen toteuttamiseen Talouden seurantajärjestelmä toimii	Pysytään asetetussa kasvutavoitteessa Toimintojen kustannukset määritelty Panostus kehittämistyöhön 1,2 % määriteltyjen painopistealueiden mukaisesti Asioita käsitellään työpaikkakokouksissa Toteutumaseuranta
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Toimintaympäristön muutoksen hallinta ja muutokseen vastaaminen Toimintakykyiset kainuulaiset Toimiva kehittämiskumppanuus	Muutoksen vaikutusten arviointi hyvinvointiin ja terveyteen	Kansallisesti vertailukelpoiset terveyden- ja hyvinvointimittarit

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA YHTEENSÄ (sis. liikelaitoksen)						
1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	29 248	31 307	34 777	34 927	35 077	35 077
Myyntituotot	8 216	7 817	9 336	9 486	9 636	9 636
Maksutuotot	15 645	16 081	17 885	17 885	17 885	17 885
Tuet ja avustukset	2 918	4 983	4 962	4 962	4 962	4 962
Muut tuotot	2 469	2 426	2 594	2 594	2 594	2 594
TOIMINTAKULUT	187 432	188 867	197 342	201 639	206 139	210 808
Henkilöstökulut	100 553	101 702	106 373	107 356	108 637	110 607
Asiakaspalvelujen ostot	32 705	33 334	31 388	32 369	33 605	34 435
Muut palvelujen ostot	22 547	22 432	25 817	26 791	27 356	28 031
Palvelujen ostot yhteensä	55 252	55 766	57 205	59 160	60 961	62 466
Aineet ja tavarat	13 695	13 229	14 934	15 691	16 480	16 910
Avustukset	11 960	11 875	12 205	12 577	12 870	13 200
Vuokrat	5 806	6 172	6 300	6 348	6 475	6 815
Muut kulut	166	123	325	507	716	810
TOIMINTAKATE	-158 184	-157 560	-162 565	-166 712	-171 062	-175 731
Rahoituskulut ja -tuotot	-4	0	0	0	0	0
UUSIKATE	-158 188	-157 560	-162 565	-166 712	-171 062	-175 731
POISTOT	-1 461	-1 499	-1 498	-1 519	-1 569	-1 600
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	-159 649	-159 059	-164 063	-168 231	-172 631	-177 331
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-159 649	-159 059	-164 063	-168 231	-172 631	-177 331
Toimintakulut, kasvu		0,8	4,5	2,2	2,2	2,3

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA YHTEENSÄ (ilman liikelaitosta) 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	26 985	29 122	31 893	31 893	31 893	31 893
Myyntituotot	5 956	5 678	6 556	6 556	6 556	6 556
Maksutuotot	15 642	16 078	17 781	17 781	17 781	17 781
Tuet ja avustukset	2 918	4 940	4 962	4 962	4 962	4 962
Muut tuotot	2 469	2 426	2 594	2 594	2 594	2 594
TOIMINTAKULUT	185 603	187 039	194 614	198 911	203 411	208 080
Henkilöstökulut	99 178	100 399	104 536	105 519	106 800	108 770
Asiakaspalvelujen ostot	32 588	33 184	31 328	32 309	33 545	34 375
Muut palvelujen ostot	22 374	22 254	25 181	26 155	26 720	27 395
Palvelujen ostot yhteensä	54 962	55 438	56 509	58 464	60 265	61 770
Aineet ja tavarat	13 617	13 168	14 869	15 626	16 415	16 845
Avustukset	11 960	11 875	12 205	12 577	12 870	13 200
Vuokrat	5 721	6 036	6 170	6 218	6 345	6 685
Muut kulut	165	123	325	507	716	810
TOIMINTAKATE	-158 618	-157 917	-162 721	-167 018	-171 518	-176 187
Rahoituskulut ja -tuotot	-4	0	0	0	0	0
VIISIKATE	-158 622	-157 917	-162 721	-167 018	-171 518	-176 187
POISTOT	-1 453	-1 488	-1 492	-1 513	-1 563	-1 594
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-160 075	-159 405	-164 213	-168 531	-173 081	-177 781
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-160 075	-159 405	-164 213	-168 531	-173 081	-177 781
Toimintakulut, kasvu		0,8	4,1	2,2	2,3	2,3

4.8.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut

Perustehtävä		
<p>Tukea ja ohjata organisaation toimintaa siten, että Kainuu on paikallisesti ja valtakunnallisesti arvostettu sosiaali- ja terveydenhuollon edelläkävijämaakunta. Luoda edellytyksiä tutkimus- ja kehittämistoiminnalle muuttuvassa toimintaympäristössä sekä järjestää kainuulaisten arkea tukevat asiantuntija- ja asiamiespalvelut.</p>		
Arvot		
Ihmisarvon kunnioittaminen, Tasa-arvo, Asiakaslähtöisyys, Vastuullisuus		
Visio 2015		
<p>Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut -tulosalue on toimissaan ennakkoluuloton, tulevaisuuteen suuntautuva vastuuntuntoinen ja päämäärätietoinen asiantuntijayksikkö, joka kehittää ja edistää sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyötä.</p>		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Verkottunut ja aktiivisesti toimiva organisaatio	Riittävä ajantasainen tietotuotanto Näkemykset Osaaminen Rohkeus	Asiakas- ja henkilöstöpalautteet –seuranta Uudet avaukset toiminnan ja yhteistyön kehittämisessä (kpl)

Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Salliva, hyväksyvä ja kannustava työyhteisö	Uskaltaa ja on mahdollisuus panna itsensä likoon Hyvinvoiva, moniammatillinen henkilöstö Työhön sitoutuminen Oleelliseen keskittyminen	Työtyytyväisyys mittaukset Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 %
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Tehokas johtamisjärjestelmä Toimiva seuranta-, arviointi ja palauttejärjestelmä	Johdon työkalut Tehokas yhteistyö ja kumppanuus	Asiakas-, henkilöstö- ja sidosryhmäkeskustelut Verkostoyhteistyö eri toimijoiden kanssa Sisäiset auditoinnit Johdon katselmukset
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Kustannustehokas organisaatio	Toimiva ja kattava talouden seuranta- ja järjestelmä	Organisaatio pysyy annetussa raamissa

SOTE:N YHTEISET PALVELUT 1 000 €	Vertailutiedot oikaistu	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
	TP 2005					
TOIMINTATUOTOT	603	108	243	243	243	243
Myyntituotot	243	107	67	67	67	67
Maksutuotot	287	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	11	0	96	96	96	96
Muut tuotot	62	1	80	80	80	80
TOIMINTAKULUT	6 963	6 252	7 252	7 443	7 736	7 871
Henkilöstökulut	5 121	4 683	5 211	5 250	5 320	5 350
Asiakapalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	1 677	1 419	1 718	1 700	1 710	1 730
Palvelujen ostot	1 677	1 419	1 718	1 700	1 710	1 730
Aineet ja tavarat	85	49	60	60	60	70
Avustukset	9	10	10	10	10	10
Vuokrat	64	84	74	74	80	80
Muut kulut	7	7	179	349	556	631
TOIMINTAKATE	-6 360	-6 144	-7 010	-7 201	-7 494	-7 629
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-6 360	-6 144	-7 010	-7 201	-7 494	-7 629
POISTOT	-139	-153	-163	-181	-197	-228
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-6 499	-6 297	-7 173	-7 382	-7 691	-7 857
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-6 499	-6 297	-7 173	-7 382	-7 691	-7 857
Toimintakulut, kasvu		-10,2	16,0	2,6	3,9	1,7

4.8.2 Ympäristöterveydenhuolto

Perustehtävä		
Kainuun väestön ja eläinten terveyden sekä hyvinvoinnin edistäminen ja terveyshaittojen ennaltaehkäiseminen tavoitteena turvata terveellinen ja turvallinen elinympäristö.		
Arvot		
Asiakaslähtöisyys, vastuullisuus, oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus.		
Visio 2015		
Kainuun maakunta on seudullisesti hoidetun ympäristöterveydenhuollon toteuttamisen edelläkävijä.		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Toimivat, tarpeenmukaiset, laadukkaat ja helposti saatavat palvelut	Toiminnan kohdentaminen tärkeimpiin osa-alueisiin riskinarvioinnin ja suunnitelmallisuuden avulla	Tarkastusten määrä (1900 kpl/v, > 50 % elintarvikevalvonnan kohteista)
Tyytyväinen asiakas	Onnistunut asiakkaiden tarpeita vastaava palvelu	Asiakaspalautteen hyödyntäminen: toimintasuunnitelma ja sen toteuttaminen
Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Henkilöstön hyvinvointi	Innovatiivinen, avoin, salliva työilmapiiri	Työyhteisön tilan arviointi
Riittävä, ammattitaitoinen, innovatiivinen, motivoitunut, yhteistyökykyinen ja sitoutunut henkilöstö	Onnistunut rekrytointi Palvelujen tarpeesta lähtevä koulutus Osallistumisjärjestelmien ylläpito	Virkojen täyttöaste 100 % Koulutuspäivien lkm (kpl/v) Kehityskeskustelut (100 %)
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Toimivat prosessit ja laatujärjestelmä	Toimiva laadunhallinnan järjestelmä	Ulkoinen arviointi: akkreditoitimet menetelmät (%)
Toiminnan joustavuus asiakkaiden muuttuvien tarpeiden mukaan	Toimiva työnjako ja yhteistoiminta eri toimijoiden kesken	Vastuualuekohtaiset näyte-, analyysi-, tarkastus- ja käyntimäärät (kpl/v)
Voimavarojen ja erityisosaamisen tarkoituksenmukainen käyttö	Työnjaon ja erikoistumisen kehittäminen	Toteutuneet suunnitelmat (100 %)
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Palvelut järjestetään taloudellisesti ja kustannustehokkaasti	Talousarvion ja toimintasuunnitelman seuraaminen	Talousarvion toteutuminen (100 %)

Taloudellisten voimavarojen kohdentaminen palvelujen priorisoinnin mukaisesti Henkilöstön sitoutuminen talousarvion toteutumiseen	Painopistealueiden ja toimintojen tärkeysjärjestyksen määrittely Henkilöstö osallistuu talousarvion suunnitteluun ja seurantaan	Talousarvion ja toimintasuunnitelman seuranta työpaikkakokouksissa 3 kertaa/v
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Elinympäristön terveellisyys ja turvallisuus	Elinympäristöön terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyvä tutkimustoiminta ja valvonta	Kainuun elintarvikkeiden ja veden laatu sekä kuluttajapalveluiden turvallisuus (verrattuna valtakunnalliseen tasoon)
Maaseudun elinkelpoisuuden ja hyvinvoinnin tukeminen	Monipuoliset ja toimivat eläinlääkintähuollon palvelut	
Kainuun elinkeinoelämää tukevien palvelujen tuottaminen	Kysyntää vastaavan tutkimuspalvelun sekä riittävän neuvonnan, ohjauksen ja valvonnan tarjoaminen	

Toimintasuunnitelma vuodelle 2007

Asiakas ja asukas

Valvontaa kohdennetaan riskinarvioinnin ja suunnitelmallisuuden avulla tärkeimpiin osa-alueisiin. Vuonna 2006 laajasti uudistuneen lainsäädännön (mm. elintarvike- ja terveydensuojelulaki) mukaisten muutosten toteuttamista jatketaan ja muutoksista tiedotetaan asiakkaille. Laaditaan kaikki ympäristöterveydenhuollon osa-alueet kattava valvontasuunnitelma vuodelle 2008 valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti. Asiakaspalautteista tehdään suunnitelma toiminnan kehittämiseksi.

Henkilöstö ja uudistuminen

Koulutussuunnitelma laaditaan huomioiden henkilöstön työnjako ja erikoistumistarpeet. Taataan osallistumismahdollisuus säännöllisissä työpaikkakokouksissa ja kehityskeskusteluissa.

Eläinlääkintähuollossa kehitetään rekrytointia yhdessä maakunnan rekrytointipalvelun ja yksityissektorin kanssa. Työn kuormittavuutta vähennetään käyttämällä sijaisia, ulkopuolisia päivystäjiä sekä avustajaa ainakin Kajaanin toimipisteessä. Vuolijoen alueen eläinlääkäripalvelut on ostettu Vaalasta. Samoin Vuolijoki on kuulunut Kainuun maakunnan ulkopuoliseen päivystysalueeseen. Selvitetään Vuolijoen viran täyttämisen ja täyttämättä olleen viran siirtämisen Kajaanin toimipisteeseen. Lisäksi selvitetään, kuinka järjestetään aluetta parhaiten palvelevat päivystysjärjestelyt.

Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat

Terveysvalvonnassa ja eläinlääkintähuollossa jatketaan toimintatapojen yhtenäistämistä sekä työnjaon ja erikoistumisen kehittämistä. Laboratoriotointia kehitetään suurentuneessa yksikössä ja verkostoitumista muiden laboratorioden kanssa jatketaan. Näytteiden keräyksen ja kuljetuksen toimivuuden parantamista selvitetään. Laatuja järjestelmätyötä jatketaan.

Talous

Talousarvion toteutumista seurataan tiiviisti. Talousarvion toteutumista käsitellään vastuualuekohtaisissa kokouksissa.

Kainuun elinvoima

Elinkeinoelämää tuetaan antamalla neuvontaa lainsäädännön vaatimuksista ja muutoksista.

Elinympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä tutkimuksia tehdään yhteistyössä laboratorion ja valvontaviranomaisten kanssa. Laboratorio muodostaa ympäristötutkimusten osaamiskeskittymän yhteistöminnassa Kainuun ympäristökeskuksen laboratorion kanssa.

Laboratorio tarjoaa analyysi- ja neuvontapalveluja elinkeinoelämän tarpeisiin, esimerkiksi tuotekehittelyyn ja maaseutuelinkeinoihin liittyen. Toimivalla ja tehokkaalla eläinlääkintähuollolla pyritään edesauttamaan maaseudun elinkelpoisuutta.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 1 000 €	Vertailutiedot oikaistu					
	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	220	190	195	195	195	195
Myyntituotot	162	141	150	150	150	150
Maksutuotot	37	44	45	45	45	45
Tuet ja avustukset	21	5	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	1 880	2 122	2 173	2 191	2 223	2 263
Henkilöstökulut	1 402	1 549	1 614	1 630	1 650	1 680
Asiakaspalvelujen ostot	18	24	24	24	25	25
Muut palvelujen ostot	160	196	193	195	200	205
Palvelujen ostot	178	220	217	219	225	230
Aineet ja tavarat	53	74	73	73	75	75
Avustukset	87	100	100	100	100	100
Vuokrat	136	147	136	136	140	145
Muut kulut	24	32	33	33	33	33
TOIMINTAKATE	-1 660	-1 932	-1 978	-1 996	-2 028	-2 068
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-1 660	-1 932	-1 978	-1 996	-2 028	-2 068
POISTOT	-20	-22	-19	-19	-19	-19
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-1 680	-1 954	-1 997	-2 015	-2 047	-2 087
Toimintakulut, kasvu		12,9	2,4	0,8	1,5	1,8

4.8.3 Sairaanhoidon palvelut

Perustehtävä

Sairaanhoidon palvelujen tulosalue järjestää ja tuottaa työterveyshuollon, klinisen laboratorion, patologian, radiologian, ensihoidon-sairaankuljetuksen, leikkaus-anestesian, tehohoidon, lääkehuollon ja välinehuollon palvelut maakunnallisina kokonaisuuksina siten, että palvelujen saatavuus on riittävä ja palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. Palvelut tuotetaan yhdenmukaisin kustannus-, laatu- ja vaikuttavuuskriteerein koko maakunnan alueella.

Arvot

Asiakaslähtöisyys, kustannustehokkuus, ihmisarvon kunnioittaminen, vastuullisuus ja korkea laatu

Visio 2015

Sairaanhoidon palvelujen tulosalue on palveluhenkinen ja vastuuntuntoinen, moniammatilliseen osaamiseen suuntautunut tulosalue, jonka palvelut suunnitellaan keskistetyksi ja järjestetään yhteistyön, tietoverkkojen ja logistiikan avulla maakunnassa hajautetusti. Palvelut edistävät Kainuun maakunnan toimintoja paikallisesti ja valtakunnallisesti arvostettuna sosiaali- ja terveydenhuollon edelläkävijänä.

Asiakas ja asukas

Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Palvelujen ja hoidon hyväksyttävä laatu	Potilaiden hyvä ja ammatillinen kohtelu Palvelujen ja hoidon saatavuus ja vaikuttavuus Toimiva yhteistyö eri toiminnan tasolla	Asiakaspalautemittarit; 90%:lla asiakkaista palvelun laatu vähintään hyvä Virheistä raportointi ja niistä oppiminen. Laatumittarit (laatu-poikkeamat) säännölliseen käyttöön

Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Riittävä henkilöstö ja tulevaisuuden osaamisen varmistaminen	Suunnitelmallinen perus-, lisä- ja täydennyskoulutus	Vakanssien tarve ja täyttöaste
Henkilöstön hyvinvointi ja työkyvyn ylläpitäminen	Uusien työntekijöiden suunnitelmallinen rekrytointi, perehdyttäminen ja työkierto	Henkilökohtaiset koulutuskortit Työyhteisöjen työtyytyväisyysmittaukset
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Toimiva johtamisjärjestelmä.	Toimivat ja yhteensopivat tietoverkot.	Hoidon saatavuuden mittarit
Toimiva tietojen hallinta ja käytettävyys.	Toimintaprosessien uudistaminen (re-engineering). Lisäarvoa tuottamattomien toimintojen karsiminen	Kehittämisen-, tutkimus- ja laatuprojekteihin osallistuminen (lkm)
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Kustannustehokkaat toimintamallit ja -menetelmät.	Toimiva palvelujärjestelmän seuranta Jatkuva toimivien ja tuottavien työkäytäntöjen kehittäminen ja käyttöönotto Maakunnallisen synergiaedun hyödyntäminen	Talousarvio ja seuranta, poikkeamiin reagointi Henkilöstötilinpäätös. Palvelujen hintavertailut (ostoskorit) muiden palveluntuottajien kesken
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Uusien työmuotojen ja -menetelmien hallittu käyttöönotto	Maakunnalliseen ja valtakunnalliseen kehitystoimintaan osallistuminen	Toimintajärjestelmien ja menetelmien auditointi
Resurssien tarkoituksenmukainen käyttö ja yhteistyön koordinointi	Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyö ja työnjako	Yhteishankkeiden toimivuus ja uudet toimintamallit.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2007

Sairaanhoidon palvelujen tulosalueella **palvelujen saatavuutta kehitetään ja samalla työn tuottavuutta lisätään** kustannusvaikuttavuutta parantamalla. Palvelujen luonteesta riippuen toiminta järjestetään osin lähipalveluina ja seudullisina tai maakunnallisina kokonaisuuksina. Toiminnassa pyritään maakunnalliseen tai tätä laajempaan logistiikkaan ja vältetään palvelujen osioimintia.

Palveluja kehitetään yhdessä muiden tulosalueiden kanssa toiminnallisina kokonaisuuksina. Tietotekniikan hyödyntäminen ja potilaiden vapaa valintamahdollisuus huomioidaan palvelujen järjestelyissä. Tavoitteena ei ole järjestää palveluja mahdollisimman paljon kaikkialla, vaan kokonaisuus huomioiden mahdollisimman kustannustehokkaasti käytettävissä olevien resurssien rajoissa.

Ensihoidon ja sairaankuljetuksen maakunnallinen toimintamalli otetaan käyttöön vuoden 2007 alussa. Maakunnallisella ohjeistuksella, koulutuksella ja logistiikan ohjauksella tehostetaan toimintaa. Ensihoidon ja sairaankuljetuksen tarpeen arviointia tuetaan puhelinohjauksella (päivystysneuvonta ja turvapuhelin keskus).

Leikkaus- ja anestesiatoiminta keskittyy keskussairaalan yksikköön. Tavoitteena on päiväkirurgian lisääminen osana hoitotakuun toteutumista. Leikkaustoiminnan ohjausjärjestelmä otetaan käyttöön 2007 aikana ja heräämökapasiteettia arvioidaan ja yhteensovitetaan tehohoidon kanssa.

Tehohoidon toimintoja kehitetään muiden pohjoisten sairaanhoitopiirien kanssa yhteisen koulutuksen avulla. Tehon tietojärjestelmän hankinta käynnistetään. Yksi tehohoitopaikka muutetaan seuranta-/heräämökäyttöön. Dialyysihoidot siirtyvät vuoden 2007 alussa konservatiiviselle vastuualueelle, mikä edesauttaa hoitoketjun kehittämistä. Em. muutos aiheuttaa myös tarkistusta henkilöstömäärissä.

Laboratoriossa kliinisen kemian analyysitoimintaa keskitetään edelleen, jolloin ostopalveluja voidaan vähentää ja vastausaikoja osittain lyhentää. Näytteenotto jatkuu hajautettuna ja yhteensovitettuna vastaanotto-, vuodeosasto- ja neuvolatoimintojen kanssa.

Patologian palvelut eriytyvät vuoden 2007 alusta alkaen omaksi vastuualueeksi. Patologian uuden tietojärjestelmän käyttöönotto vakiintuu.

Lääkehuollon ylläpito (tilaukset, jakelu, varastointi ja tietohuolto) keskitetään aluksi kahteen ja myöhemmin yhteen toimipisteeseen, josta käsin palvelut järjestetään terveysasemien toimipisteisiin. Lääkeneuvottelukunta aloittaa toiminnan 2007 alussa tavoitteena lääkehoitokäytäntöjen yhtenäistäminen ja turvallisen lääkehoito-ohjeiston käyttöönotto STM:n suositusten mukaisesti.

Radiologian palveluissa kuvantaminen keskitetään ajallisesti ja paikallisesti alueellisiin toimipisteisiin. Digitaalinen kuva-arkisto ja RIS-järjestelmä päivitetään maakunnallisesti. Lausuntopalvelu ja kuvien pitkäaikaisarkistointi järjestetään yhteistyönä muiden sairaanhoitopiirien kanssa. Magneettikuvauslaite uusitaan vuonna 2007 leasing-periaatteella.

Työterveyshuolto (Kainuun Työterveys) muutetaan liikelaitokseksi vuoden 2007 alussa. Palvelukapasiteettia lisätään uusimalla henkilöstömitoitusta ja keskittämällä resursseja työterveyshuollon oman vastaanotto-toiminnan ja puhelinneuvonnan lisäksi työterveyshuollon erityistehtäviin (työpaikkakäynnit ja ennalta ehkäisevä työ). Työjakomallista on sovittu perusterveydenhuollon kanssa 2007 alkuun mennessä.

Välinehuoltoa kehitetään edelleen yhteisenä maakunnallisena toimintana ja toimintamenetelmiä vakioidaan.

Hygieniatoiminnassa jatketaan maakunnallisen infektioiden rekisteröinti- ja seurantaohjelman käyttöönottoa ja henkilöstöä koulutetaan sairaalainfektioiden ehkäisyyn. Pandemiaan varautuminen pidetään ajan tasalla ja ollaan mukana maakunnan pandemiasuunnitelman teossa.

SAIRAANHOIDON PALVELUT 1 000 €	Vertailutiedot oikaistu					
	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	601	701	998	998	998	998
Myyntituotot	310	409	643	643	643	643
Maksutuotot	42	26	31	31	31	31
Tuet ja avustukset	232	249	319	319	319	319
Muut tuotot	17	17	5	5	5	5
TOIMINTAKULUT	16 270	15 992	16 337	16 690	17 052	17 367
Henkilöstökulut	8 572	8 713	9 189	9 300	9 400	9 500
Asiakaspalvelujen ostot	103	36	20	20	20	50
Muut palvelujen ostot	3 865	3 831	3 509	3 700	3 750	3 800
Palvelujen ostot	3 968	3 867	3 529	3 720	3 770	3 850
Aineet ja tavarat	3 285	2 964	3 257	3 300	3 500	3 600
Avustukset	104	0	0	0	0	0
Vuokrat	340	442	352	360	370	400
Muut kulut	1	6	10	10	12	17
TOIMINTAKATE	-15 669	-15 291	-15 339	-15 692	-16 054	-16 369
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-15 669	-15 291	-15 339	-15 692	-16 054	-16 369
POISTOT	-600	-755	-836	-836	-850	-850
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-16 269	-16 046	-16 175	-16 528	-16 904	-17 219
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-16 269	-16 046	-16 175	-16 528	-16 904	-17 219
Toimintakulut, kasvu		-1,7	2,2	2,2	2,2	1,8

4.8.4 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut

Perustehtävä		
<p>Tulosalue vastaa Kainuun väestön tarvitsemasta terveyden- ja sairaanhoitopalveluista sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla erikseen sovitun työnjaon mukaisesti. Ennaltaehkäisevä ja terveyttä edistävä näkökulma heijastuu kaikessa toiminnassa.</p>		
Arvot		
<p>Elämää ja ihmisarvoa kunnioitetaan rodusta, sukupuolesta, kansalaisuudesta, maailmankatsomuksesta tai elämänkaaren vaiheesta riippumatta. Kaikkea toimintaa ohjaavat vastuuntunto, luotettavuus ja rehellisyys.</p>		
Visio 2015		
<p>Tulosalue tuottaa oikea-aikaisesti korkeatasoisia terveyden- ja sairaanhoidon palveluita saamiinsa palveluihin tyytyväiselle väestölle viihtyisässä maakunnassa, jonka korkea sairastavuus on kääntynyt laskuun. Väestö luottaa tulevaisuuteensa; potilaat heitä palveleviin ammattilaisiin ja työntekijät palvelujärjestelmän eri tasoilla toinen toisiinsa.</p>		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Sairauksia voidaan ennaltaehkäistä.</p> <p>Jokainen kansalainen saa sairastuttuaan asianmukaisen hoidon ja kohtelun oikea-aikaisesti.</p> <p>Sairauksien pitkäaikaistumista voidaan vähentää ja varhaista toteamista ja puuttumista lisätä.</p> <p>Potilaat ovat tyytyväisiä saamaansa hoitoon ja kohteluun.</p>	<p>Olemassa olevat näyttöön perustuvat menetelmät sekä sairauksien ehkäisyssä että hoidossa otetaan laajalti käyttöön.</p> <p>Hoidon saatavuus on kaikilta osin valtakunnallisten suositusten mukainen.</p> <p>Voimavaroja suunnataan väestön kehityksestä ja sairastavuudesta käytössä olevan tiedon perusteella.</p> <p>Riittävä, osaava, hyvinvoiva ja palvelualtis henkilökunta</p> <p>Asiakaslähtöinen hoitotyö</p>	<p>Valtakunnallinen ja alueellinen epidemiologinen seuranta suurimpien kansansairauksien osalta kerran vuodessa; sairastavuus on 5-vuotisjaksoissa vähenevä.</p> <p>Erikoisalakohmainen hoitoon pääsyn seuranta kuukausittain.</p> <p>Päivystystapauksissa välitön hoitoon pääsy</p> <p>Kiireetön hoito erikoissairaanhoido:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tieto hoidon järjestämisestä ja aika poliklinikalle 3 viikon sisällä lähetteen saapumisesta - hoidon järjestäminen ja aloittaminen kuuden kuukauden kuluessa hoidon tarpeen arvioinnista <p>Välitön yhteyden saanti terveyskeskukseen arkipäivisin virka-aikana</p> <p>Kiireetön hoito terveyskeskukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoidon tarpeen arvio 3 arkipäivässä yhteydenotosta - hoidon järjestäminen ja aloittaminen kolmen kuukauden kuluessa hoidon tarpeen arvioinnista <p>Vastuualueittainen jatkuva seuranta ja arviointi.</p> <p>Asiakaspalautekyselyt x 1 / vuodessa; 90 % palautteista tasolla hyvä tai erinomainen. Välittömän palautteen seuranta.</p> <p>Kohteluun liittyviä valituksia ei ole.</p>

Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Toiminnan tarpeita vastaava, osaa-va, arvomaailmaltaan tasokas, työhönsä, työympäristöönsä ja itseensä tyytyväinen sekä henkisesti ja ruumiillisesti hyvinvoiva henkilöstö.</p> <p>Osallistava, vastuullinen ja oikeudenmukainen johtaminen.</p>	<p>Henkilöstöä arvostava ja hyvä kohtelu kaikissa työyhteisön ja työntekijän kehitysvaiheissa.</p> <p>Työyhteisöjen luottamuksellinen ilmapiiri.</p> <p>Arvostettu ja uudistamiseen kannustava työpaikka.</p> <p>Onnistunut rekrytointi.</p> <p>Oikeudenmukainen, työn vaativuuden huomioiva palkkausjärjestelmä.</p> <p>Selkeät vastuut ja tavoitteet. Työntekoa palveleva johtaminen. Hyviin suorituksiin tähtäävät toimintatavat.</p>	<p>Työyhteisön tilan kartoitukset x 1/v.</p> <p>Kehityskeskustelut toteutuvat 100 %.</p> <p>Avoimiin virkoihin / toimiin hakeutumishalukkuus.</p> <p>Työnvaativuuden arviointi.</p> <p>Johtamisen auditointi, itsearviointi ja johdon katselmuksel.</p>
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Toimivat hoitoketjut kaikilla potilasryhmillä.</p> <p>Laadultaan hyvä terveyden- ja sairaanhoito.</p> <p>Joustava, eri organisaatiotasojen välistä tiedon kulkua helpottava ja yksilön tietosuojan huomioiva potilastietojärjestelmä.</p>	<p>Moniammatillisesti ja yhteistoiminnallisesti työstetyt hoitoketjut.</p> <p>Korkea lääkinällinen ja hoidollinen ammattitaito.</p> <p>Hyvä palvelujen laatu.</p> <p>Onnistunut tietojärjestelmien yhteensovittaminen.</p>	<p>Vuosittain työstettäväksi sovitut ja työstetyt hoitoketjut; määrä, toimivuus, vaikuttavuus</p> <p>Kantelut, muistutukset ja hoitovahingot vähenevät v.2006 verrattuna.</p> <p>Käyttäjien jatkuva palaute.</p>
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Hoito ja palvelut järjestetään käytettävissä olevin resurssein korkealaa-tuisina ja joustavasti saatavina.</p>	<p>Toimintojen oikea kohdentaminen.</p> <p>Ennakointi ja suunnitelmallisuus.</p> <p>Samassa organisaatiossa toimimisen tuoman synergiaedun maksimaalinen hyödyntäminen kaikilla toiminnan eri tasoilla.</p>	<p>Talouden ja toiminnan tasa-painon ja kehityksen jatkuva seuranta, raportointi ja oikea-aikainen suunnitellusta oleviin poikkeamiin reagointi.</p>
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Kainuulaisen väestön terveyttä edistävä toiminta sekä terveyden ja sairaanhoidon asianmukainen ja oikea-aikainen hoidon arviointi, hoito ja kuntoutus tukevat maakun-nan väestön elinvoimaisuutta, yrittä-jyyttä ja tuotantorakenteen kehittä-mistä.</p>	<p>Suurten kansansairauksien riskiryh-miin kuuluvat, työ- ja toimintakykynsä menettämisvaarassa olevat henkilöt tavoitetaan.</p> <p>Henkilöstön pysyvyys.</p> <p>Riittävä ja ammattitaitoinen henkilös-tö.</p> <p>Toimivat hoito- ja palveluketjut.</p>	<p>Kainuulaisten sairastavuus on 5 -vuotisjaksoissa vähenevä.</p> <p>Tulosalueelle rekrytoitu ja tulosalueelta poislähtevä hen-kilökunta; määrä ja suhdeluku.</p> <p>Henkilöstön sairauspoissaolot.</p>

TERVEYDEN- JA SAIRAANHOIDON PALVELUT 1 000 €	Vertailutiedot oikaistu					
	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	9 060	9 800	9 840	9 840	9 840	9 840
Myyntituotot	2 787	2 817	2 819	2 819	2 819	2 819
Maksutuotot	6 096	6 761	6 941	6 941	6 941	6 941
Tuet ja avustukset	81	135	26	26	26	26
Muut tuotot	96	87	54	54	54	54
TOIMINTAKULUT	67 820	68 567	69 833	70 986	72 170	73 230
Henkilöstökulut	37 426	37 974	38 680	39 060	39 500	39 900
Asiakaspalvelujen ostot	14 369	14 900	12 648	12 800	13 000	13 300
Muut palvelujen ostot	6 413	6 339	7 914	8 000	8 100	8 300
Palvelujen ostot	20 782	21 239	20 562	20 800	21 100	21 600
Aineet ja tavarat	7 608	7 318	8 474	9 000	9 380	9 450
Avustukset	3	4	5	6	10	10
Vuokrat	1 978	2 005	2 068	2 070	2 120	2 200
Muut kulut	23	27	44	50	60	70
TOIMINTAKATE	-58 760	-58 767	-59 993	-61 146	-62 330	-63 390
Rahoituskulut ja -tuotot	-1	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-58 761	-58 767	-59 993	-61 146	-62 330	-63 390
POISTOT	-495	-315	-317	-320	-340	-340
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-59 256	-59 082	-60 310	-61 466	-62 670	-63 730
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-59 256	-59 082	-60 310	-61 466	-62 670	-63 730
Toimintakulut, kasvu		1,1	1,8	1,7	1,7	1,5

4.8.5 Perhepalvelut

Perustehtävä		
Kainuun perhepalveluiden tehtävä on lasten, nuorten ja lapsiperheiden sekä vammaisten ja syrjäytyneiden hyvinvoinnin edistäminen ja väestön itsenäisen selviytymisen tukeminen.		
Arvot ja toimintaperiaatteet		
Perhekeskeisyys, yhdenvertaisuus, asiakaslähtöisyys, ennaltaehkäisevä ja kuntouttava työote, moniammatillinen yhteistyö		
Visio 2015		
Kainuu tunnetaan perhe- ja lapsiystävällisenä maakuntana.		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Perheiden terveyserot vähenevät ja lasten ja nuorten terveystilanteiden kehittyminen myönteisesti. Väestön sosiaalisten erojen kasvu kääntyy laskuun Syntyvyys jatkaa kasvuaan ja raskauden keskeytysten määrä vähenee.	Väestön palvelutarpeet ovat tiedossa Asiakkaiden ja perheiden ongelmat havaitaan varhain ja niihin puututaan oikea-aikaisesti (ennaltaehkäisy). Nuorten perheiden tukipalvelut ovat kunnossa Asiakkaan itsenäistä selviytymistä tuetaan niin, että asiakas sisäistää oman ja perheen hyvinvointiin, terveyteen ja kuntoutumiseen liittyvän oman vastuun merkityksen. Asiakkaat/potilaat ymmärtävät varhaisen tunnistamisen/hoitamisen	Valtakunnalliset väestövertailut osoittavat myönteistä kehitystä (sairastavuus, kuolleisuus, terveystilanteiden kehittyminen, esim. kouluterveyskyselyt) 90% asiakkaista on tyytyväisiä saamiinsa palveluihin Syntyvyys Kainuussa nousee ja Raskaudenkeskeytykset vähenevät Lastensuojelun huostaanottojen ja avohuollon piirissä olevien lasten (0-17-vuotiaat)

	merkityksen oman terveytensä kannalta	määrän kasvu saadaan suunnitelmakaudella kääntymään laskuun Toimeentulotuen tarve vähenee, mittari tuen saajien osuus väestöstä (<8%) Potilas- ja sosiaaliamiehelle tehdyt yhteydenotot ja muistutukset vähenevät 10 %
Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Haluttu ja arvostettu työpaikka Riittävä, ammattitaitoinen, innovatiivinen, motivoitunut, yhteistyökykyinen ja sitoutunut henkilöstö = Hyvinvoiva henkilöstö	Hyvä henkilöstöjohtaminen, joka mahdollistaa urakehityksen ja huomioi ikääntymisen Kilpailukykyinen henkilöstöpolitiikka, jolla tuetaan henkilöstön osaamista ja hyvinvointia Henkilöstöresurssit kohdennettu palvelutarpeen mukaan. Oikeudenmukainen, kannustava palkkaus, palvelujen kehittämisen tarpeista lähtevä täydennyskoulutus ja työnohjaus.	Lääkärien, psykologien ja sosiaalityöntekijöiden rekrytointi onnistunut 90 %:sti Työyhteisöjen toimivuustutkimuksien tulokset kehittyvät myönteiseen suuntaan Sairauspäivien määrä vähenevät (henkilöstötilinpäätös)
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Lasten, nuorten, naisten ja perheiden sosiaali-, terveys- ja erikoissairaanhoidon palvelut saatavissa tarpeenmukaisesti, oikea-aikaisesti ja tasapuolisesti Kainuussa. Vammaispalvelut ja aikuissosiaalityö toteutuu koko maakunnan alueella samantasoisesti: laadukkaasti ja tehokkaasti ja samoilla toimintaperiaatteilla Toimiva palvelurakenne sekä potilas/asiakas- ja voimavarakeskeiset hoito- ja palveluketjut maakunnallisen, seudullisen ja paikallisen tason kesken.	Tarkoituksenmukainen ja toimiva julkisen, yksityisen, järjestöjen ja eri ammattiryhmien välinen työnjako kaikissa toiminnoissa= verkostoitunut palvelutuotanto Toimiva organisaation sisäinen työnjako ja yhteistyö (esh, pth ja sos.h) toteutuu. Perhekeskukset Maakunnalliset asiantuntijat Toimivat tieto- ja laadunhallintajärjestelmät	Hoitotakuu toteutuu perhepalveluissa Toimeentulotuen käsittelyaika alle 14 vrk Vammaispalvelujen päätökset 1 kk:n kuluessa siitä, kun hakemus täydennettynä saatu päätöksentekijälle Yhteistyöhankkeiden määrä vähintään 5 Perhekeskuksista toteutunut 2 Perhepalvelujen erikoissairaanhoidon sairaansijojen määrä vähenee vuoden 2004 tilanteesta 17 %:lla
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Pitkäjänteinen taloussuunnittelu Kokonaistaloudellinen näkökulma toiminnan ja talouden suunnitteluun. Taloudenhoito kaikkien esimiestasojen hallinnassa	Toimiva kustannusseuranta Henkilöstö osallistuu talousarvion suunnitteluun ja sitoutuu sen toteuttamiseen. Riittävät, vaikka tiukat taloudelliset resurssit käytettävissä.	Yksikkökustannukset nousevat vuositasolla enintään 3 % Perhepalvelujen verrattavissa olevat kustannukset alle valtakunnan keskiarvojen

	Palvelujen kilpailutus ja hankinta hallitaan	
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Perhepalvelujen tuottaminen toteutuu enenevässä määrin Kainuussa joko omana toimintana tai ostopalveluina Perhepalvelujen tulosalue on osa Kainuun aktiivista elinkeinotoimintaa. Se on sekä tärkeä työllistäjä että hyvinvointipalvelujen tuottaja avainväestöryhmälle, jonka varassa on Kainuun tulevaisuus (lapset ja nuoret).	Lapsiperheiden tuki toteutetaan asiakkaiden, moniammatillisten asiantuntijatyöryhmien, yritysten ja järjestöjen yhteistyönä. Kunnat ja maakunta -kuntayhtymä tekevät tiivistä yhteistyötä perhepalvelujen tuottamisessa erityisesti paikallistasolla.	Perhepalvelujen ja kuntien toimijoiden yhteisten paikallisten kokousten määrä

Toimintasuunnitelma 2007

Perhekeskusten suunnittelu jatkuu ja toteuttaminen käynnistyy eri puolilla Kainuuta perhekeskusprojektin edetessä. Perhekeskuksista lapsiperheet saavat lähipalvelunsa ”yhdeksi luukulta”. Jokaiselle seudulle perustetaan vähintään yksi perhekeskus.

Perhetyön oheen luodaan kiireellistä apua tarvitseville lapsiperheille tilapäiskotihoidon palvelu. Perhetyötä suunnitellaan entistä tehokkaammin tukea tarvitseville perheille. Perhetyön asiantuntijaresurssien käyttöä laajennetaan koko Kainuun alueelle.

Lastensuojelussa panostetaan sijaisperheiden lisäämiseen ja kouluttamiseen ja perhehoidon organisoimiseen Kainuun alueelle sekä päätetään kustannusvertailujen pohjalta maakunta -kuntayhtymän oman sijaishuoltoyksikön perustamisesta sekä nuorten kuntoutusyksikön perustamisesta, joka toimisi lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisenä avohuollon yksikkönä.

Sosiaalityön ympärivuorokautinen päivystys aloitetaan 1.1.2007

Työvoiman palvelukeskukset luovat toimintamallin, jossa määritellään asiakkuuden syntyminen ja päättymisen prosessit ja kriteerit. Pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tehostetaan maakunnan, työvoimahallinnon ja kuntien moniammatillisena yhteistyönä Työkunto-hankkeen avulla.

Sosiaalityön henkilöstörakennetta uudistetaan vastaamaan nykyistä koulutusta: sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien tehtävät selkiytetään ja sen pohjalta henkilöstörakenne uudistetaan tarvetta vastaavaksi (projekti).

Tilapäistä hoitoa tarvitsevien kehitysvammaisten asumispalvelujen tarve kartoitetaan ja tilapäishoito keskitetään omiin ympärivuorokautisesti toimiviin hoitoyksiköihin.

Kehitysvammaisten koululaisten kesäajan hoidon järjestäminen siirtyy Kainuun kuntien päivähoidolta ja koulutoimelta maakunta -kuntayhtymän perhepalvelujen järjestettäväksi ja kustannettavaksi. Kustannusarvio on 101 000 euroa/vuosi, mikä sisältää palveluun liittyvät henkilöstö-, kuljetus-, ruokailu- ja siivouskulut.

Vammaispalvelujen saatavuuden ja erityisosaamisen parantaminen Kainuussa -hankkeessa luodaan Kainuuseen yhtenäiset, asiakaslähtöiset toimintatavat. Vammaispalvelulain pohjalta myönnettyjen kuljetusten maksujärjestelmä ja myöntämisperusteet yhdenmukaistetaan. Ryhmäkuljetusten järjestäminen toteutetaan vuoden 2006 selvityksen pohjalta mahdollisuuksien mukaan.

Neuvoloissa kehitetään erityisesti äitiys-, neuvola- ja kouluterveyslääkärien työtä, tehostetaan lasten sairauksien varhaista toteamista ja hoitoa yhteistyössä lasten erikoissairaanhoidon kanssa ja naistentautien varhaista toteamista ja hoitoa naisten tautien erikoissairaanhoidon kanssa sekä äitiyshuoltoa yhteistyössä syn-

nyttösoston kanssa mm. yhteisillä suunnittelutyöryhmillä, konsultaatiokäytäntöjä uudistamalla, työkierto-mahdollisuuksia järjestämällä jne.

Lastentaudeilla panostetaan hoidonpörrastuksen ja yhteistyön kehittämiseen erityisesti astmalasten osalta lastenneuvoloiden ja kouluterveydenhuollon kanssa. Etäpoliklinikatoimintaa jatketaan lastenlääkäritilanteen korjautumisen myötä.

Naistentautien osaston yhteyteen perustetaan vastuualueen aikuispotilaita varten sytostaattipoliklinikka. Sen tehtävänä on huolehtia vastuualueen sytostaattipotilaiden lääkehoidosta ja niihin liittyvistä erityistehtävistä. Poliklinikkaa käytetään myös osastohoitoihin liittyvien jatkokäyntien hoitopaikkana.

Nuorisopsykiatrisessa erikoissairaanhoidossa panostetaan erityisesti kuntouttavaan työhön yhteistyössä perheneuvolan ja sosiaalityön kanssa (kts. yllä mahdollinen nuorten kuntoutusyksikön perustaminen). Lanu-työtä laajennetaan, kun saadaan lisäresursseja.

Uuden nuorisopsykologin viran avulla kehitetään nuorten seudullisia mielenterveyspalveluita kohderymänä erityisesti koulunsa keskeyttävät, syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Nuorisopsykologi toimii perheneuvolan alaisuudessa koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon yhteydessä.

Perheneuvolassa väestövastuun työnjaon rinnalla kehitetään asiakasryhmäkohtaista työnjakoa, jonka avulla hyödynnetään työntekijöiden erityisosaamiset tehokkaammin ja tehostetaan psykiatrisen erikoissairaanhoidon ja perheneuvolan yhteistyötä.

Lapsen seksuaalisen hyväksikäytön selvittelyn ja hoidon toteuttamiseksi ja kehittämiseksi toimii maakunnallinen asiantuntijatyöryhmä (seriryhmä), joka järjestää koulutusta henkilökunnalle ja tekee ERVA -yhteistyötä OYS:n kanssa seritutkimuksissa.

Sosiaalityön teknologia -hankkeen avulla mallinnetaan edelleen selviytymisuhassa olevan lapsen/nuoren palveluketjua, kehitysvammaisen lapsen hoitopolkua sekä lastensuojelun, elatusurvan ja toimeentulotuen prosesseja. Laadunhallinta etenee perhepalvelujen johtamisen ja eri palvelujen auditointeina.

PERHEPALVELUT 1 000 €	Vertailutiedot oikaistu					
	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	4 564	6 033	6 231	6 231	6 231	6 231
Myyntituotot	577	423	417	417	417	417
Maksutuotot	1 429	1 511	1 497	1 497	1 497	1 497
Tuet ja avustukset	1 031	2 538	2 650	2 650	2 650	2 650
Muut tuotot	1 527	1 561	1 667	1 667	1 667	1 667
TOIMINTAKULUT	44 461	45 749	47 539	48 331	49 650	50 804
Henkilöstökulut	19 517	19 976	20 844	21 052	21 300	21 500
Asiakaspalvelujen ostot	9 544	9 509	9 776	10 265	11 000	11 300
Muut palvelujen ostot	3 840	4 034	4 289	4 300	4 500	4 700
Palvelujen ostot	13 384	13 543	14 065	14 565	15 500	16 000
Aineet ja tavarat	1 219	1 528	1 557	1 650	1 750	1 900
Avustukset	9 202	9 553	9 870	9 861	9 900	10 080
Vuokrat	1 114	1 127	1 175	1 175	1 180	1 300
Muut kulut	25	22	28	28	20	24
TOIMINTAKATE	-39 897	-39 716	-41 308	-42 100	-43 419	-44 573
Rahoituskulut ja -tuotot	-2	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-39 899	-39 716	-41 308	-42 100	-43 419	-44 573
POISTOT	-113	-155	-88	-88	-88	-88
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-40 012	-39 871	-41 396	-42 188	-43 507	-44 661
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-40 012	-39 871	-41 396	-42 188	-43 507	-44 661
Toimintakulut, kasvu		2,9	3,9	1,7	2,7	2,3

4.8.6 Vanhuspalvelut

Perustehtävä		
<p>Vanhuspalvelut tuottaa, järjestää ja koordinoi palveluohjauksen keinoin maakunnallisesti, seudullisesti ja paikallisesti kainuulaisille vanhuksille ja heidän omaisilleen sosiaali- ja kansanterveystieteen mukaisia kotona asumista tukevia palveluja, omais- ja perhehoitoa, pitkäaikaista hoivaa sekä asumispalveluja maakunnan omissa ja yksityisissä hoito- ja palvelukodeissa.</p>		
Arvot		
<p>Voimavaralähtöisyys, turvallisuus, itsemääräämisoikeus, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus</p>		
Visio 2015		
<p>Ikääntyvä kainuulainen vanhus selviytyy itsenäisesti ja turvallisesti omassa kodissaan oikea-aikaisten palvelujen turvin. Tarvittaessa hänelle järjestetään hyvä ja turvallinen ympärivuorokautinen hoiva- ja hoito vanhuksen omia valintoja kunnioittaen.</p>		
Asiakas ja asukas		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Kainuulaisten vanhusten tarpeita vastaavat ja helposti saavutettavat palvelut, joilla tuetaan ensisijaisesti kotona asumista.</p>	<p>Palvelut suunnitellaan ja toteutetaan asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin ja tarveharkintaan perustuen.</p> <p>Palveluilla tuetaan vanhusten omia voimavaroja sekä osallistumismahdollisuuksia.</p> <p>Vapaan valinnan periaatteen toteutuminen olemassa olevien vaihtoehtojen puitteissa.</p>	<p>Kotihoidon palveluja saa 25% yli 75 vuotiaista (sekä säännölliset että tilapäiset asiakkaat vuoden aikana yhteensä).</p> <p>90 % asiakkaista on tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.</p> <p>Asiakaspalaute - yhteydenotot sosiaali- ja potilasasiamiehiin eivät lisäänty, yhteydenottojen määrä jää alle 50.</p>
Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Vanhuspalveluissa työskentelee pääsääntöisesti vakituinen, ammatillisesti osaava ja työhönsä sitoutunut henkilöstö, joka voi hyvin.</p>	<p>Koulutetun ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden turvaaminen.</p> <p>Henkilöstöresurssit on kohdennettu palvelutarpeen mukaisesti.</p> <p>Henkilöstön koulutustason nostaminen.</p> <p>Johtamisosaamiseen panostaminen.</p>	<p>Työyhteisöjen toimivuustutkimustulokset maakunnan tulosalueiden keskitasoa</p> <p>Laatusuosituksen mukainen keskiverto henkilöstömitoitus eri palvelukokonaisuuksissa.</p> <p>Koulutuspäivien lkm/työntekijä (vähintään 3 pv/työntekijä/vuosi)</p> <p>Kehityskeskustelut käydään vakituisen henkilöstön kanssa 1 x vuodessa.</p>
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Paikallisesti, seudullisesti ja maakunnallisesti toimivat, asiakas- ja voimavaralähtöiset palveluketjut ja rakenteet.</p>	<p>Palvelurakenteen muutos korjaavasta ennakoivasta ja ehkäisevästä toimintaan.</p> <p>Saumaton yhteistyö eri toimijoiden ja</p>	<p>Vanhusten palvelutarpeen arviointi toteutetaan lain mukaisessa määräajassa.</p> <p>- kiireellisessä tapauksessa välittömästi</p>

	palveluntuottajien kanssa. Käytössä on toimiva hoidon ja laadun arviointi- ja seurantajärjestelmä.	- muissa tapauksissa 3-5 vrk:n kuluessa palvelupyynnöstä RAI – järjestelmän tulokset
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Kokonaistaloudellinen kannattavuus palveluja tuottaessa ja järjestettäessä.	Toimintaan on varattu riittävät taloudelliset edellytykset huomioiden palvelurakenne ja palvelutarpeen lisääntyminen. Toimiva ja ennakoiva kustannusseuranta kaikilla tasoilla sekä välitön puuttuminen tarvittaessa.	Talousarvion toteutuminen. Talouden säännöllinen seuranta ja raportointi kuukausittain sekä tarvittavat toimenpiteet.
Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Elinvoimaiset vanhuspalvelut muodostuvat laajassa yhteistyössä Kainuun Maakunta - kuntayhtymän, yksityisten palveluntuottajien, kolmannen sektorin ja peruskuntien välillä. Osallistuvat ja vaikuttavat sekä toimintakykyiset kainuulaiset vanhukset. Teknisten apuvälineiden tehokas hyödyntäminen vanhuspalveluissa.	Ikärakenteen muutos nähdään yhteisenä mahdollisuutena, joka lisää Kainuuseen työpaikkoja ja hyvinvointia. Teknologian tarjoamien mahdollisuuksien aktiivinen etsintä ja kokeilu.	Yhteistyön toimivuus. Vähintään yksi teknologiahanke/vuosi.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2007 (Vanhuspalvelut)

Vanhuspalvelujen toimintoja tarkasteltaessa ja kehitettäessä huomioidaan kolmen vanhuspalveluseudun erilaisuus. Palvelujen tehtävänä on kaikissa tilanteissa edistää asiakkaan omaa elämänhallintaa. Lisäksi palvelujen tulee perustua ehkäisevään ja kuntouttavaan työotteeseen.

Vanhuspalvelujen toimintakäytännöt, palvelujen kehittäminen sekä palvelurakenteen uudistaminen tulee perustua tutkittuun tietoon. Tämä mahdollistuu, kun otetaan käyttöön hoidon ja laadun arviointia mittaava seurantajärjestelmä.

Kotona asumista tukevat palvelut / Omaishoito

- Kotona asumista tukevat palvelut on vanhuspalveluiden kulmakivi ja aina ensisijainen vanhusten palvelumuoto
- Kotihoidon rooli asiakkaan voimavaroja tukevana hoito- ja palvelumuotona korostuu entisestään kodin ja asumispalvelujen/laitoshoidon välimaastossa
- Palveluohjauksen keinoin esitellään asiakkaille ja heidän omaisilleen mahdollisimman monipuolinen käytettävissä oleva palvelutarjonta niin julkisen kuin yksityisten palvelujen osalta, unohtamatta kolmannen sektorin osuutta
- Panostetaan dementoituvien asiakkaiden hoitoon → dementoivien sairauksien mahdollisimman varhainen tunnistaminen sekä muistihoidon kehittämisen
- **Omaishoidon** tuen kehittämishankkeen avulla kehitetään omaishoidon tukijärjestelmää ja haetaan vaihtoehtoja omaishoitajien jaksamisen tukemiseen

Ympäri vuorokautista hoivaa/hoitoa järjestetään asetetun ja hyväksytyin tavoitteen mukaisesti eli vuonna 2007 ko. palvelua järjestetään 9,5 %:lle 75 vuotta täyttäneistä. Käytännössä tämä tarkoittaa n. 740 ympärivuorokautista asumis- ja laitoshoitopaikkaa. Ympäri vuorokautinen hoiva/hoitopaikka tarvearvio sekä sijoitus tapahtuu aina seudullisen SAS-ryhmän kautta.

Asumispalvelut

- Asumispalvelujen käytössä jatketaan suuntaamista asetetun tavoitteen mukaan huomioiden vanhuspalveluseutujen erilaisuus ja asumispalvelupaikkojen käyttöaste
- Yhteistyötä tehdään kilpailutuksessa valittujen yhteistyökumppaneiden kanssa
- Asetetaan maakunnallinen tavoite lyhytaikaispaikkojen määrän suhteen

Laitoshoito

- Panostetaan toiminnan sisältöjen kehittämiseen hoivaosastojen osalta

Henkilöstö

- Työllisyysvaroin palkatun henkilöstön vakinaistaminen erillisen suunnitelman mukaisesti siten, että ensisijaisesti vakinaistetaan kotihoidossa olevat paikat
- Henkilöstörakenteen muutosta jatketaan siten, että muutetaan lähityöntekijöiden/hoidonapulaisten paikkoja lähihoitajien tehtäviksi aina tehtävien vapautuessa
- Linjataan vanhuspalvelujen henkilöstörakenteen tavoitemitoitukset ammattiryhmittäin eri palveluissa
- Henkilöstön rekrytoinnissa huomioidaan erityisesti mielenterveystyön ja kuntouttavan työn osaaminen
- Henkilöstön täydennyskoulutukseen osallistumisessa painopistealueina ovat dementiaosaaminen, mielenterveystyö sekä kuntoutus

Laatutyö

- Edetään Kainuun maakunta -kuntayhtymän laatutyön suunnitelman mukaisesti
- Otetaan käyttöön systemaattinen hoidon- ja laadun seuranta- ja arviointijärjestelmä (RAI)

VANHUSPALVELUT 1 000 €	Vertailutiedot oikaistu					
	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	10 709	10 781	12 781	12 781	12 781	12 781
Myyntituotot	1 775	1 781	2 361	2 361	2 361	2 361
Maksutuotot	7 687	7 736	9 267	9 267	9 267	9 267
Tuet ja avustukset	500	504	365	365	365	365
Muut tuotot	747	760	788	788	788	788
TOIMINTAKULUT	46 143	46 176	48 912	50 682	51 980	53 930
Henkilöstökulut	26 070	26 290	27 982	28 200	28 600	29 800
Asiakaspalvelujen ostot	8 551	8 715	8 860	9 200	9 500	9 700
Muut palvelujen ostot	5 532	5 560	6 107	6 800	7 000	7 200
Palvelujen ostot	14 083	14 275	14 967	16 000	16 500	16 900
Aineet ja tavarat	1 341	1 185	1 405	1 500	1 600	1 700
Avustukset	2 555	2 208	2 220	2 600	2 850	3 000
Vuokrat	2 058	2 196	2 312	2 350	2 400	2 500
Muut kulut	36	22	26	32	30	30
TOIMINTAKATE	-35 434	-35 395	-36 131	-37 901	-39 199	-41 149
Rahoituskulut ja -tuotot	-1	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-35 435	-35 395	-36 131	-37 901	-39 199	-41 149
POISTOT	-86	-88	-69	-69	-69	-69
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-35 521	-35 483	-36 200	-37 970	-39 268	-41 218
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-35 521	-35 483	-36 200	-37 970	-39 268	-41 218

Toimintakulut, kasvu

0,1

5,9

3,6

2,6

3,8

4.8.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistyö toteutetaan pääasiassa hankkeiden avulla. Toimiala käyttää vuonna 2007 noin 1,2 % kokonaismenoistaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Toimialalla on kolmenlaisia hankkeita. Toimialan hallinnoimia hankkeita, joissa on ulkopuolista rahoitusta ja hankkeita, joissa toimiala on kumppanina sekä hankkeita, joita toimiala hallinnoi ja rahoittaa kokonaisuudessaan itse.

Toteutettavat hankkeet ovat lähes kaikki strategisia projekteja, ne sisältävät tai niiden tuloksena syntyy perustavanlaatuisia uudistuksia. Projektitoiminnalla luodaan uutta osaamista, toimintatapoja ja menetelmiä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle ja kehittyvän organisaation tarpeisiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa vuonna 2007 toteutettavat hankkeet

Toimialan hallinnoimat hankkeet (16 hanketta)

Mielenterveystyöntekijöiden osaamisen kehittäminen
Mielenterveyspalvelujen ja riippuvuuksien hoitopalvelujen maakunnallinen toimintamalli
Lasten mielenterveystyön kotihoidon kehittäminen 2006
Nuorisopsykiatrisen hoidon kehittäminen 2006
Osteoporoosin ennaltaehkäisy Kainuussa osana hoitotyötä
Hoitotyön osaamisen johtaminen näyttöön perustuen
Sokerit kuntoon KKI-kunnossa kaiken ikää
Lastensuojelun sijaishuolto, tukiperhe- ja kriisipalvelu
Kainuun Päihdetyön koordinointi
Sosiaalityön henkilöstön tehtävärakenteen ja työolojen kehittäminen
Omaishoidon tuen kehittäminen Kainuussa
Vammaispalveluiden saatavuuden ja erityisosaamisen parantaminen Kainuussa
Teknologialla muutosta kotihoidon toimintaprosesseihin (TeKo)
Perhekeskukset Kainuuseen
Kainuulainen työkuunto -hanke
eAsiointi Kainuussa

Hankkeet, joissa toimiala on kumppanina (15 hanketta)

Hoitotyön kirjaaminen
Hyteke2 -hanke
POMO -hanke
Zip-IT
Alkoholin suurkuluttajien mini-interventio
Kotona asumista tukevat uudet etäpalvelukonseptit
POMONA2 - kehitysvammahuollon kansainvälinen kehittämishanke
Nuorten tukiverkkohanke
ERVA –hankkeet
- Työ- ja toimintatapojen yhteensovittaminen
- Terveydenhuollon tulevaisuuden osaamisen turvaaminen
- Tuotannon ohjausjärjestelmän kehittäminen
- Ekg
- Psykiatrisen- ja huumehoidon kehittäminen
ProxIt
Saspa (Sosiaalialan sähköisen asiointipalvelun kehittäminen)

Toimialan omarahoitteiset hankkeet (3 hanketta)

Hoitotyön mentorointi
Leikkaustoiminnan ohjausjärjestelmän käyttöönotto
Alueellinen koulutus

Vuodelle 2007 sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen haetaan ulkopuolista rahoitusta mm. Sosioekonomiset terveyserojen selvittämiseen ja niiden kaventamiseen (jatkohanke), Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, Perhehoidon mallintamiseen, Sosiaalityön kehittämissuunnitelmaan

ja toteuttamiseen, Ikääntyneiden toimintakunnan ja palvelujen tarpeen arviointiin, Kuntouttavan työtoiminnan ym. työllistymistä tukevien toimenpiteiden selvittämiseen.

TUTKIMUS JA KEHITTÄMISTOIMINTA 1 000 €	Vertailutiedot oikaistu					
	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	1 228	1 509	1 606	1 606	1 606	1 606
Myyntituotot	102	0	100	100	100	100
Maksutuotot	64	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 042	1 509	1 506	1 506	1 506	1 506
Muut tuotot	20	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	2 066	2 181	2 569	2 588	2 600	2 615
Henkilöstökulut	1 070	1 214	1 017	1 027	1 030	1 040
Asiakaspalvelujen ostot	3	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	887	875	1 451	1 460	1 460	1 460
Palvelujen ostot	890	875	1 451	1 460	1 460	1 460
Aineet ja tavarat	26	50	43	43	50	50
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	31	35	53	53	55	60
Muut kulut	49	7	5	5	5	5
TOIMINTAKATE	-838	-672	-963	-982	-994	-1 009
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-838	-672	-963	-982	-994	-1 009
POISTOT	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-838	-672	-963	-982	-994	-1 009
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-838	-672	-963	-982	-994	-1 009
Toimintakulut, kasvu		5,6	17,8	0,7	0,5	0,6

5. LIKELAITOKSET

5.1 Kainuun ammattiopisto

<p>Missio</p> <p>Kainuun ammattiopisto vastaa toiminta-alueensa toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta sekä tarjoaa opiskelijoille elämän eväät, ammattitaidon ja jatko-opintokelpoisuuden</p> <p>Visio 2015</p> <p>Kainuun ammattiopisto on valtakunnallisesti kilpailukykyinen</p> <p>Toimintaperiaatteet</p> <p>Ammattitaito, asiakaskeksisyys, luotettavuus ja yhteiskuntavastuu</p>

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

ASIAKAS JA ASUKAS, ELINVOIMAINEN KAINUU	HENKILÖSTÖ JA UUDISTUMINEN	PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT	TALOUS
Koulutus rakenne vastaa kysyntää	Henkilöstön kokonaisosaaminen on kysynnän mukaista	Keskitytään omaan ydin-toimintaan	Terve talous
Opiskelijoiden oikeat opiskeluvaihtoehdot, hyvät oppimiskokemukset ja hyvä mielikuva	Turvallinen työympäristö	Palvelutuotannon edellyttämä infrastruktuuri	Tulos mahdollistaa toiminnan kehittämisen
Työelämän osaamisen kehitysorganisaatio	Työkykyinen henkilöstö	Sisäiset prosessit ovat joustavia ja sujuvia	

MENESTYSTEKIJÄT

Asiakaslähtöinen koulutussuunnittelu ja ennakointi	Henkilöstön kyvykkyys ja osaamisen tunnistaminen	Muutoshallinta	Kyky investoida tuloksellisesti
Oikea hinta-laatusuhde	Henkilöstön strateginen tietoisuus	Kehittämisaktiivisuus arkityössä	Kannattava toiminta
Opiskelijoilla ammattitaito, jolla on kysyntää	Yrittäjämäinen tapa toimia	Lukio, AMK ja työmarkkinat – siirtymisprosessi	Toiminta sovitetaan taloudellisiin mahdollisuuksiin
Vaikuttava markkinointi	Sitoutunut henkilöstö	Toimiva alihankintajärjestelmä	
Proaktiivinen verkostoyhteistyö	Hyvä yhteishenki	Opiskelijan oppimistarpeet huomioon ottava toimintatapa	
Toimivat työelämäpalvelut	Kehityskeskusteluprosessin vaikuttavuus		

SITOVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Hakijoita enemmän kuin aloituspaikkoja, kerroin > 1,20 (nuorisoaste)	Henkilöstön kehittämiseen käytetään 1,5 % liikevaihdosta	Negatiivisten keskeyttämisten osuus on < 4 % (nuorisoaste)	Kansainväliseen toimintaan käytetään 1,0 % liikevaihdosta
Opiskelijapalaute $X_{2007} > X_{2006}$	Henkilöstöpalaute $X_{2007} > X_{2006}$	Täyttöaste on > 94 % (nuorisoaste)	Kehittämiseen käytetään yhteensä 5,0 % liikevaihdosta
Työllistyminen ja sijoittuminen jatko-opintoihin >55 % (nuorisoaste)		Maahanmuuttajakoulutus on käynnistynyt	Liiketoiminnan tulos on johtokunnan asettaman tavoitteen mukainen
Työllistyminen vähintään Kainuun TE-keskus taso (aikuiskoulutus)			
KAO:n valmistuvista tai valmistuneista opiskelijoista 6 % suorittaa yliopilastutkinnon			

Toimenpiteitä, joilla sitovat tavoitteet ja mittareille asetetut arvot saavutetaan

SITOVAT TAVOITTEET JA MITTARIT 2007**ASIAKAS JA VAIKUTTAVUUS****Hakijoita enemmän kuin aloituspaikkoja, kerroin > 1,20 (nuorisoaste)**

- Markkinointia kehitetään uudistetun markkinointisuunnitelman mukaisesti.
- Kaikki tuotettu koulutus on korkealaatuista.
Sovitaan määrällinen ja sisällöllinen tarjonta kysyntäennusteeseen.
Tarkennetaan ennustamista / ennakoointia ja kehitetään koulutustarjontaa.
- Verkkoviestintää nuorille lisätään ennen kaikkea nuorten ehdoilla.
- Lisätään opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia KAOssa.

Opiskelijapalaute $X_{2007} > X_{2006}$

- Valitaan palautteen pohjalta keskeisin KAO:n yhteinen kehittämiskohde - sovitaan parannusehdotukset ja vastuutetaan niiden toteuttaminen.
- Tehdään uudistettu kysely ja päätetään jatkotoimenpiteistä.
- Erityisesti työhallinnon palautejärjestelmän (OPAL) tulosten perusteella parannetaan aikuiskoulutuksen toiminnallista ja pedagogista toimintaa.
- Jatketaan toimia opiskelijaviihtyisyyden lisäämiseksi.

Työllistyminen ja sijoittuminen jatko-opintoihin >55 % (nuorisoaste)

- Sähköinen opiskelijan toiminnanohjausjärjestelmä otetaan käyttöön.
- Työhaun opettamista tehostetaan.
- Tulosityksiköt järjestävät tapahtumia opiskelijoille ja yleisölle, jossa yhdessä työelämän ja ammattijärjestöjen kanssa kerrotaan aloista ja tulevista työvoimatarpeista.
- Selvitetään koulutusrakenteen sekä työ- ja elinkeinoelämän strategisten näkemysten vastaavuus, johon perustuen aloitetaan työelämälähtöinen maakunnan tasoinen toiminnan suunnittelu.
- Rakennetaan yhdessä AMKn kanssa yhteinen kurssitarjotin, jossa osaamisen tunnustaminen on todettu.

Työllistyminen vähintään Kainuun TE-keskus taso (aikuiskoulutus)

- Kehitetään hakevaa ja ohjaavaa toimintaa
- Jalkautetaan "Aikuinen oppijana" – hankkeen tuotokset jokaisen kouluttajan rutiineiksi.

KAOn valmistuvista tai valmistuneista opiskelijoista 6 % suorittaa ylioppilastutkinnon

- Yo-tutkintoon tähtäävät lukio-opinnot aloittaa 10 KAOn opiskelijaa "lukioputkien" ulkopuolelta.
- Uudistetaan koulutusprosessi (sisältää jaksotuksen, opiskelijahallinto, prosessiomistaja, jne).

HENKILÖSTÖ**Henkilöstön kehittämiseen käytetään 1,5 % liikevaihdosta**

- Kehittämiskeskusteluissa esimies sopii kunkin alaisensa kanssa sitovasti osaamisen kehittämisestä KAOn tavoitteiden suunnassa.
- Osa kehittämisresurssista käytetään vuoden kehittämisteemaan (opettamisesta oppimisen ohjaamiseen ja tukemiseen) liittyvään koko henkilöstön koulutukseen.
- Kehitetään menestyneelle henkilölle palkitsemismenettely.
- Jatketaan tiimiorganisaation kehittämistä ja jatketaan tiiminvetäjien koulutusta.
- Järjestetään koulutusta kehityskeskustelutaitojen lisäämiseksi.

Henkilöstöpalaute $X_{2007} > X_{2006}$

- Jatketaan esimiesten kouluttamista tehtäviinsä.
- Järjestetään kokonaisvaltainen työterveyshuolto (sis. TYKY ja TYHY) henkilöstön tarpeita vastaavalle tasolle.
- Kehitetään ja toteutetaan omalle henkilöstölle tarvelähtöistä täsmäkoulutusta.
- Strategiakeskustelua ja –vuorovaikutusta lisätään.

PROSESSIT JA SISÄINEN TEHOKKUUS**Negatiivisten keskeyttämisten osuus on < 4 % (nuorisoaste)**

- Selvitetään eri koulutusalojen / yksiköiden opiskelijoiden keskeyttämisen syyt.
- Yhteistyötä työhallinnon kanssa jatketaan.
- "Osallistuva oppilas ja yhteisöllinen koulu" -hanke jalkautetaan.

Täyttöaste on > 94 % (nuorisoaste)

- Hyvän opetuksen sekä opiskelijahuollon yhteistyön toimin varmistetaan uusien opiskelijoiden saaminen ja entisten pysyminen.

Maahanmuuttajien valmentava koulutus on käynnistynyt

- Koulutuksen perussuunnittelu valmistuu keväällä 2007.
- Koulutus käynnistyy elokuussa 2007

TALOUS**Kansainväliseen toimintaan käytetään 1,0 % liikevaihdosta**

- Lisätään henkilöstön osallistumista visiota tukeviin kansainvälisiin toimiin.
- Ollaan aktiivinen toimija ja haetaan uusia toimintamuotoja Venäjälle ja Aasiaan.

Kehittämiseen käytetään yhteensä 5,0 % liikevaihdosta

- Kannustetaan henkilöstöä systemaattiseen kehittämiseen.
- Keskeytetään hanketoiminnassa tiiviisti KAOn perustehtävään.

Liiketoiminnan tulos on johtokunnan asettaman tavoitteen mukainen

- Perehdytetään henkilöstö talouden seurantajärjestelmiin ja niiden hyödyntämiseen.

KAINUUN AMMATTIOPISTO 1 000 €	TP 2005	TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	27 209	25 652	27 847	26 600	26 000	26 000
Myyntituotot	25 390	24 328	26 309	25 500	25 000	25 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 116	890	1 177	800	700	700
Muut tuotot	703	434	361	300	300	300
TOIMINTAKULUT	25 131	24 862	27 125	25 886	25 386	25 386
Henkilöstökulut	15 312	15 217	16 004	15 450	15 450	15 450
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	4 181	4 634	5 622	4 954	4 454	4 454
Palvelujen ostot	4 181	4 634	5 622	4 954	4 454	4 454
Aineet ja tavarat	2 418	1 782	2 017	2 000	2 000	2 000
Avustukset	40	0	6	6	6	6
Vuokrat	3 095	3 113	3 351	3 351	3 351	3 351
Muut kulut	85	116	125	125	125	125
TOIMINTAKATE	2 078	790	722	714	614	614
Rahoituskulut ja -tuotot	-21	-14	-14	-14	-14	-14
VUOSIKATE	2 057	776	708	700	600	600
POISTOT	-674	-776	-708	-700	-600	-600
SATUNNAISET ERÄT	-500	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	883	0	0	0	0	0
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	-883	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut, kasvu		-1,1	9,1	-4,6	-1,9	0,0

5.2 Kainuun Työterveys**Perustehtävä**

Kainuun Työterveys tuottaa kainuulaisille yrityksille, yhteisöille ja julkisille laitoksille hyvän työterveyskäytännön mukaisesti työterveyshuollon lakisääteisiä palveluja ja yritysten kanssa sovittaessa työterveyshuoltopainotteisia sairaanhoitopalveluja.

Arvot

Ammatillisuus, joustavuus, kilpailukykyisyys ja ihmisen huomioiva laadukas palvelu

Visio 2015

Kainuun Työterveys on maakunnallisesti keskeisin työterveyshuolto ja tuottaa laadultaan korkeatasoisia työterveyshuoltopalveluja. Työntekijät ovat hyvinvoivia, osaavia ja motivoituneita työhönsä.

Asiakas ja asukas

Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Asiakkaat saavat työterveyshuoltopalvelut joustavasti ja laadukkaasti hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti	Koko henkilöstö osallistuu ja sitoutuu oman ja työyksikön toiminnan kehittämiseen Lääkärityövoiman riittävyys, rekrytointi Henkilöstön hyvinvointi	Asiakastytyväisyyskyselyt Asiakaspalaute palvelutilanteessa Asiakaskontaktien lukumäärä Hoidon viive

Henkilöstö ja uudistuminen		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Henkilöstön vastualueiden ja tehtävien määrittely on selkeää</p> <p>Aikaansaava, osaava, innovatiivinen, työssään viihtyvä ja motivoitunut henkilöstö</p>	<p>Ammattitaitoa kehitetään täydennuskoulutuksilla</p> <p>Palvelujen saatavuus, erityisesti lääkäri työvoiman riittävyys koko Kainuun alueelle, rekrytointi</p>	<p>Kehityskeskustelujen lukumäärä</p> <p>Itsearviointi</p> <p>Työpaikkakokoukset yksiköittäin ja koko henkilöstön yhteiset kokoukset, lukumäärä</p> <p>Henkilöstön vaihtuvuus</p> <p>Henkilökunnan koulutukseen käytetyt varat</p> <p>Lääkärien lukumäärä</p>
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Työterveyshuollon ennaltaehkäisevää toimintaa tukevat mallit työstetty ja ovat käytössä</p> <p>Kirjaus, laskutus ja talouden seuranta toimivat hyvin</p> <p>Sujuvat toimintaketjut ovat käytössä</p> <p>Tilat ovat koko Kainuussa asianmukaiset</p>	<p>Koko henkilöstö osallistuu ja sitoutuu oman ja työyksikön toiminnan kehittämiseen</p> <p>Koko henkilöstö osallistuu toimintakäsikirjan työstämiseen ja se on käytössä</p> <p>Sisällöllisesti hyvän atk-järjestelmän toimivuus on häiriötöntä</p> <p>Yhteensopivat tietojärjestelmät ovat käytössä</p> <p>Ydinprosessilla on toimivat liittymät</p>	<p>Henkilöstön määrällinen osallistuminen toimintajärjestelmän rakentamiseen</p> <p>Tilastotietojen hyödyntäminen ennaltaehkäisevän työn ja sairauspoissaolojen seurannassa</p> <p>Ohjelmisto uusittu</p> <p>Virheellisen laskutuksen määrä</p>
Talous		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
<p>Työterveyshuoltokustannukset ovat kilpailukykyisiä muiden vastaavien palveluiden tuottajien kanssa</p> <p>Työterveyshuollon toiminta on resurssoitu hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti</p>	<p>Palvelu tuotetaan taloudellisesti suhteessa muihin vastaavien palveluiden tuottajien yksikkökustannuksiin</p> <p>Talousarvion toteutuminen</p> <p>Tarvittavien talousraporttien saaminen</p>	<p>Tilinpäätös- ja talousseuranta</p> <p>Neljä kertaa vuodessa työajan seuranta ja kustannuslaskenta</p> <p>Kunnista tulojen ja menojen raportointi Kajaaniin kuukausittain</p> <p>Kelan korvausluokka I/Kelan korvausluokka II</p> <p>Nettobudjetin toteuttaminen</p>

Kainuun elinvoima		
Strategiset päämäärät	Menestystekijät	Mittarit
Tuotetaan työterveyshuollon palveluja kainuulaisille yrityksille, yksityisille ja julkiselle laitoksille hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti ja näin tuetaan kainuulaisia yrityksiä, yhteisöjä, julkisia laitoksia ja niiden työntekijöitä perustehtävässään	Hyvin toimiva työterveyshuolto ja yhteistyö yrityksiin, yhteisöihin ja julkisiin laitoksiin ja niiden työntekijöihin	Sairaanhoitokustannusten pieneneminen Kainuussa Asiakkuuksien lukumäärä Työterveyshuollon työntekijöiden lukumäärä Kainuun elinvoiman yleiset mittarit

KAINUUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS 1 000 €	*) TP 2005	*) TA 2006	TA 2007	2008	2009	2010
TOIMINTATUOTOT	2 263	2 185	2 884	3 034	3 184	3 184
Myyntituotot	2 260	2 139	2 780	2 930	3 080	3 080
Maksutuotot	3	3	104	104	104	104
Tuet ja avustukset	0	43	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	1 829	1 828	2 728	2 728	2 728	2 728
Henkilöstökulut	1 375	1 303	1 837	1 837	1 837	1 837
Asiakaspalvelujen ostot	117	150	60	60	60	60
Muut palvelujen ostot	173	178	636	636	636	636
Palvelujen ostot	290	328	696	696	696	696
Aineet ja tavarat	78	61	65	65	65	65
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	85	136	130	130	130	130
Muut kulut	1	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	434	357	156	306	456	456
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	434	357	156	306	456	456
POISTOT	-8	-11	-6	-6	-6	-6
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	426	346	150	300	450	450
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	426	346	150	300	450	450

Toimintakulut, kasvu

-0,1

49,2

0,0

0,0

0,0

*) vuodet 2005 ja 2006 eivät ole 2007-2010 vuosien kanssa vertailukelpoiset

Liite 2

Kuntien valtionosuudet vuonna 2007 hallinnonaloitain

Siirtymätasaus huomioitu SM

Kunta			ARVIO			ARVIO			ARVIO			ARVIO
			2007			2007			2007			2007
		muutos-										Laskennallinen
		Yleinen	Yleinen	muutos-	Verotulo-	muutos-	Verotulo-	Verotulo-	Verotulo-	Yhteensä 2006	Yhteensä	valtionosuus
Yleinen 2006	%	valtionosuus	STM 2006	%	STM	tasaus 2006	%	tasaus	tasaus	Yhteensä 2006	Yhteensä	yhteensä
Hyrnsalmi	626 830	-0,2	625 530	4 397 435	10,5	4 858 000	2 320 509	-6,7	2 166 121	7 344 774	7 649 651	
Kajaani	2 245 803	-14,2	1 927 267	30 458 000	7,8	32 839 000	1 894 221	91,1	3 619 099	34 598 024	38 385 366	
Kuhmo	2 207 715	-1,5	2 173 560	11 406 000	6,5	12 146 000	5 595 523	-7,9	5 154 129	19 209 238	19 473 689	
Paltamo	190 164	-5,9	179 008	4 656 000	8,2	5 040 000	2 605 661	7,3	2 795 960	7 451 825	8 014 968	
Puolanka	865 814	-14,5	740 372	5 157 382	10,3	5 689 302	2 175 312	-8,0	2 001 887	8 198 508	8 431 561	
Ristijärvi	158 888	2,9	163 444	2 335 574	11,4	2 600 676	1 079 422	-10,3	968 210	3 573 884	3 732 330	
Sotkamo	331 542	-17,8	272 605	9 612 787	5,7	10 158 410	4 433 690	-3,9	4 260 664	14 378 019	14 691 679	
Suomussalmi	2 038 756	-1,5	2 007 696	13 050 249	7,6	14 041 000	5 702 747	-3,0	5 530 878	20 791 752	21 579 574	
Vuolijoki	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0	
	8 665 512	-6,6	8 089 482	81 073 427	7,8	87 372 388	25 807 085	2,7	26 496 948	115 546 024	121 958 818	5,55

Huom! Lukioiden ja ammatillisen koulutuksen valtionosuus tulee suoraan maakunta -kuntayhtymälle.

Siirtymätasaus

Liite 3

Tilastokeskuksen mukaiset nettokustannukset**2002**

Kunta	Asukasluku 2002	SOTE	OPM	KL	2002 YHTEENSÄ	väh. Edukai	Edukai tulos
Hyrnsalmi	3 299	6 029	130	50	6 209	418 618	
Kajaani	35 842	58 034	-240	628	58 422	15 780 815	1 168 692
Kuhmo	10 767	19 023	461	175	19 659	1 648 060	
Paltamo	4 217	8 223	196	65	8 484	682 979	
Puolanka	3 602	8 495	-80	56	8 471	400 905	
Ristijärvi	1 716	4 088	0	28	4 116	0	
Sotkamo	10 766	16 942	586	175	17 703	2 093 488	
Suomussalmi	10 548	17 758	462	172	18 392	2 436 483	
Vuolijoki	2 720	5 554	102	46	5 702	316 874	
	83 477	144 146	1 617	1 395	147 158	23 778 222	
						2 292 834	edukai
						26 071 056	

2003

Kunta	Asukasluku 2003	SOTE	OPM	KL	2003 YHTEENSÄ	väh. Edukai	Edukai
Hyrnsalmi	3 212	6 806	127	51	6 984	425 973	
Kajaani	35 725	62 368	-758	707	62 317	17 295 570	1 145 089
Kuhmo	10 636	20 545	533	184	21 262	1 867 191	
Paltamo	4 222	8 657	167	69	8 893	681 321	
Puolanka	3 560	8 352	155	59	8 566	364 359	
Ristijärvi	1 686	4 250	0	29	4 279	0	
Sotkamo	10 715	18 359	577	186	19 122	1 388 261	
Suomussalmi	10 376	19 461	460	184	20 105	2 472 803	
Vuolijoki	2 634	6 247	84	49	6 380	355 814	
	82 766	155 045	1 345	1 518	157 908	24 851 292	
						2 793 164	edukai
						27 644 456	

2004

Kunta	Asukasluku 1 000 € 2004	SOTE	OPM	KL	2004 YHTEENSÄ	OPM vo	KAO
Hyrnsalmi	3 148	7 183	201	56	7 440	410 096	
Kajaani	35 675	66 661	704	808	68 173	3 470 393	
Kuhmo	10 449	21 774	403	198	22 375	1 958 811	
Paltamo	4 219	9 392	63	76	9 531	712 239	
Puolanka	3 472	9 336	186	64	9 586	387 259	
Ristijärvi	1 659	4 584	0	31	4 615	0	
Sotkamo	10 701	19 491	711	203	20 405	1 374 244	
Suomussalmi	10 248	21 176	497	197	21 870	2 496 180	
Vuolijoki	2 643	6 519	107	51	6 677	341 228	
	82 214	166 116	2 872	1 684	170 672	11 150 450	
						15 718 796	kao
						26 869 246	

Kunta	Asukasluku 2005	Toteutunut 2002	Toteutunut 2003	Toteutu- nut 2004	KESKIARVO 2002-2004	%- OSUUS
Hyrnsalmi	3 096	6 209	6 984	7 440	6 878	4,34
Kajaani+ V-joki	35 562	64 124	68 697	74 850	69 224	43,65
Kuhmo	10 271	19 659	21 262	22 375	21 099	13,30
Paltamo	4 183	8 484	8 893	9 531	8 969	5,66
Puolanka	3 408	8 471	8 566	9 586	8 874	5,60
Ristijärvi	1 626	4 116	4 279	4 615	4 337	2,73
Sotkamo	10 713	17 703	19 122	20 405	19 077	12,03
Suomussalmi	10 071	18 392	20 105	21 870	20 122	12,69
Vuolijoki	2 655	0	0	0	0	0,00
	81 585	147 158	157 908	170 672	158 579	100,00

Liite 4

Kuntien laskennallinen verorahoitus 2007

30.10.2006

Kunta	Asukasluku 2005	Verotulot 2006	Valtionosuudet 2007	Laskennallinen yhteensä	UUSI KUNNAN OSUUS	KESKIARVOL-LA LASKETTU OSUUS	€/as	KUNNAN OSUUS	€/as	muutos €/as	LEIKATTU-OSUUS	€/as	muutos €/as
Hyrnsalmi	3 096	6 159 300	7 649 651	13 808 951	8 077 984	7 986 680	2 580	8 041 462	2 597	-18	8 041 462	2 597	-18
Kajaani	35 562	99 139 316	38 385 366	137 524 682	80 449 425	80 385 873	2 260	80 424 004	2 262	-1	80 424 004	2 262	-1
Kuhmo	10 271	22 539 527	19 473 689	42 013 216	24 576 963	24 500 793	2 385	24 546 495	2 390	-4	24 546 495	2 390	-4
Paltamo	4 183	8 411 275	8 014 968	16 426 243	9 609 052	10 415 624	2 490	9 931 681	2 374	116	10 126 909	2 421	69
Puolanka	3 408	7 166 623	8 431 561	15 598 184	9 124 652	10 305 306	3 024	9 596 914	2 816	208	9 882 687	2 900	124
Ristijärvi	1 626	3 492 960	3 732 330	7 225 290	4 226 662	5 035 947	3 097	4 550 376	2 799	299	4 746 261	2 919	178
Sotkamo	10 713	24 199 860	14 691 679	38 891 539	22 750 839	22 152 749	2 068	22 511 603	2 101	-33	22 511 603	2 101	-33
Suomussalmi	10 071	21 728 483	21 579 574	43 308 057	25 334 422	23 367 028	2 320	24 547 464	2 437	-117	23 870 578	2 370	-50
Vuolijoki	2 655	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	81 585	192 837 343	121 958 818	314 796 161	184 150 000	184 150 000	2 257	184 150 000	2 257	0	184 150 000	2 257	0

Kuntien rahoitusosuus**58,5 % 184 150 000****(sisältää alen 0,3 %)****58,8 - 0,3 = 58,5**

Leikattava summa	alkup.ero yht. t€	50 € / as summa	leikattava osuus	€/as
Suomussalmi	1 180 436	503 550	676 886	67
Yhteensä	1 180 436	503 550	676 886	

Leikkuriin osallistuvat kunnat

alkup.ero	%	korjaava osuus	€/as
Kuhmo	0	0,00	0
Paltamo	-483 943	28,84	195 228
Puolanka	-708 392	42,22	285 773
Ristijärvi	-485 571	28,94	195 885
Yhteensä	-1 677 906	100,00	676 886

Kuntien laskennallinen verorahoitus 2010 (1 000 €)					
Kunta	Asukas luku 2005	Verotulot 2009	Valtionosuud et 2010	Laskennallinen n yhteensä	UUSI KUNNAN OSUUS
Hyrnsalmi	3 096	6 432	8 512	14 944	8 701
Kajaani	35 562	104 956	43 669	148 625	86 532
Kuhmo	10 271	23 559	21 576	45 135	26 278
Paltamo	4 183	8 849	8 970	17 819	10 375
Puolanka	3 408	7 402	9 407	16 809	9 786
Ristijärvi	1 626	3 624	4 192	7 815	4 550
Sotkamo	10 713	25 383	16 537	41 920	24 406
Suomussalmi	10 071	22 655	24 014	46 668	27 171
Vuolijoki	2 655	0	0	0	0
	81 585	202 860	136 876	339 736	197 800
2010			58,2 %	197 800	

Liite 6

Kainuun ammattiopisto						
TULOSLASKELMA						
	TA 2005	TA 2006	TA 2007	TS 2008	TS 2009	TS 2010
Liikevaihto	25 390 248	24 327 870	26 309 220	25 500 000	25 000 000	25 000 000
Liiketoiminnan muut tuotot	703 194	434 000	361 250	300 000	300 000	300 000
Tuet ja avustukset	1 116 200	889 930	1 177 270	800 000	700 000	700 000
Materiaalit ja palvelut	-6 598 863	-6 416 070	-7 638 620	-7 250 000	-7 000 000	-7 000 000
Henkilöstökulut	-15 312 328	-15 216 640	-16 004 530	-15 450 000	-15 450 000	-15 450 000
Poistot	-673 519	-775 840	-707 970	-700 000	-600 000	-600 000
Liiketoiminnan muut kulut	-3 220 136	-3 229 240	-3 482 620	-3 186 000	-2 936 000	-2 936 000
Liikelylijäämä	1 404 796	14 010	14 000	14 000	14 000	14 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-21 620					
Korvaus peruspääomasta	-20 908	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Ylijäämä ennen varauksia	1 383 176					
Satunnaiset kulut	-500 000					
Rahaston muutos	-883 176					
Tilikauden ylijäämä	0	0	0	0	0	0

Kainuun ammattiopisto						
RAHOITUSLASKELMA						
	TP 2005	TA 2006	TA 2007	TS2008	TS2009	TS2010
Tulorahoitus						
Liikelylijäämä	1 404 796	14 010	14 000	14 000	14 000	14 000
Poistot ja arvonalentumiset	673 519	775 840	707 970	690 000	690 000	690 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-21 620	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Satunnaiset erät	-500 000					
Muut tulorahoituksen korjaukset	-164 315		600 000			
Tulorahoitus yhteensä	1 392 380	775 850	1 307 970	690 000	690 000	690 000
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-622 218	-691 000	-1 274 000	-650 000	-650 000	-650 000
Toiminnan nettokassavirta	770 162	84 850	33 970	40 000	40 000	40 000
Rahoitustoiminta						
Lainakannan muutokset						
Muilta saatujen pa-lainojen väh.		0				
Lainakannan muutokset yhteensä		0				
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Pa-saamisten muutokset muilta						
La-saamisten muutokset kunnalta		-508 740				
La-saamisten muutokset muilta		-43 658				
Korott. pa- ja la-velkojen muutos		1 167 116				
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä		614 718				
Rahoitustoiminnan nettokassavirta		614 718				
Kassavarojen muutos yhteensä	1 384 880	84 850	33 970	40 000	40 000	40 000

Liite 7

Kainuun Työterveys				
TULOSLASKELMA				
	TA 2007	TS 2008	TS 2009	TS 2010
Liikevaihto	2 884 000	3 034 000	3 184 000	3 184 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	-761 200	-761 200	-761 200	-761 200
Henkilöstökulut	-1 836 800	-1 836 800	-1 836 800	-1 836 800
Poistot	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Liiketoiminnan muut kulut	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Liikelylijäämä	150 000	300 000	450 000	450 000
Rahoitustuotot- ja kulut				
Ylijäämä ennen varauksia	150 000	300 000	450 000	450 000
Satunnaiset kulut				
Rahaston muutos				
Tilikauden ylijäämä	150 000	300 000	450 000	450 000

Kainuun Työterveys				
RAHOITUSLASKELMA				
	TA 2007	TS2008	TS2009	TS2010
Tulorahoitus				
Liikelylijäämä	150 000	300 000	450 000	450 000
Poistot ja arvonalentumiset	6 000	6 000	6 000	6 000
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät				
Muut tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0
Tulorahoitus yhteensä	156 000	306 000	456 000	456 000
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	0	0	0
Toiminnan nettokassavirta	156 000	306 000	456 000	456 000
Rahoitustoiminta				
Lainakannan muutokset yhteensä				
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä				
Rahoitustoiminnan nettokassavirta				
Kassavarojen muutos yhteensä	156 000	306 000	456 000	456 000